

Poetinis Druskininkų

ruduo 2014

Druskininkai

Poetic

Fall 2014

Poetinis Druskininkų

ruduo 2014

Druskininkai *Poetic*

Fall 2014



Sudarytojai ir redaktoriai / Compilers and editors

MARIUS BUROKAS, VYTAS DEKŠNYS

Angliškus tekstus redagavo

KERRY SHAWN KEYS

Viršelyje panaudota / Cover photo

TOMO S. BUTKAUS fotografija „Krinčino monada“
iš serijos „Monadologija“

Almanacho leidybą parėmė / The anthology was supported by:



Lietuvos Respublikos kultūros ministerija /
Ministry of Culture of the Republic of Lithuania



LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

Lithuanian Council for Culture



EU-Japan Fest Japonijos komitetas /
EU-Japan Fest Japan Committee



Ispanijos Karalystės Ambasada Lietuvoje /
Embassy of Spain in Vilnius



Amerikos centras /
The American Center

Turinys / Contents

Poetinis Druskininkų ruduo 2014 / 8

Druskininkai Poetic Fall 2014 / 9

Ramunė Brundzaitė (LIETUVA / LITHUANIA) / 12

VERTĖ / TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Aidan Coleman (AUSTRALIJA / AUSTRALIA) / 24

VERTĖ / TRANSLATED BY LIDIJA ŠIMKUTĖ

Erika Drungytė (LIETUVA / LITHUANIA) / 38

VERTĖ / TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Antanas Gailius (LIETUVA / LITHUANIA) / 56

VERTĖ / TRANSLATED BY ADA VALAITIS

Haïlji (PIETŲ KORĖJA / SOUTH KOREA) / 70

VERTĖ / TRANSLATED BY DOMINYKAS NORKŪNAS

Koichi Yakushigawa (JAPONIJA / JAPAN) / 78

VERTĖ / TRANSLATED BY VYTAUTAS DUMČIUS

Benediktas Januševičius (LIETUVA / LITHUANIA) / 92

VERTĖ / TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Suzana Lovrić (BOSNIJA IR HERCEGOVINA / BOSNIA AND HERCEGOVINA) / 106

VERTĖ / TRANSLATED BY LAIMA MASYTĖ

Piotr Mitzner (LENKIJA / POLAND) / 116

VERTĖ / TRANSLATED BY VYTAS DEKŠNYS

Alfredo Costa Monteiro (PORTUGALIJA, ISPANIJA / PORTUGAL, SPAIN) / 134

VERTĖ / TRANSLATED BY ARVYDAS MAKŠTUTIS

Artis Ostups (LATVIJA / LATVIA) / 168

VERTĒ / TRANSLATED BY ERIKA DRUNGYTĒ

Claudio Pozzani (ITALIJA/ITALY) / 178

VERTĒ / TRANSLATED BY RAMUNĒ BRUNDZAITĒ

Jürgen Rooste (ESTIJA / ESTONIA) / 190

VERTĒ / TRANSLATED BY REIU TŪŪR, MARIUS BUROKAS

Vytautas Rubavičius (LIETUVA / LITHUANIA) / 208

VERTĒ / TRANSLATED BY MEDEINĒ TRIBINEVIČIUS

Ludwig Steinherr (VOKIETIJA / GERMANY) / 222

VERTĒ / TRANSLATED BY GYTIS NORVILAS

Donna Stonecipher (JAV / USA) / 232

VERTĒ / TRANSLATED BY LAURYNAS KATKUS

Keijiro Suga (JAPONIJA / JAPAN) / 250

VERTĒ / TRANSLATED BY EGLĒ KIRILIAUSKAITĒ

George Szirtes (JUNGTINĒ KARALYSTĒ / UNITED KINGDOM) / 260

VERTĒ / TRANSLATED BY SONATA PALIULYTĒ

Lidija Šimkutė (LIETUVA, AUSTRALIJA / LITHUANIA, AUSTRALIA) / 270

VERTĒ / TRANSLATED BY LIDIJA ŠIMKUTĒ

Veno Taufer (SLOVĒNIJA / SLOVENIA) / 280

VERTĒ / TRANSLATED BY LAIMA MASYTĒ

Laura Wihlborg (ŠVEDIJA / SWEDEN) / 290

VERTĒ / TRANSLATED BY ZITA MAŽEIKAITĒ

NUO RUGPJŪČIO IKI RUGPJŪČIO LIETUVOJE IŠLEISTŲ IR MŪSŲ PASTEBĖTŲ
POEZIJOS KNYGŲ BIBLIOGRAFIJA / BIBLIOGRAPHY OF POETRY BOOKS PUBLISHED
IN LITHUANIA FROM AUGUST TO AUGUST, AND NOTICED BY US / 300

2013-ŲJŲ POETINIO DRUSKININKŲ RUDENS AIDAI / 304 ECHOES OF DRUSKININKAI POETIC FALL 2013 / 305

KRONIKA / CHRONICLE

JOTVINGIO PREMIJA / YOTVINGIAN PRIZE

Jonas Kalinauskas (TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS) / 308

VIENO ANONIMINIO EILĖRAŠČIO KONKURSAS /
ONE ANONYMOUS POEM COMPETITION

Jesus Munarriz (TRANSLATED BY EDGARAS PLATELIS, MARIUS BUROKAS AND
MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 310

Mindaugas Nastaravičius (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 314

Ingmara Balode (TRANSLATED BY ERIKA DRUNGYTĖ AND MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 316

Vainius Bakas (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 318

Neringa Dangvydė (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 320

EILĖRAŠČIO TEMA „NEPATOGUS EILĖRAŠTIS“ KONKURSAS /
ONE POEM CONTEST ON THE THEME “AN UNCOMFORTABLE POEM”.

Birutė Jonuškaitė (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 322

Dovilė Zelčiūtė (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 322

JAUNŲJŲ POEZIJOS SKAITYMŲ NUGALĖTOJAS

Mantas Balakauskas (TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS) / 324

PREMIJŲ LAUREATAI, STEIGĖJAI, RĖMĖJAI /

PRIZE WINNERS, ORGANIZERS, SPONSORS / 326

POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2014

XXV Poetinio Druskininkų rudens tema: *Kanoninės formos – reliktas ar poezijos pamatai?*

Poezijai randantis įvairiose kultūrose pradėjo kristalizuotis jos kanoninės formos.

Manau, tai atsitiko dar prieš tai, kai poetinis tekstas atsiskyrė nuo kolektyvinės bendruomenės kūrybos ir pradėtas sieti su konkrečiu autoriumi, o poezija atsiskyrė nuo bendruomenės apeigų ir tapo savarankišku žodžio menu, neretai pasitelkiančiu muziką. Du pagrindiniai teksto (ir muzikos) formavimo elementai, kuriuos pavyksta išvelgti pro raštininkų ir vertėjų transformacijas, – tai ritmas ir pasikartojimas. Man jie akivaizdžiai patvirtina ritualinę poezijos kilmę. Kanoninės formos – tai pasikartojančių ritminių (vėliau – ir garsinių) struktūrų bei prasminių vienetų sekos. Man regis, jos radosi iš poreikio tekstą daryti paveikų ir lengviau įsimenamą atlikėjui. Visa tai atsitiko dar prieš atsirandant raštui, ar bent rašymo priemonėms, kas sudarytų sąlygas poetui tekstą skaityti publikai. Nes juk sunku įsivaizduoti senovės egiptietį, skaitantį eiles iš papiruso ritinio, ar šumerą, tempiantį į poezijos vakarą molio lentelių ryšulį.

Bene nuodugniausiai ritmines poezijos struktūras yra apmąstę senovės graikai. Jie yra įvardiję visas pėdas, kokias tik galima įsivaizduoti, ir išbandę įvairiausių tų pėdų derinius. Turtingas ir kitų indoeuropiečių kalbų, pradedant sanskritu, ritminių struktūrų paveldas. Kiek kitaip, kaip įsivaizduoju, ritmas ir pasikartojimas grindžia kinų, japonų ir kitų Rytų kalbų poeziją. Ilgus amžius kanoninės formos tiesiog vyravo, poezijos kūrinys buvo atpažįstamas ir neretai vertinamas pagal jo atitikimą kanonui. Iš pradžių tik poetiniai tekstai buvo laikomi „grožine literatūra“, perteikiančia šį tą daugiau nei paprasta informacija.

Šiandien daug kas pasikeitė. Štai poetas išsitraukia iš vidinės švarko kišenės ar rankinuko popieriaus lapų pluoštą (o kitas – ir „iPad“, pilną nulių ir vienetų) ir eina prie mikrofono. Nieko jam įsiminti nebereikia, tik nepamiršti, kad moka skaityti. Ar šios, sakyčiau, labiau technologinės permainos paveikė poeziją? Ir taip, ir ne. Niekas nebereikalauja iš poeto kurti pagal kurį nors kanoną, aps-

DRUSKININKAI POETIC FALL 2014

The theme of the XXV Druskininkai Poetic Fall: *Canonical forms – a relic or the basis of poetry?*

As poetry began to appear and develop in various cultures, its canonical forms started to crystallize. I think this happened even before the poetic text began to separate from the collective community's creation and started to be attributed to a concrete author, i.e. before the poetry separated from communal rites and became the autonomous art of the word, which was often backed with music. The two essential elements of the form of a text (and its music) that remain visible throughout the transformations effected by scribes and translators, are rhythm and repetition. For me, this confirms that the origin of poetry is ritual. Canonical forms are the repetitive sequences of rhythmical (and later – euphonical) structures and units of meaning. I think they originated from the need to make the text more appealing to the listener and facilitate memorization by the performer. And all of this took place before the writing system appeared or, which is even more certain, before means of writing were invented that would enable a poet to read the text to the audience. It is indeed difficult to imagine an Egyptian reading verse from a papyrus scroll or a Sumerian hauling a sack of inscribed clay plates to a poetry reading.

Probably the most thorough conceptualization of rhythmical poetic forms comes from the ancient Greeks. They have named all imaginable prosodic feet and tested their most diverse combinations. The heritage of rhythmical structures of other Indo-European languages (beginning with Sanskrit) is also rich. As I understand it, rhythm and repetition work in a different way as the base for Chinese and Japanese poetry, and poetry in other Oriental languages. For centuries, canonical forms simply dominated – a poetic work was recognizable and often evaluated to the extent of its compatibility with the canon. In the beginning, only poetic texts were considered to be *belles lettres* conveying something more than just bare information.

A lot has changed today. Here you have a poet who takes out a handful of paper pages from her jacket pocket or a handbag (another one takes out an iPad

kritai sumažėjo besidominčių jo kūryba skaičius. Poezija gali laisvai naudoti kokias tik nori medijas, kaip dabar sakoma, pasitelkti dar ir vaizdą, o tekstų jau įsiminti nebūtina. Tačiau ritmas ir pasikartojimas liko pagrindiniai jos formavimo principai. Be jų, bent man, sunku tekstą atpažinti kaip poetinį. Kanoninės poezijos formos įvairiose šalyse tai išeina iš mados, tai vėl tampa madingos ar bent kultivuojamos kurios nors poetų grupės, tačiau jų trauka akivaizdi. Šiais laikais jos dažniau būna silabotoninės, bet kartais bandoma grįžti prie esminių formos elementų – ritmo ir pasikartojimo, kaip slėmo bei repo poezijos atveju, ir ant šio pagrindo rėsti naujas struktūras. Tačiau retas poetas bebando atgaivinti senuosius ritmus ir jais bandyti išreikšti savo patirtį, – nors diskusija su tradicija mene gali būti jaudinanti, jei neapsiribojama tik jos mėgdžiojimu.

Tad mums pasirodė prasminga šių metų konferencijoje pakalbėti apie kanoninių formų aktualumą, išgirsti kolegų iš kitų šalių šiandieninę patirtį bei požiūrį į savo poezijos tradiciją.

KORNELIJUS PLATELIS

filled with zeroes and ones) and then goes up to the microphone. She doesn't need to memorize anything, only to remember she can read. Have those, I would say, essentially technological changes affected poetry? Both yes and no. Nobody requires that a poet create according to a certain canon, and the number of those interested in a poet's writing has generally decreased. It is a common understanding nowadays that poetry is free to use any kind of media it pleases, including images on the screen, and that texts no longer need to be memorized. But rhythm and repetition remain the main principles of poetic composition. Without them, at least as far as I am concerned, it is difficult to recognize the text as a poetic one. Canonical forms go out of fashion or again become fashionable or are widely used by a certain groups of poets in different countries in certain eras, but the force of their attraction is obvious. Nowadays they are predominantly syllabotonic, but sometimes there are attempts to return to the fundamental elements of form – rhythm and repetition, as in case of slam and rap poetry, and to build new structures on this basis. However, rarely do poets try to revitalize ancient rhythms and express their experience through them, although the discourse with tradition in art can be riveting if it goes beyond mere imitation.

Therefore we thought it meaningful to speak in this year's conference about the importance of the canonic forms today and to get acquainted with the experience of our colleagues from other countries and their attitude to their own poetic tradition.

KORNELIJUS PLATELIS

TRANSLATED BY EDGARAS PLATELIS



Fotografijos autorė Aistė Jūrė

Ramunė Brundzaite

(LIETUVA)

Ramunė Brundzaite (g. 1988 m.) – poetė, vertėja. Pirmoji eilėraščių publikacija pasirodė 2005 m. savaitraštyje *Literatūra ir menas*. Vilniaus universitete baigė lietuvių filologijos ir italų kalbos bakalauro studijas. Šiuo metu studijuoja intermedialijų literatūros studijų magistrantūroje, verčia poeziją iš italų kalbos. Išleido vieną poezijos knygą *Drugy, mano drauge* (2013). Už ją pelnė 2013 m. Poetinio Druskininkų rudens Jaunojo Jotvingio prizą ir Vilniaus miesto mero premiją už poeziją apie Vilnių. Eilėraščiai versti į latvių ir anglų kalbas.

SLĖPYNĖS

Šis miestas per mažas slėptis
čia vis tiek sutiksi visus tuos
kuriuos labiausiai norėtum –
kurių visai nenorėtum sutikti
Dažniausiai prekybos centruose
jų daug, jie dideli, anonimiški
bet kaip tik ten tenka slėptis už skalbimo miltelių
(subtili nuoroda į sielos išskaistinimą)
Sako, geriausia slėptis matomiausioje vietoje
tai ir išsidėstau šalia sudaiktėjusių žodžių
ir sužodėjusių žmonių
ten kur lengviausiai galite mane rasti
kur turiu vardą pavardę pažymėjimo numerį
šiokį tokį svorį dailių skaičiukų lentelėje
plastikinį puodelį kavos ir kelias cigaretes
kurias dalinamės su vienatvės broliais
siųsdami ratu lyg suktinę
Šis miestas per mažas slėptis
ir per didelis būti surastai

Ramunė Brundzaitė

(LITHUANIA)

Ramunė Brundzaitė (b. 1988) is a poet and translator. Her first poetry publication was in 2005 in the weekly *Literatūra ir Menas*. She received a BA from Vilnius University in Lithuanian philology and Italian language. Currently, she is studying for her MA in intermedia literature, and translating poetry from Italian. She has published one poetry book, *Monarch, My Friend* (2013), for which she was awarded the Druskininkai Poetry Fall Young Yotvingian Prize and the Vilnius City Mayor's Prize for poetry about Vilnius. Her poems have been translated into Latvian and English.

HIDE AND SEEK

This city is too small to hide in:
you always end up meeting
all of those you want to most –
and all of those you don't...
Most often at the mall:
there's so many of them, huge and anonymous
but you still find yourself hiding behind the laundry detergents
(a subtle sign of the soul's immaculation).
They say it's best to hide in plain sight
so I position myself next to objectified words
and verbalized people –
there where you can find me most easily
where I have a name, surname, personal ID,
such and such a weight on a neat table of numbers,
a plastic cup of coffee, cigarettes which
we share with our brothers in solitude,
sending them around in a rolling dance...
This city is too small to hide in
and too big to be found.

AUKŠTASIS

mama, o kaip čia buvo

klausiu ir klausiu jau, sakytum, užaugus

jau retai bepasilipu ant taburetės, kad ką nors pasiekčiau

dabar siekiu kitų dalykų

pavyzdžiui, aukštojo mokslo,

kad vis dar galėčiau tėvams kuo nors pasigirti,

kad giminės atlaidžiau žiūrėtų: *šita taigi juk su aukštuoju*

mama, o kaip čia buvo

nuo vaikystės, sakė, pasiutus

vis bandydavau išsiaiškint, kas būna aukštai kilus

iki šiol nusibrozdinu kelius

vis pasirenku klystkelius

ir mėlynės lyg vaikystėj renku

nuo rašalo išsitepa pirštai

rašo ir rašo šita – ką darysi, gi su aukštuoju

nelabai kuo turi pasigirti

mano tėvai prieš gimines

mama, o kaip čia buvo

nežinau, kodėl ir aš lyg berniukas norėjau būti ne kirpėja,

bet kosmonautė

o paskui prasidėjo: auskarai, lipimas per langą,

negrįžimas namo, draugai, alus – jaučiausi lyg koją mėnuly iškėlus

dar truputį vėliau: eilėraščiai apie mėnesienas ir

aukštųjų akimirkų ieškojimas – pagal Mačernį

taip ir nepasiekiau jokio aukštojo pilotažo

ir vis dar

labai bijau

aukščio

HIGHER

mama, what happened here?

I ask and ask, already, one might say, grown up

rarely do I climb on a stool anymore to reach for something high

now I reach for other things, for example,

higher education –

so that I could still boast of something to my parents,

so that my relatives would be more forgiving:

this one, after all, has a higher degree

mama, what happened here?

since childhood, she said, I was crazed,

always trying to comprehend what happens when you ascend

even now, I scrape my knees

choosing the wrong way

collecting black and blue marks like a child

smearing my hands with ink

this one writes and writes – what can we do? she has a higher degree

they don't have much to boast of, my parents

in front of my relatives

mama, what happened here?

I don't know why I wanted to be, like a boy, not a hairdresser,

but an astronaut

and then it began: earrings, climbing through windows,

staying away from home, friends, beer – I felt like I had

set foot on the moon

a little later: poems about moonlight

and the search for an elevated moment – like Mačernis, our visionary

and yet I never reached a higher aerobatics

and remain

very much afraid

of heights

SAULĖGRAŽOS

jo lūpos man primena
neišlukštentą saulėgražą
jų skonis toks pats
sūrokas, mažumėlę aitrus
jos tokios – praviros sėklos geldelės

kai mano liežuvis glosto jo ausį
prisimenu Van Goghą ir galvoju
kas būtų,
kas būtų, jei krimstelčiau

nenoriu gražinti jam
kūno
gražos paliksiu geltonų žiedlapių
ir juodų sėklelių

kas išaugtų pasėjus jo lūpas?

MOTERS PORTRETAS SU SKUTIMOSI PEILIUKAIS

Literatūra nevaizduoja moters, besiskutančios kojas
(iš literatūros teorijos paskaitos)

I. PEILIUKAS

šunelis laižo moters blauzdas
smailiais dantukais krimsteli
žole apaugusį kaulą
lieka raudonas rėžis
iš anapus
odos

katinas miega moters pažastyje
retkarčiais pešteli plaukelius
moteris, įrėmintą nailono, porolono

SUNFLOWERS

his lips remind me of
an unhusked sunflower seed
their taste is the same:
salty, a bit bitter
his lips are opening shells of seed

when my tongue caresses his ear
I remember Van Gogh
and think of what would be,
what would happen, if I bit –

I don't want to return
his body
I'll leave yellow blossoms as change
black seeds

what would grow if I were to sow those lips like seed?

PORTRAIT OF A WOMAN WITH RAZORS

Literature doesn't depict women shaving their legs
(from a lecture on literary theory)

I. RAZOR BLADE

a puppy licks the woman's calves
gnaws with sharp little teeth
the bone overgrown with grass
leaving a red rash
on the other side
of skin

a cat sleeps in the woman's underarm
occasionally plucking at hairs
the woman, framed by nylon, foam

frotinių rankšluosčių ir šešėlių karalystėj
tapo portretą truputį panašų į jos
(tuo metu dažų buteliukai tykiai tuštėja)
vonios kambarys perkeičia moterį
laikrodis kiaukteli
veidrodis linkteli
– dabar gali eiti
grįžus namo moteris
plauna prakaito druską
nuveja akių šešėlius
nusimeta lūpų blizgesį
vienišiausiame iš kambarių
ji paleidžia vandenį ir visą dieną ganytą kūną,
šunį ir katiną
parupšnoti žolės

II. PEILIUKAS

dalgis, skabantis blauzdos dobilus
dulkių siurblys, įsiurbiantis gyvaplaukius
valtis, irklais gremžianti išsiplėtusių venų paviršių

skeletas su dalgeliu, „iš dulkės į dulkę“, graikų požemių upės –
skustis kojas – tai beveik mirti
mirtis yra moteris
kuri skutasi kojas ir pažastis.

mosikuodama ne dalgiu, o skustuvu
verčia žmones į kojų vašką
linksmi traukdama:
I'm your Venus! I'm your fire, at your desire!

face towels and a realm of shadows
paints a portrait of someone similar to herself
(while the little jars of paint quietly wane)
the bathroom changes the woman
the clock strikes
the mirror nods
– now you can go.
returned home, the woman
washes off the salts of sweat
chases away the eye's shadows
removes the lips' gloss
in the loneliest of rooms
she releases the water, the body herded all day,
the cat and the dog
to graze in the grass

II. RAZOR BLADE

a scythe, plucking the calf's clovers
a vacuum cleaner sucking up the downy hairs
a rowboat, its oars scraping the surface of spreading veins

a skeleton with a scythe, "from dust to dust", Greek rivers
of the underworld –

to shave one's legs – almost to die –
death is a woman
who shaves her armpits and legs

it waves no scythe but a razor
turning people into leg wax
singing joyously:
I'm your Venus! I'm your fire, at your desire!

TIKRA VIENO PAVASARIO ISTORIJA

– nieko tokio, sakau, nieko tokio
šį pavasarį taip beprotiškai žalia,
taip žydi, tad ir mano įsčios
suželia piktžolėm ir išsprogsta
su medžiais
tokios ryškios operacinės žvaigždės
ir tik vienas noras krentant
į klampią sąmonės tuštumą – –
kai staiga vėl įkvepiu oro
paskutinis vaizdas prieš atmerkiant
akis – žydintis mūsų sodo migdolas

– kaip jaučiatės?
– sapnavau pavasarį, – atsakau
dar supainiota siūlų narkozės,
apvyta drenų vijokliais, iš lašinės
kapsint sielai atgal į kūną
– nieko tokio, sakau, nieko tokio
tik suraižytas įsčias dar gelia
tik aštriau skleidžias gyvybė už lango
ir garsiau laikrodžiai tiks

ITALIJOS MIESTAI YRA MOTERYS

visi Italijos miestai – moteriškos giminės – taip skelbia gramatika
pusiasalis-aulinukas pritardamas kaukšteli aukštais kulnais

miestai-motinos sūpuoja dukrelę civilizaciją
miestai-meilužės deginasi, dailias kojas į Apeninus atrėmusios
miestai-žmonos barškina indais virtuvėje, trina baziliką,
švelniai pjausto *mozzarella* ir verda *pastą*
miestai-seserys laukia brolių, Sirenas bandydamos persaukti

A TRUE STORY OF SPRING

– no problem, I say, no problem,
this spring is so madly green,
blooming so much that even my womb
has sprouted weeds and buds
like the trees
the starlight of the operating room is so bright
I have but one wish falling
into consciousness' boggy blank – – –
then I suddenly breathe the air again,
and the final vision before opening my eyes:
the blooming almond tree of our garden

– how do you feel?
– I dreamt of spring, I answer
still tangled in the threads of narcotics,
wound by ivies of drainage tubes, my soul
dripping back into my body from the IV
– no problem, I say, no problem
only the continuing pain in my scraped out womb
only life spreading more sharply outside
and the louder tick of the clocks

ITALIAN CITIES ARE WOMEN

All Italian cities are feminine – this is grammar's decree
the peninsula-boot taps its high heel and agrees

cities – mothers rock their daughter, civilization
cities – lovers sunbathe, leaning their pretty legs on the Apennines
cities – wives clatter pots in the kitchen, rub basil, gently slice
the mozzarella, boiling pasta
cities – sisters wait for brothers, trying to out-scream the Sirens

miestai-mylimosios
miestai-dukterys
miestai-našlės
miestai-paliktosios
Romos, Genujos, Florencijos, Venecijos, Udinės,
Bolonijos, Pizos, Milanai, Veronos, Ravenos

Italijos miestai yra moterys
Italijos moterys yra miestai

ŠUNS BALSAS Į DANGŲ EINA

Mano šuo naktim meldžiasi
šunų dievui,
dienom vizgina uodegą
ir tik liūdnos akys išduoda,
kad jis viską žino,
kad jis žino,
ir ne tik apie Brisiaus galą.
Aš svajoju,
kaip mes kartu veiksime
visus tuos šuniškus dalykėlius,
o jis tikriausiai norėtų
išlenkti su manim vieną kitą taurelę,
kai abu apsvaigtume, tartų:
– Kaip pabodo man tas šuniškas gyvenimas,
juodas kailis ir net šunų dievas,
kurį turbūt išgalvojo žmonės,
žmonės viską išgalvoja,
net kad mes, šunys, jų nesuprantame.

cities – beloveds
cities – daughters
cities – orphaned girls
cities – abandoned women:
Roma, Genova, Firenze, Venezia, Udine,
Bologna, Pisa, Milano, Verona, Ravenna

Italian cities are women
Italian women are cities

A DOG'S VOICE TO THE HEAVENS GOES

My dog prays at night
to the dog god
and wags his tail during the day,
only his sad eyes give him away –
he knows everything,
he knows
and not only about Old Yeller's death.
I dream of how,
together, we will do
all those doggy things,
though he would probably prefer
to down a pint or two with me
and when our heads start to spin, he'd say:
– I'm so bored of my doggy life,
my black fur, even the dog god
who is probably a human dream –
humans imagine everything,
including our dogged ignorance of them.

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS



Aidan Coleman

(AUSTRALIA)

Aidan Coleman is a poet, speechwriter and author of a series of Shakespeare textbooks. His two collections, *Avenues & Runways* and *Asymmetry* have been shortlisted for numerous national awards, including the NSW Premier's Kenneth Slessor Prize and the Western Australian Premier's Book Awards. His poetry has appeared in numerous anthologies, as well as newspapers, magazines, and journals in Australia, Ireland, the UK and the US. He lives in Adelaide.

THE HOURS

Evenings I get nothing done.

The late night ads hunt in packs. I stay up.

The clack, clack, clack of the fan. The hours.

And there all the time, prayer:
the pool I sit beside,
the cool of every drink and shadow.

SUN IN WINTER

The bedroom, a drawer
of sun in the morning;
light dashing off the sink.

Shine of weather inside-out:
sun pays your bills and writes
your essay for you;

Aidan *Coleman*
(AUSTRALIJA)

Aidan Coleman (Eidas Kolemanas) – poetas, kalbų rengėjas ir keleto vadovėlių apie Šekspyrą autorius. Du poezijos rinkiniai *Avenues & Runways* (*Alėjos ir pakilimo takai*) ir *Asymmetry* (*Asimetrija*) buvo nominuoti daugybei nacionalinių apdovanojimų, įskaitant *NSW Premier's Kenneth Slessor Prize* ir *Western Australian Premier's Book Awards*. Jo poezija buvo atrinkta į daugybę antologijų, spausdinama Australijos, Airijos, Jungtinės Karalystės ir JAV laikraščiuose bei žurnaluose. Gyvena Adelaidėje, Australijoje.

VALANDOS

Vakaraš nieko neveikiu.

Vėlyvos nakties reklamos medžioja būriais. Nemiegu.

Vėsinuavo taukš taukš taukšėjimas. Valandos.

Ir po to visą laiką, malda:
baseinas, prie kurio sėdžiu,
kiekvieno gėrimo ir šėšelio vėsoma.

SAULĖ ŽIEMĄ

Miegamasis, iš ryto
stalčius saulės;
šviesa atsispindi nuo kriauklės.

Išvirkštinis oro švytėjimas:
saulė sumoka tavo sąskaitas
ir parašo tau rašinį;

you don't need a big backyard
for sun: a deckchair and
a lemon tree, its pockets bulging.

MYTHOLOGY

Home never seemed worth writing about.
The place was post-history:
red brick and straight as an
equals sign.
There were no ghosts
and no grandparents to elegize.
All the clocks were electronic.

But the same moon shone above the ancient hills:
a guide: a dazzling portal.

SUNSET

This hemisphere, like one hand
shielding a match from the night.

RAINWORKS

I.

In the flat heat of summer
those first few drops

like popcorn
cooking on the hot tin.

neriekia didelio kiemo
saulei: šezlongas ir
citrinmedis, jo išsipūtusios kišenės.

MITOLOGIJA

Atrodė, niekad neverta rašyti apie namus.
Ši vieta tarsi postistorija:
raudonos plytos, tiesios kaip
lygybės ženklas.
Jame nebuvo jokių šmėklų
nei senelių apie kuriuos būtų galima rašyti elegijas.
Visi laikrodžiai elektroniniai.

Bet tas pats mėnulis švietė virš senų kalvų:
vedlys: akinantis portalas.

SAULĖLYDIS

Šis pusrutulis, kaip viena ranka
pridengiantis degtuką nuo nakties.

LIETAUS DARBAI

I.

Baisiam vasaros karštyje
tie pirmieji keli lašai

kaip kukurūzų spragėsiai
kepantys ant karštos skardos

2.

Streets in the soft fizz of after,
all the cans of light kicked over,
a full moon somewhere
behind the weather.

Rain, a tinsel on trees,
gardens ticking lushly,
snails and other delicacies;
this angelic circuitry.

3.

Along the stave of the fence's wire
hang the rain's broken notes.

4.

Roofs left on all day –
 each house tucked-in
to rain
 Night loses
place
 in the chain
of days

 You have forever
to sleep till Monday

POST-OP

The head I wake in is airy and painful.
There's still work going on in there.

2.

Gatvės sklidinos minkšto šnypštimo,
visos alaus skardinės nuspiertos,
kažkur už oro pilnatis.

Lietus, blizgutis medžiuose,
vešliai tiksintys sodai,
sraigės ir kiti skanėstai;
ši angeliška grandinė.

3.

Skersai ant tvoros vielų
kabo lietaus nulūžusios natos.

4.

Stogai palikti visą dieną –

kiekvienas namas apklostytas
lietumi

Naktis praranda

vieta

dienų

grandinėje

Gali amžinai

miegoti iki pirmadienio

PO OPERACIJOS

Galva, kurioje atsibundu, lengva ir skausminga.
Ten tęsiasi darbas.

Last night, a circle of numbers
and hammers,

forever

slanting away.

I clutched my bowl and sat it out;
thought about another year.

This morning birds and fairweather light,
a calm I can't meet

with my eye;

the clean
of meals and disinfectant on/off through the air.

In the next room people talk about me.
They're talking inside my head.

RETURN FROM HOSPITAL

I have not crossed mountains to be here
merely continued
to breathe

guided only by the stars
of a few machines
and the fact
of you

sometimes
I didn't know you

(a brick
where the praying heart
should be)

Vakar naktį, skaičių ir
plaktukų ratas,

amžinai

nusigręžęs.

Suspaudęs dubenį išsėdėjau,
galvodamas apie kitus metus.

Rytmečio paukščiai ir giedros lengvumas,
Ramybė, kurios negaliu pasitikti

akimis;

maisto švara

ir kartais dvelktelintis detergento kvapas.

Gretimam kambary žmonės kalba apie mane.
Jie kalba mano galvoje.

SUGRĮŽĘS IŠ LIGONINĖS

Neperžengiau kalnų kad atsidurčiau čia
tiesiog
alsavau toliau

tik kelių aparatų
žvaigždžių vedamas
vien dėl
tavęs

kartais
nežinojau kas tu esi

(plyta
ten kur turėtų būti
maldaujanti širdis)

but now in the quiet
we make each evening

I find I don't believe
in death

the palm unfolds its rivers
and hills

I'm
delivered

unbroken

to sleep or love

THE PARK

When I feel the day is turning,
I go – without a dog or child –
to pray and walk
the corridors of light and shade.

Bees are bumping along the hedges
and birdsong clutters
the upper air. The scrunch
of gravel, distracts, places me – here.

FIVE FOR POEMS LEANA

The river of your name
glitters darkly through
the orchard where every
fruit grows possible

bet dabar ramybėje
sukuriame kiekvieną vakarą

matau kad nebetikiu
mirtimi

delnas atveria savo upes
ir kalnelius

esu
išvaduotas

nepalūžęs

miegoti ar mylėti

PARKAS

Kai jaučiu, kad baigiasi diena,
einu – be vaiko ar šuns –
pasimelsti ir vaikščioti
šviesos ir pavėsio koridoriais.

Bitės dūzgia palei gyvatvores
ir paukščių giesmė sujaukia
orą viršuj. Žvyro girgždesys
atitraukia, perkelia mane – čia.

PENKI EILĖRAŠČIAI LENAI

Tavo vardo upė
tamsiai blizga pro
sodą kuriame auga visi
įmanomi vaisiai

*

Thinking back from where
we lie like well-fed cats
through the sound
of your most secret vowel
to the strange shapes of love
we kissed our way into.
And even before
when in TV light
you leaned in and hotly whispered.

*

Barely dressed for sleep
you've been taken by the undertow.
Your body softly blushing
still.
Your left hand holds
a tissue
scrunched as a rose.
Nothing cut from a block of sleep
has been done like this.

*

You skip through this gallery putting out eyes
of priceless Madonnas, Venuses, Helens.
You torch countless volumes of half-felt sonnets,
smash the guitar on which I would strum
my three-chord song of regret.

You bulldoze, trash and obliterate. You
lovely iconoclast, gorgeous vandal;
you beautiful barbarian.

*

Prisimindamas kur gulėjome
kaip sočios katės
pro tavo slapčiausio
priebalsio garsą
iki keisto meilės pavidalo
į kurį įsibučiavome.
Ir net prieš tai
kai televizijos šviesoj
tu palinkusi karštai sušnabždėjai.

*

Vos apsvilkusią
miegoti
tave nusinešė grįžtamoji banga.
Tavo kūnas dar vis švelniai paraudęs.
Tavo kairė ranka laiko
nosinę
suglamžytą kaip rožę.
Niekam atskirtam nuo miego luito
šitai neištiko.

*

Tu peršoki šią galeriją gesindama
neįkainojamų Madonų, Venerų, Elenų žvilgsnius.
Uždegi begales tomų pusiau išgyventų sonetų,
sudaužai gitarą, kuria barškinau
savo trijų akordų gailesčio dainą.

Nugriauni, išmeti ir ištrini. Tu
miela ikonoklastė, žavinga vandalė;
tu gražioji barbarė.

*

The way your slender-lovely neck
is revealed by your
taken-up hair.

How, when the storm cloud
passes over, I lose the
thread of where.

Because of your angel and mine
you wound me with such
exquisite care.

*

You called me by my name; it was
a name I hadn't heard before.

GEORGIANS

A phrase flashes its beautiful
teeth and they swoon

again like mortals,
but can't see over

the fence, a war.

Your lines like the toothless

weapons and frustrated
hobbies of a backyard

shed, where insects now hang
like dead planets.

*

Tavo lieknas žavingas kaklas
atsiveria tau sukėlus
plaukus.

Kokiu būdu, audros debesim
nuslinkus, nebežinau,
kur esąs.

Įskaudini mane tokia
švelnia globa
dėl tavo ir mano angelo.

*

Tu pašaukei mane vardu; tai buvo
vardas, kurio nebuvo girdėjęs.

GRUZINAI

Frazės švysteli savo gražiais
dantim ir jie nualpsta,
ir vėl kaip mirtingieji,
bet negali matyt, kad
už tvoros karas.

Tavo eilės kaip bedančiai

ginklai ir nusivylę
kiemo pomėgiai,

pašiūrė, kur dabar kybo vabzdžiai
lyg negyvos planetos.

VERTĖ LIDIJA ŠIMKUTĖ



Fotografijos autorius
Benediktas Januševičius

Erika Drungytė

(LIETUVA)

Erika Drungytė (g. 1971) – poetė, literatūros kritikė. Klaipėdos universitete studijavo lietuvių filologiją ir režisūrą. 1995 m. įgijo filologijos magistro laipsnį, 2002 m. Vytauto Didžiojo universitete apgynė daktaro disertaciją. 1998 m. dėstė lietuvių literatūrą Latvijos universitete. Respublikinėje spaudoje debiutavo 1992 m. 1997 m. pelnė apdovanojimą už geriausią debiutą „Poezijos pavasaryje“. 1998 m. išleido pirmąjį eilėraščių rinkinį *Tiksli žiema*. 2003 m. pasirodė antroji poezijos knyga *Ramybės*. Trečioji poezijos knyga *Rūkas ir vėjas* pelnė Salomėjos Nėries prizą. Yra *Poetinio Druskininkų rudens* ekspertų tarybos narė, verčia iš lenkų ir latvių kalbų grožinę literatūrą. 2008 metais išėjo jos versta latvių poetės Lianos Langos poezijos knyga *Vienišieji (Bezpiederīgie)*, o 2012 – šiuolaikinės latvių poezijos antologija *Pavasaris bus kaip visuomet*.

*

tu žodis mano burnoje
kuris neturi nei vienos raidės
kuris yra atodūsis ir aimana
ekstazėj klyksmas
kurio prasmė nušvinta lyg sekunde
apakinantys kardo ašmenys
deimantine briauna
kalnynų sniegas saulei tekant
tu miros kvapas ir saldumas pieno
kūnas ir kraujas iš vienuolio rankų
kuriuos aš priimu savin kaip Dievą
iš meilės valgomą
kaip sandorą ir susitaikymą

Erika Drungytė

(LITHUANIA)

Erika Drungytė (b. 1971) is a poet and a literary critic. She studied Lithuanian philology and Theater Directing at Klaipėda University. In 1995, she defended her MA in philology, and in 2002 at Vytautas Magnus University, her PhD. She taught Lithuanian literature at the Latvian University in 1998. Drungytė began publishing in 1992. Her work won the best debut prize at Poetry Spring in 1997. Her first collection, *Accurate Winter*, was published in 1998. Her second poetry book, *Serenity*, was published in 2003, and her third, *Fog and Wind*, won the Salomėja Nėris Prize. She is on the expert's board of Druskininkai Poetry Fall. She translates literature from Polish and Latvian. Her translation of Latvian poet, Liana Langa, was published in 2008: *The Lonely Ones*, and in 2012 she released a Latvian poetry anthology: *Spring will come as always*.

*

you are a word in my mouth
a word without letters
a sigh and a moan
an ecstatic cry
whose sense flashes as if for a second
the blinding blade of a sword
a diamond's edge
snow-covered mountains in the sunset
you are the scent of myrrh and the sweetness of milk
the body and the blood from the hands of a monk
which I take into myself like God
eating out of love
out of harmony and reconciliation

ramybės taiką
tu mano ilgesio nesuteptieji vyriai
raudos aukščiausioji gaida beviltiškumo lūpose
sulaužytose rankų linijose
gudobelės kauluose ant tirpstančios širdies

*

ir žuvelė srovės nešama
vos irkluoja
tik kliūva už jūržolės
glaudžias koralo
kaip tas paukštukėlis
į žydintį krūmą
nageliais mažais
įsitvėręs nuo vėtros
slepiąs plunksneles
pūkelius kaip ir tas
vaikiukas šakos
įsikibęs ir graudžiai verkiąs
ant lyties tyliai tolstančios
ak angelėli vandens
išplaukiąs ta srove
kuri mus visus
vėto mėtė
mus visus kažko
įsitvėrusius

a peace treaty
you are the un-oiled hinges of my longing
the highest note of lament on hopeless lips
in broken hand lines
in the hawthorn's stones on a melting heart

*

and the fish carried by the stream
barely paddles
caught on seagrass
caressing the coral
like the little bird
with small claws
hooked into
a blooming bush
braced against the storm
hiding its downy feathers
like the boy
grasping a branch
in bitter tears
on an ice-flow floating away
oh angel of water
embarked on the stream
that winnows and
tosses us all
all of us
holding
onto something

Ir po ledu tada tu pamatysi mūsų kaimą*
 Medinė bažnytėlė, kapinaitės, pievos, karvės, rąstų trobos
 Nubrauk tą šerkšną tarsi žemę
 Nuo paslėpto gerai stikliuko, nuo sekreto
 Ir stebuklingo jo pasaulio:
 Vaikystėje iš žiedlapių, saldinių popieriukų, karolėlių
 Sukurdavom mažoj duobutėj mistinę visatą
 Ir ten žiūrėdami mes būdavome taip arti Kūrėjo
 Kad net plevendavo kažkas gerklėj ar paširdžiuos
 Dabar tai galime miglotai prisiminti
 Kai protą galvas mums užveržusį atrišt mėginam

Žiūrėk pro baltą ledo stiklą į žiemos išskaidrintą vandens pasaulį
 Kaip juodnugarės žuvys vaikosi šviesos blyksnius
 Tarp ąžuolinių kryžių žaisdamos slėpynių
 Baksnoja nosimis raides
 Jau neįskaitomas po antkapius apėmusia mauryne
 Jos lūpom glosto švelnią marių žolę
 Kaip mūsų karvės aksominiais snukiais įsirėmusios į dobilus
 Didžiulės, mėlynos tarytum žemė kosmose jų akys
 Vėduoklėmis blakstienų apvestos ir nuolat drėgnos
 Tarytum jas kažkoks gaudumas nuolatos apgaubęs buvo –
 Man karvės buvo kažin kas nežemiška, bijau ištart, kad dieviška
 Bet buvo – į jų akis tarytum į ekstazę
 Įkrist galėdavau ir taip aš supratau žodžius
 Tu kvepiančioji Rojaus Lelija, Tu, kuri žemėje
 Penėjai Kristų, gink mus nuo bado...

Kiekvieną žiemą aš ant šito ledo puolu ant kelių
 Išblizginu aplink save didžiulę skaidrią akį
 Atsigulu ir gaudau savo kaimo kontūrus giria jau tapusiam dugne

* Kampiškės – buvęs kaimas Kauno rajono savivaldybėje, kairiajame Nemuno krante. 1923 m. ten buvo 33 ūkiai ir 219 gyventojų. 1958 m. kaimas buvo užlietas, pastačius Kauno hidroelektrinę. Bažnyčia buvo nugriauta, dalis jos rąstų išgabenta į Viršūžiglių ir pražuvo. Ten pat perkelta ir Kampiškių mokykla bei kapinės.

So you will see our village* under the ice:
A wooden church, gravestones, fields, cows, log cabins
Just brush away the hoarfrost like earth
From the well-hidden glass, from its secret
And mysterious world
As children, we would make a mystical universe
In a small ditch, composing it out of blossoms,
Candy wrappers, beads
And looking into it we would be so close to the Creator
That something would flutter in our throats
Even along our heart-valves
Now we can only hazily remember
When we try to untie our knotted minds

So look through the white glass of ice into the winter-washed world of water
Look how black-backed fish chase bright flashes
Playing hide and seek among the oaken crosses
Batting their noses against the letters
Of unreadable graves covered with duckweed
Lips which caress the reservoir's soft grass
Like cows leaning over clovers with velvet snouts
With huge, blue eyes like the earth from space
Lashes overgrown into fans and always damp
As if sunk into some sad, eternal gloom
Cows were for me something otherworldly, even divine
But that's how it was – I could fall into their eyes as if in ecstasy
And that's how I understood the words
*You scented lily of paradise. You who nursed Christ
on earth, defend us from hunger...*

Every winter, I fall to my knees on this ice
And polish a huge eye around me
I lie down and catch my village's contours, the forest already on the bottom

* Kampiškės – former Lithuanian village, which was flooded, after Kaunas water power station was built.

Ir jei tu nieko nematai, aš tau atleidžiu
Juk ne tavo sapnai naktim prižadina, po marių vandenim ne tavo pieva
Ne tavo karvės žiūri į mane ir verkia, giedodamos: O Sopulingoji...
Bet pažiūrėk, prašau, tu pamatysi mūsų kaimą
Medinė bažnytėlė, kapinaitės ir tušti kiemai sodybų
Įgriuvusiais stogais tvarteliai, kur dar teberūdią grandinės kiemsargių,
Kurių kaukimas naktimis galbūt ir prišaukė tą tvaną

Mes rišdavome juos, kad niekur nepabėgtų
Kad saugotų namus ir gyvulius, bet jie galbūt labiau už mus
Prie visko buvo prisirišę, ir todėl pirmieji neištvėrė šio atskyrimo
Žiūrėdami kaip Nemunas užlieja jų vargas būdas, žmonių namus
Sukrautas pievose kvapnias ir minkštas šieno kupetas
Ištrūkę puolė vandenin ir stengėsi ištikimybę savo mums įrodyt rydami
Tuos vandenį, kurie pavirto neregėto dydžio jūra
Ir mes supratome, kad niekas nepraskirs jos ir neves
Nei mūsų, nei jokios kitos genties, ir mes nebegirdėsime daugiau dainų,
Kurios skambėdavo kitapus Nemuno
Ir negalėsime susišūkaut klausdami, kaip einasi pirma pavasario sėja

Juk pasakyta – neprisirišk prie nieko
Nėra, ką tu galėtum pasiimt išeidamas pro karvės mėlynas akis pas Dievą
Tačiau nė vienas mes negalim nusimest vaikystės
To vaikiško tikrumo, už kurį vienintelį laiduoti galim
Ir visa, kas ten buvo – pasaulis pasakiškas ir stebuklinis, mums kalbanti gamta
Prisijaukinti žvėrys, paukščiai ir nykštukai, piliarožių žieduos tarsi kačiukai
Kažką burkuojančios kamanės, ir lėlės verkiančios, ir neaprėpiama,
Didžiulė, nesuvokiama platybė, mus skirianti nuo kito kaimo,
Ir kvapas nupjautos ar džiūvančios žolės, ir malkų traškesys juodai ankstyvą rytą,
Ir tie visi garsai kieme, ir žemės suartos švelnumas lyg ji būtų
Antra tavoji oda, kuria gali save apsilipti ir pajusti šilumą –

Tai niekad, niekad nepraeina, gyvena sapnuose, po obuoliais akių
Ir tu žinai, kad viską pažadėtum
Viską atiduotum vardan to tikrumo

And if you don't see anything, I forgive you
For it's not you who is awoken at night by these dreams, it's not your field under the reservoir
It's not your cows that gaze at me and cry, lamenting: *O Dolorosa...*
But look, please, and you will see our village
The wooden church, graves and empty yards with collapsed
Roofs and fences where the chain of the guard dog still rusts
Whose howling at night may have called in that flood

We would tie them up so that they couldn't get away
So that they would guard our homes and animals, but they may have been tied down
To their surroundings even more than we, and were the first to submit to this separation
Watching how the Nemunas flooded their dog houses, human homes
Fields full of soft and scented haystacks
They broke away and attacked the water, trying to show their faithfulness to us
By swallowing the flood that turned into a sea like they had never seen
And we understood that no one will part the waters, that no one will lead
Us or any other tribe through, and we will not hear any more songs
Like those that resounded from the other side of the river
And we won't be able to call out to ask how goes the first spring sowing

It is said – don't be attached to anything
For there is nothing you can take with you when you travel through the cow's blue eyes to God
Nevertheless, not one of us can toss aside our childhood
Or our childish certainty beyond which we can bury
Everything that was ever there – the amazing and fantastic world, nature speaking to us
Domesticated animals, birds and fairies, hollyhock petals like catkins
Bumble bees cooing, crying dolls and a boundless
Incomprehensible flatness separating us from the other village
From the scents of cut or drying grass, the clatter of logs in early morning dark
And all those sounds of the yard and the gentleness of plowed earth as if it were
Your second skin which you could slather on, and feel warm –

This never ever goes away, it lives in dreams under the apples of our eyes
And you know that you would promise everything
Give everything away for that certainty

Ir joks vanduo negali iš po mūsų kojų išplauti tos uolos
Kurion kiekvienas esame įkėlę tvirčiausiąją bažnyčią ir neatsižadama tikėjimą
Apsakomus tikrai prigimtaine kalba
Nes jokios jūros niekada atimti negalės iš mūsų
Žemės mūsų ir vaikystės mūsų

2014 OI 21

KVAPAI

Kvapai yra katapultos
Pramušančios neprisiminimus
Proto skydą nuolat uždengiantį
Mane nuo mano širdies

Geriausios laiko mašinos
Sudėtos į knygų lentynas
Kiekvienas tomelis turi savąjį kvapą
Kiekviena nugarėlė – savąją kryptį

Saldūs puslapiai
Lyg tręštantys topolių lapai
Man klūpint
Prie knygų lentynos
1981 Marijampolėj
Agotos Avižienienės* bute:

Lietuvių literatūros skaitiniai
Pilki viršeliai 1926
Įkvepiu
Vincas Pietaris
Algimantas prijojo Gardiną
Dabar vėlybas ruduo

* Mano promočiutė.

And no water can wash this rock out from under our feet
Into which each of us has etched the toughest church of unshakeable belief
Expressed only in primordial language
Because no sea, man-made or not, can ever take away from us
Our childhood and our land

2014 01 21

SCENTS

Scents are catapults
Breaching unmemory, breaking
The shield of the mind cloaking
Me from my own heart

The best time machines
Are sitting on my bookshelf
Each one has its own scent
Each spine – its own direction

Sweet pages
Like rotting poplar leaves
As I kneel
By the bookshelf of Agota Avižienė*
In Marijampolė, 1981
My grandmother's apartment:

Readings in Lithuanian literature
Grey covers 1926
I inhale
Vincas Pietaris
Algimantas rode up to Hrodno
Now it is late autumn

* Author's great-grandmother.

Aitrokas metalinės dėžutės kvapas
Blizgančios ir apsitraukusios
Rašalo plutelėmis plunksnos
Ant balto sugertuko ryškiai mėlyni drambliai
Atverčiamo medinio suolo paslaptys:
Trys muškietininkai istorijos pamokoj
Apie Spalio revoliuciją

Švarus ir akinantis
Uniformos rankogalių kvapas
Jame plūduriuoja gintarinės sąsagos
Ir vietoj silkės* rišama juostelė
Atausta laužytais žalčių kodais

Negaliu atsakyti
Kodėl sniego pusnys kvepia triušine kepure
Švelniausias mano vaikystės daiktas
Trūko švelnumo
Buvo gera įkristi į sniegą iki pažastų

Dabar uostau įrašą
1989 Kęstutis Genys
Iš lauko parneštais skalbiniais
Kvepia Lietuva išausta juostelėje
Kuri žymi septintąją Nykos elegiją
Ir apėmė mane baisus patriotizmas žemei

Nežinau kaip jie įsigeria
Kaip jie išlieka su tom prisiminimų ganyklom
Ryju ir atrajoju ryju ir atrajoju
Ir baigsis ši žemė tik su manim
Nors aš desperatiškai dar mėginu
Prie jos prijunkyti savo vaikus
Kvėpuokit, nagi, kvėpuokit

2014 02 04

* Silkėm mokykloje vadinom pionieriškus kaklaraiščius.

The bitter scent of a metal box
Pens shiny and encrusted
With dried ink
Bright blue elephants on a white blotter
The secrets of the opened wooden bench:
The three musketeers in history lessons
On the October revolution

The clean and blinding
Scent of uniform cuffs
Within which swim amber links
And instead of a *herring** (our Comyouth tie)
A sash woven with the cracked codes of the garden snake

I cannot explain why
Snow drifts smell like a rabbit-fur hat
The softest thing from my childhood
Lacking in softness
It was good to fall into the snow up to my armpits

Now i smell a recorded tape
1989 Kęstutis Genys
Along with laundry taken in from outside
The scent of the woven sash *Lithuania*
That marks the seventh elegy of Nyka-Niliūnas:
And I was seized by an awful patriotism for the earth

I don't know how the scents sink in
How they remain within those pastures of memory
I swallow and ruminate swallow and ruminate
And this earth will end only with me
Though I desperately still try
To yoke my children to it
So breathe, then, breathe in

2014 02 04

* *Silkė* ("herring") – slang name for Soviet Young Pioneer's necktie.

MANO VAIKAMS

Tie gražiausi vasario šviestuvai
Virš manęs tarsi perlai baltieji

Tarsi perlai juodieji pakibę
Tarp žvaigždžių kažkas tokio gilaus

Ir mane į save ima visą
Tarsi trauktų bedugnėn bet aukštin

Ir širdis tą gilumą matuoja
Bet neranda neranda jam galo

Ir sukrinta į jį visos mintys
Visas balsas sapnai epizodai

Iš slapčiausių kūno jutimų
Iš visų nutylėtų kas buvo

Tyliai aiktelta žiauriai sugniaužta
Kimiai kriokta dantim gūdziai griežta

Švelniai alpta palaimingai verkta
Ir prisiglausta taip lyg jau prieita

Ir sukrinta visi dar vibruojantys
Nuo asfalto nuo miško nuo židinio

Nuo pavasario kiemo nuo speigo
Ir kasdienių balselių garsynai

M ir A, M ir A, M ir A
Kaip maldelė kaip vėjas kaip viskas

Atmintis užkabina ir pradeda
Gerklė risti žemyn upių upės

FOR MY CHILDREN

The prettiest summer chandeliers
Hanging above me like white pearls

Hanging like black pearls
Between stars, in the deep

That takes all of me into itself
Pulling me into the abyss up high

And my heart measures the depth
And finds no end to it

All of my thoughts fall in
With my voice, my dreams, my scenes

And my body's most secret sensations
From all that has been silenced in the past

The quietly gasped, the cruelly clenched
The hoarsely spoke, ground with my teeth in darkness

The sweetly fainted, the blessedly cried
Embraced as if already approached

All the vibrating voices fall in
From asphalt from forest from hearth

From a spring field, from frost
From the sound system of everyday lives

M and A, M and A, M and A,
Like a prayer, like wind, like everything

Memory hooks in and my throat
begins to roil down the river of rivers

Ir kriokliai nenumaldomi įsuka
Tuos malūnus širdies visuos tunelių

Bet nėra dugno kur visa teka
Kur graudus apie mirtį akordas

Piršteliu akyles ir lūpytes
Pasiimtum ir kvapą tą kvapą

Ir balseį čiauškėjimo švelnų
M ir A, M ir A, M ir A

Ir kažkokios dabar visai sangrūdosi
Toj gerklėj kad užsmaugia tekėjimą

Kai gražiausi vasario šviestuvai
Tarsi perlai baltieji išąla
Į juos geriančius vyzdžių vartus

2010 02 25

*

kai nubyrėjusios laukinės uogos ledo pirštuos
išąla į palaimingą nei čia nei ten saldumą
kai sukasi galva kai lengva tavo mirčiai
parodyt saulės besileidžiančią karūną
kai tavo kūnas atsiplėšia nuo šakos ir nieko
daugiau jau nieko vien kritimas švelniai virsta
tavim kol kritime visi tave palieka
ir virpančios Jo fleitos iš visur tau pasigirsta

*

Už tuos metus, kurie jau sudegė raudonais
Ir kvepiančiais laiku būtuojų pelargonijų žiedais,

And waterfalls inexorably wind up
The mill-wheels in the tunnels of my heart

But there is no bottom where everything flows
Into a plaintive accord with death

Little fingers, eyes and lips
I would take them, and the scent, that scent

And the gentle chirping voice
M and A, M and A, M and A

And now there is some congestion
In the throat that chokes up the flow

When the prettiest summer chandeliers
Like white pearls freeze up
Within the pupils of the eye that drink them.

2010 02 25

*

when the fallen wild berries freeze into fingers of ice
forming a blessed sweetness neither here nor there
when your head spins and it's easy for your death
to reveal the crown of the already setting sun
when your body tears itself from the branch and nothing
more exists nothing but a falling that gently becomes you
until during the fall everyone disappears
and you hear from all around His quivering flutes

*

Beyond those years which already burned up in red
and fragrant flowers, geraniums of the past tense,

Gebenių lapais, kraujo stingstančio spalvos,
 Klevų lavinom, tekančiom stačiais Jiesios šlaitais,
 Nebuvo nei vienų labiau mane sugėlusių,
 Sunkiau mane užgriuvusių, lengviau pakėlusių.
 Pabirusių, išnykusių, supuvusių...
 Labiau mane nukirtusių, labiau mane užbūrusių,
 Paniekinusių, pamylėjusių, pamiršusių...
 Nebuvo nei labiau sutraiškiusių, nei apkabinusių,
 Suvalgusių, išspjovusių, atgal įsiurbusių.
 Prie Dievo vedusių, prie staktos sumažėjusių,
 Man protą atrakusių ir gyvastį atėmusių,
 Sušlavusių, užbėrusių, upe tolyn nuplukdžiusių...
 Už tuos metus daugiau nebuvo metų,
 Tikslai laikai dar keitė vienas kitą,
 Tik skaičiavau kiek rudenų, kuris gilesnis,
 Kol to, paties giliausio, kvepiantis žeme saulėlydis
 Man uždegė didžiulį aukštą laužą,
 Ir aš žinojau kas yra dangun ėmimas.

*

Kai aš numirsiu, mano kasdienos alėjoj
 Pavasarį nustebę medžiai vėl dėlionę žais
 Tyloj bevėjėję, pėdų įspaudus užlieję
 Sidabriškais ir ilgesiu žymėtais atspindžiais.

Kai aš numirsiu, mano keisto sodo gėlės
 Žydės kaip ir žydėjusios, tik gal ne taip švytės,
 Tik gal ne toks skaidrus bus jų dienos šešėlis
 Ir prijausint jas kito rankoms bus nedaug vilties.

Kai aš numirsiu, šičia visa liks budėti –
 Laikysis dėsnių veidą sodo keičianti gamta,

ivy leaves of blood curdling color raised up
by maples flowing down the steep Jiesha slopes,
there was not one that stung me more,
that fell upon me with such weight, but easier to endure.
Scattered, vanished, rotten...
There was not one that cut me down more, that bewitched me more,
scorned me, made love to me, forgot me...
There was none that crushed me more, nor embraced me,
ate me, spit me out and sucked me back in,
that led me to God, shrank at the door jamb,
unlocked my mind and took away my life,
that swept me up, strewn me about, took me down the river...
Beyond those years there weren't any other years,
just seasons changing one for another,
I counted the autumns, marking their depths,
until in the deepest one, a sunset smelling of earth
ignited for me a great bonfire,
and I knew what it meant to be taken up.

*

When I die, trees in my everyday alley,
Amazed again by spring, will assemble
Their puzzles in quiet calm, covering
Footprints with silver signs of longing.

When I die, the flowers of my strange garden
Will bloom like always, but with less shine,
Perhaps their shadows will be less outlined,
With little hope of training them to other hands.

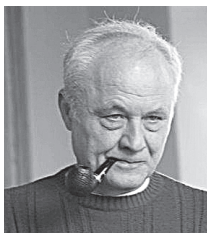
When I die, everything here will remain on watch:
Nature, following its laws, that changes the garden's face,

Virš obelų – nakties gerklė kiaurai žvaigždėta,
Ir pilnatis prie miegamojo lango prikalta.

Išblėsiu peizaže šitam anksti iš ryto:
Kažkas ramiai pravers duris ir basas per šlapias
Saulučių galvas bris įkvėpt sulyto
Jazmino, išbaidydamas dvi giedančias lapas.

Ir kai oranžiniame danguje vartysis
Varnėnų tunta, o sode kvepės kava, tuomet
Sekmadienis ateis ir bus jisai didysis!
Kažkas skaitys eilėraščius, mylės, juoks. Net...

2013



Antanas *Gailius*

(LIETUVA)

Antanas Gailius gimė 1951m. 1973 m. Vilniaus universitete baigė vokiečių filologijos studijas. Buvo „Vagos“ leidyklos verstinės literatūros redaktorius, „Vyturio“ leidyklos vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas, kultūros almanacho *Proskyna* steigėjas ir vyriausiasis redaktorius, leidyklos „Amžius“ steigėjas, dalininkas, to paties pavadinimo laikraščio vyriausiasis redaktorius. Nuo 1994 m. laisvas rašytojas ir vertėjas. 2000–2007 m. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Literatūros ir leidybos ekspertų komisijos pirmininkas. 2003–2008 m. Thomo Manno kultūros centro kuratoriumo pirmininkas. Lietuvių PEN centro narys. Verčia iš vokiečių ir olandų kalbų. 2004 m. gavo Lietuvių PEN centro premiją – Metų vertėjo krėslą. 2005 m. apdovanotas LDK Gedimino ordino Karininko kryžiumi. 2008 m. A. Gailiui skirta Nacionalinė kultūros ir meno premija. Pirmoji poezijos knyga *Peizažas su žmogum* išleista 1987 m. Antroji – *Sonetai*, išleista 1990 metais, trečioji *Šičia* – 1997 m. 2001 m. pasirodė rinktinių poezijos vertimų knyga. Naujausias A. Gailiaus poezijos rinkinys *Penkiapėdžio sugrįžimas* išėjo 2013-aisiais.

Night's throat, shot through with stars above the apple's branch,
And the full moon nailed up next to the bedroom lace.

I will fade out in this landscape, early in the morning:
Someone will calmly open the door and wade barefoot
Through the heads of daisies to smell the rain-soaked
Jasmine, chasing away two foxes in mourning.

And when a flock of starlings swirls through
An orange sky, and the garden smells of coffee,
Then Sunday will come and be special indeed.
Someone will read a poem, make love, even laugh...

2013

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

57

Antanas *Gailius*
(LITHUANIA)

Antanas Gailius was born in 1951 and completed his studies in philology at Vilnius University in 1973. Throughout his literary career, he was the editor of translated literature at Vaga publishing house, deputy editor-in-chief at Vyturys publishing house, the founder and editor-in-chief of the cultural almanac *Proskyna*, founder and partner in Amžius publishing house, and the editor-in-chief of the newspaper of the same name. He has worked freely as a writer and translator since 1994. From 2000 to 2007 he was the chairman of the Ministry of Culture's Literature and Publishing Experts Commission; from 2003 to 2008 he was the chairman of the governing body of the Thomas Mann Cultural Centre; he is also a member of the Lithuanian PEN Centre. He translates from German and Dutch, and in 2004 was the recipient of the Lithuanian PEN Centre prize for translators. In 2005, he was awarded the Cross of Officer of the Order of the Lithuanian Grand Duke Gediminas, and in 2008 received the National Arts and Culture Prize. His first book of poetry, *Peizažas su žmogum* (*Landscape With Person*), was published in 1987 and was followed by a second, *Sonetai* (*Sonets*), in 1990, and a third, *Šičia* (*Here*), in 1997. In 2001 he published a collection of translated poems. Gailius' most recent poetry collection *Penkiapėdžio sugrįžimas* (*Return of the Pentameter*) was published in 2013.

Pirmoji

Šiais ir kitais laikais, kol mūsų dienos yra
Sniego ar lapo spalvos, ir murziną kovą ar lapkritį
Slėniu tamsiuoju žengiu, ir būna baisu, bet kartoju,
Net jeigu būtų tamsesnis, vis tiek nebijosiu, nes Tu
Sergsti mane ir vedi, kur vešlios ganyklos žaliuoja.

Suka ir suka ratus riaumodamas liūtas aplinkui
Mūsų stovyklą po Tavo žvaigždėm. O rytui išaušus
Godžiai žvelgia į mus akim stiklinėm peslys.
Niekas čia mums nepriklauso: ne mūsų vasaros trumpos,
Ilgosios žiemos ne mūsų, ne mūsų namai laikini;
Užvakar Petras kalbėjo, kad net ir vaikai juk ne mūsų,
Tik laikina dovana; o vis dėlto, vis dėlto:

Kaip visada netikėtas pavasaris, Viešpatie, Tavo.
Krokai lysvėj pražydo: koks trumpas, graudus ir laimingas
Šitas žydėjimas – nieko mums nebereikia daugiau.
Palapines pastatysim: kiek nori – gal tris, gal vienuolika,
Ant akmenų atsisėdę, į dangų žiūrėsime ir lauksim,
Kol ateis valanda, kai laikas ištirps būtyje.

Visa tai buvo, žinau; tačiau nuostabu ir kartoti,
Kaip kartoja kasmet giesmę tą pačią nedailią
Rupūžės patinas temstant.

Jau laikas rožę nudengti,
Laikas pasveikinti kiemą, iškventusį žiemą: žolė
Kalasi taip, lyg manęs nebūtų nė buvę po saule.

Dovanas Tavo visas laikau po akių pasidėjęs,
Kad nė vienos nepamirščiau: kaip medį mane auginai
Palei šaltinį, kad nieko man nepristigtų, davei
Tėvą ir motiną man, davei Raseinius kapus,

PSALMS

First One

In these and other times, while our days are
The color of snow or leaves, murky March or November
I walk in the valley of darkness, and I am afraid, but I profess
That even if the valley were darker, I will not be afraid, because You
Protect me and lead me to lush green pastures.

A growling lion circles and circles around
Our camp beneath Your stars. When dawn breaks
A vulture stares at us hungrily with glassy eyes.
Here nothing belongs to us: short summers are not ours,
The long winters are not ours, temporary homes are not ours;
The day before yesterday, Petras said that even the children are not ours;
Just a temporary gift; and yet, and yet:

Always unexpected is the spring of Yours, o Lord.
Crocuses bloom in the flowerbed: how brief, how sad, how fortunate
This blossoming – we need nothing else.
We'll set up tents: as many as you want – maybe three, maybe eleven
We'll sit on rocks, look at the sky and wait,
For the hour when time melts into existence.

It has been so before, I know; though it is wondrous to repeat,
As the toad's mate repeats
The same ill-favored hymn each year.

It is time to uncover the rose,
Time to greet the garden that survived the winter: grass
Peeps through as though I had never existed under the sun.

I keep all of Your gifts under my eyes,
So that I won't forget a single one: You raised me as though
I were a tree near a spring, so I would want for nothing,
You gave me a father and mother, you gave me a cemetery in Raseiniai

Protėvių mano prigulusius, kad nereikėtų man vargti,
Ieškant tėvynės, ir visko tiek dovanojai, kad kartais
Daros baisu nepanešti, kad kartais, priblandos valandą,
Baimė apninka: juk tyko kampe tamsiausiam vagis
Ir nenuleidžia akių ir laukia, kad užsimirščiau,
Laukia, kad užsimerkčiau, kad ranką nuleisčiau pavargęs,
Alpulio suimtas, kad pamanyčiau Tave pasitraukus
Ten, už juodosios žvaigždės, suryjančios būti ir nebūtį,
Į chaoso tamsas, iš kur šviesa neateina,
Kad sudvejočiau nors kartą ir savo turtu pavadinčiau
Dovanas Tavo.

 Todėl ir kartoju kas rytą:

Nieko čia mano nėra, tik Tavo pavasaris dūzgia
Bičių pirmuoju pulku, tik Tavo kaštonas pražydo,
Tavo galybė žalia, asfaltą pralaužusi, kelias.
Nieko čia mano nėra. Todėl ir dangui apniukus,
Audrai Tavo užėjus ar tamsai akių užslinkus,
Vis su Tavim kalbuos, kitiems nesakydamas nieko,
Vis sakau pašnibždom, šaukiu, kol balsas man duotas:

Ne nebijosiu, juk Tu priebėga man ir stiprybė,
Būstas man ir padangtė, varguos paguoda veikiausia,
Tas, kuris vakarui stojus, man taurę sklidiną pila.

Antroji

Kokiu vardu man Tave pašaukti, kad išgirstas būčiau?
Ne tarp teisuolių buvau, iš degančio krūmo
man nekalbėjai, tik gandą ir gando
aidą apie Tave man vėjas paliko, šią naktį
siautęs lauke, tik kelis rašmenis knygoj, tik paukščio
giesmę rytinę, tik ženklus mano menkystės
Tavo šviesoj.

 (Koks ilgas šis kovas,
kol su Jokūbu kalbuos, su gimine Tavo, o šičia

Where my ancestors lay to rest so that I would not be troubled
Searching for a homeland, and you have given me so much that sometimes
I fear not being able to carry it all, that sometimes in the hours of twilight
Fear grips me: a thief hides in the darkest corner
Not lowering his eyes and waits for me, unsuspecting,
Waits for me to close my eyes, to lower my arm in weariness,
Overcome by faintness, that I would think You had withdrawn
Beyond the black star which swallows being and non-being,
Into the darkness of chaos from which no light emerges,
So that I would hesitate once and call Your gifts
My treasures.

That is why each morning I repeat:
Nothing here is mine, only Your spring buzzes
With the first swarm of bees, only Your chestnut has bloomed,
Your green might rises, having broken through the asphalt.
Nothing here is mine. That is why when the sky is overcast,
When Your storm comes or darkness slides over the eyes
I always talk to You, without saying anything to anyone,
I whisper, I shout while a voice has been given me:

I will not be afraid, You are my refuge and my strength,
My abode and my refuge, most effective consolations in my tribulation,
He who when evening comes pours an overflowing cup.

Second One

By what name shall I call You so that I might be heard?
I was not among the righteous, You did not speak to me
from a burning bush, the wind left only a rumor
or an echo of a rumor while blistering outside this night,
only a few letters in a book,
only a morning birdsong, only signs of my frailty
in Your light,

(How long this March is,
while I speak with Jacob your relative, and here

demonai burias galingi, jie karą, badą ir marą
neša padebesiais, ir jau nežinia iš tikrųjų,
ar besuspės angelai iš dūžtančių mūsų lėktuvų,
iš mūsų karo laukų, iš bokštų rugsėjo, iš upių,
miesto kloakų, iš mūsų stiklo vamzdelių ir kolbų
sielas surinkti visas. Ir kaipgi Tu jas pašauksi,
jeigu mes nė vienai net vardo nenorime duoti?
Mes juk iškraipėme viską, ką Tu sumanei kitados.
Štai pažiūrėk: jau seniai daugiskaitom virto, kas buvo
Tavo vienaskaitos ženklas.)

Buvo vyras, Tave kaimynu vadinęs, žadėjęs
Gerti paduoti, jei tu ranką ištiesi, bet aš
Taip nedrįstu, juk žinau, kad mano kaimynas už sienos
Vos praašus kasdien rūsy saksofoną kankina,
Vis tas pačias natas lėtai, negrabiai, be širdies
Groja, groja ir groja. Nejaugi ten būtumei Tu?

Trečioji
(*Bretoniškoji*)

Fančą Peru ir jo žandeną, giminę visą bretonų,
Wolfą ir Marianną, Royų, Susan ir mus,
Šiuos akmeninius namuos gurkšnojančius sidrą per lietu,
Ar prisiminsi tada, kai savo knygas atsiversi
Vakarui stojus? Juk buvo ta valanda, kai staiga
Šakos nulinko hortenzijų, nors viešpatavo ramybė
Žemėje ir danguje? Kas gi, sakyk, jei ne tu
Ten prašlamėjo? *You can't*, tarė ugnis židiny,
Oh you can't change the way, suspragsėjo, *the rain*,
Ir atsidadusios baigė: *appears*. O jūra ir vėlei
Ėmė trauktis nuo kranto, ir dumbliais kvepėjo
Mūsų dienos ir naktys, ir drėko tabakas, ir temo
Tavo vakaras, aušo Tavo rytas. Sakyk,

powerful demons are gathering, they bring war, famine, and pestilence
from the skies, and it is uncertain
that the angels will have time to gather all the souls from our
exploding airplanes,
our battlefields, from September towers, from rivers, from city sewers,
from our glass tubes and flasks. And what will You call them
if we do not want to name many of them?
We have mangled everything You had conceived a long time ago.
Look: what was once Your singular sign
has been turned into plurals for a while now.)

There was a man—he called You his neighbor—who promised
To fill Your cup and put it in Your fingers, But I don't have
the courage, though I know that my neighbor,
On the other side the wall, every day at daybreak, tortures
a saxophone in the cellar
Always the same notes slowly, clumsily, callously
He plays, plays, and plays. Could that be You?

Third One
(*The Breton One*)

Fanch Peru and his whiskers, a whole clan of Bretons,
Wolf and Marianne, Roy, Susan and us,
Who sip cider in a stone house in the rain,
Will you remember as you open your books
When the evening has arrived? It was that hour, when suddenly
The branches of the hydrangea drooped, even though stillness reigned
On earth and in heaven? Who was it, then, if not You
Who rustled past? *You can't*, said the flame in the hearth,
Oh you can't change the way, it sputtered, *the rain*
And finished with a sigh: *appears*. And again the sea
Began retreating from the shore, and our days and nights
Smelled of seaweed, and tobacco dampened,
And Your evening darkened, Your morning dawned.

Argi tai nesvarbu, ar gali nutikti, kad Tavo
Knygose nepasiliks ženkle, kad būta Tavęs ten,
Kad mes krykštavom smagūs pavėsyje Tavo sparnų?

Mes ten buvom tikrai. Sunki ir saldi kaip gyvenimas
Buvo mūsų kelionė, o stotys vadinos
Basia i Janósz, Ingrid und Friedemann, Paul en Reinhilde,
Andres und Regula – mūsų bičiulių vardais.
Velnius Diunkerke ilgai po uostą vedžiojo, klaidino,
Kelią užtvėrė lietus, paskui pasipūtęs Paryžius
Laikė sugniaužęs ir vis nenorėjo paleisti.

Dar nežinojau tada, kad turėsiu kalbėti, visai
Nepasirengęs buvau – ir dabar dar nesu pasirengęs.
Tu mane nuvedei ten, kur debesis bėga ir bėga,
Lyg skubėtų greičiau pasprukti iš krašto, kuris
Užkratu serga keistu, galėtum maru jį vadinti,
Jei akių neklaidintų vaizdai įprastiniai: kas geria,
Kas bučiuojasi gatvėj, kas apkalbinėja kaimyną,
Kas pajūryje vaikšto ir dairos į vandenį – viskas
Lyg gyvųjų pasauly, ir reikia labai prisimerkti,
Kad galėtum įžvelgti, kuris čia dar gyvas, kuris
Jau numiręs ir laukia, kada Tu antrąjį kartą
Jį pasišauksi. Geriau už mane juk žinai,
Kad mirtis čia ateina ne kartą, o du, nes dažniausiai
Gimęs bretonas, numiršta, žiūrėk, jau prancūzas.

Aišku, ne luobas svarbu, ir mūsų vėliavų spalvos
Tau nerūpi tikriausiai, bet ką gi galėsime atnešti
Tau daugiau, jei ne tuos gal ir vaikiškus mūsų žaislus?
Tu mum žemę davei, ir mes čia išmokom gyventi
Prakaituotais veidais, ir statėm namus, vis kitokių,
Pagal giminę savo, ir garbinom Tavo šventuosius,
Kas Kazimierą, kas šventą Ivą; nereikia, nebark,
Kad ir vėlei, ir vėlei į Tavo taikausi krėslą –

Say, is it unimportant, can it happen, that no sign
Will remain in Your books, that You had been there,
When we squealed joyfully in the shadow of Your wings?

We were really there. Like life, our journey
Was difficult and sweet, and the names of the stations
Were those of our friends: Basia i Janosz, Ingrid und Friedmann
Paul en Reinhilde, Andres und Regula.
In Dunkirk, the devil led us astray at the port,
Our route was blocked by rain, and later proud Paris
Held us in its fist and did not want to let us go.

I did not know then, that I would have to speak
I was unprepared – and even now I'm not prepared.
You led me to where the clouds run and run,
As though they were rushing to escape the country,
Sick with a strange infection, you could almost call it a plague
If your eyes were not deceived by ordinary scenes:
Some are drinking, some are kissing in the street,
Some gossip about a neighbor,
Some are walking on the beach and looking at the water –
All as if in the world of the living, and you have to really squint
To see who among them are still alive
And who are dead and waiting for You to call them a second time.
You know better than I that death here
Comes not once but twice, because frequently man born a Breton
Is already a Frenchman on deathbed.

Of course, it is not the hull that's important,
And you are probably not concerned about the color of our flags,
But what else shall we bring You, but for our
Childish toys? You gave us the earth, and we learned
To live here sweat-faced, and we built homes,
Each different according to our kindred, and we worshipped
Your saints: Casimir, St. Yves; do not scold me for trying
Again and again to put myself upon Your throne –

Pripažįstu pagarbiai: ne mano, bet Tavo
Teisingumas didesnis, bet jeigu liepei man kalbėti,
Tai kalbėsiu: atmink, kada paskutinis bretonas,
Ant krūtinės rankas susinėręs, „Sudie“ pasakys,
Vėliava juoda ir balta su juodais šermuonėliais
Aš apsisiautęs pakilsiu, bretoniškai tarsiu: „Esu.“

Paskutinioji

Viešpatie, dešinę savo patrauk truputį į šalį,
Duok atsikvėpti pavargėliui, antrąjį tūkstantį metų
Vaikščančiam Tavo keliais.

Tiek negerų ženklų gal tik prieš Didžiąją Schizmą
Žmonės regėjo visur: danguj, vandenuos ir medžiuos,
Paukščiai – ir tie mus paliko, išskrido, vaikus pasiėmę,
Virš rugsėjo laukų, per Tavo didelį dangų,
Šviečiant žvaigždėms, rėkdami, lyg būtų šmėklas išvydę
Vėstančiuos mūsų namuos. Tik vėjas bulvienose blaško
Dūmus laužų, tik pėdsakas batų guminių,
Molin įspaustas giliai, per vidurį lauko vingiuoja.

Būta ženklų ir kitų: po dangų blaškės kometos,
Saulė buvo užtemus, ir buvo užtemęs Mėnulis,
Žemė drebėjo mieste Konstantino, ir spalį pražydo
Vyšnios kaimyno sode.

Ar būna ženklų baisesnių?

Dar negirdėjau, tiesa, kad būtų kur nors pasirodę
Niūrūs pulkai flagelantų, tačiau nenustebčiau visai,
Eiseną kraupią išvydęs vieškely, ten, už kalnelio.

Taip, čia laikai lyg prieš marą: per visą adventą Kalėdos,
Paikos ir gaudžios, ir žiaurios linksmybės, ir juokdario veidas
Žvelgia kasdien į tave, vos laikraštį rytą praskleidus:

Respectfully I confess: Your righteousness, not mine
Is greater, but if You ordered me to speak, I will speak.
Remember that when the last Breton says "Farewell,"
With his hands crossed over his chest, draped
In a black and white flag with black ermines,
I will rise and say in Breton: "I am."

Final One

Lord, move Your right hand aside,
And give respite to the beggar
One who has trodden Your path for the second millennium.

It was perhaps only before the Great Schism,
That people saw so many bad omens: in the sky, in the waters
and the trees,
Even the birds left us – they flew away taking their young,
Above September fields, across Your vast heavens
Where the stars shone, screeching, as though they had seen ghosts
In our cooling homes. Only the wind remains,
scattering fire smoke in the potato fields, Only the footprints
from rubber boots sink
deeply in the clay winding through the middle of the fields.

There were other omens: comets flung themselves across the sky,
There was a solar eclipse, and a lunar eclipse,
There was an earthquake in the city of Constantine, and in October
Cherries bloomed in the neighbor's yard.

Could there be worse omens?

It's true, I've not heard that dismal groups of flagellants appeared anywhere
Though I would not be at all surprised if I saw the dreadful procession
On the road over the hill.

Yes, the times are as if before the plague:
It's Christmas on every day of Advent,
Silly, sad and cruel amusements, and a clown's face
Stares at you each day as soon as you open the newspaper:

Naujas kasdien ir kasdien vakarykščiais, paikais ir réksmingais,
Dar pradvokęs juokais, nors nieko jau neima juokas.

Baigės istorija! – šūkteli scenoj artistas guvus,
Salė jam ploja smagi, o gatvėj, lauke, pro teatrą
Traukia ir traukia, ir traukia pabėgėlių vilkstinės ilgos:
Tavo albanai tenai, čečėnai Tavo, lietuviai,
Traukia Jokūbo vaikai ir dingsta, tirpsta ore,
Lyg nė gyvenę nebūtų, visi jau pakilę nuo žemės,
Kojom basom, kruvinom...

Iš vandenų sietuvos

Kyla balsai lyg migla, o vėjas juos bloškia pakriaušėn,
Neša ir sklaido laukuos – andai mieste jau girdėjau
Kalbant, kad niekados jie Tavęs nepasieks, kad Tavęs
Gal ir iš viso nėra, kad mums virš galvų ne paskliautė
Skaistvario gryno, tvirta, tik dieną nuo oro pasmėlus,
Bet vaiski vakarais ir rytmetį ankstų, Tavisis
Būstas, buveinė, kurion ir mus kada nors pasiimsi
Į kareivijų pulkus, ugnies kalavijais ginkluotus, -
Ne, kad ten tik ertmė, tamsi, juoda ir ledinė
Iš kurios mum nėra ko laukti – nebent prapulties.

Štai kokie vaikšto gandai, ir man neramu, kad užgrius mus
Tavo rūstybė, kuri jau buvo ne kartą užgriuvus,
Tad ir meldžiu, kad šiek tiek patrauktumei dešinę savo
Ne dėl penkių dešimčių, kurių gali ir nerasti,
Ne – dėl to Vieno, kuris, po mūsų molynę klampojęs,
Skurdą mūsų regėjęs, šalin nenusuko akių.

A new one each day and each day stinking of yesterday's
Foolish and brazen jokes, although no one is amused.

History is finished! – shouts a vigorous actor on the stage,
The pleased audience applauds, and outside on the street by the theater
A long file of refugees passes, passes and passes:
Those are Your Albanians, Your Chechens, Lithuanians,
The children of Jacob pass by and disappear, melt in the air,
As though they had never lived, all hovering above the ground,
Feet bare and bloody...

Voices rise from the depths like a mist
And the wind casts them against a bluff.

It carries and scatters them across the fields – the other day
I already heard talk in the city, that they will never reach You, that You
May not exist at all, that above our heads is not the firmament
Of pure brass, sturdy, but hazy in the daytime air,
Clear in the evening and in the early morning, Your
Abode, Your dwelling, where You will welcome us one day
Into the battalions, bearing fiery swords, –
No, it is only a cavity, dark, black and icy
From which no hope comes - only devastation

These are the current rumors, and I am afraid that
Your wrath will fall upon us, as it has fallen more than once,
Thus I implore that You move Your right hand aside
Not for the fifty, whom You may not even find,
No – for the One, who once plodded through our clay
Saw our privations, and did not turn His eyes away.

TRANSLATED BY ADA VALAITIS



Hailji

(SOUTH KOREA)

Hailji (Rim Jong Joo) was born in 1955 in Kyungju, South Korea. He studied creative writing at Seoul Chungang University, received an MA in French literature at Poitiers University, and a PhD at Limoges University in France. He is a professor at Seoul Donduk Women's University and teaches creative writing. His first novel, *On The Road To The Racetrack*, published in 1990, was well-received by the critics and public. He also has published 13 novels, a book on the theory of literature, two poetry books (one in English, another one in French), a filmscript, a theater piece, and a book of short stories. Two of his novels were adapted for filmscripts and produced; one was adapted for a theater play. In 2013, his novel, *Užupis Republic*, was published by the Lithuanian Writers Union.

THE CARNAL PLEASURES OF THE DITCHES

The ditches in my drawer have no fatherland
As all of the daughters of cowherds
Do not wear pants.
Then, all of my ditches can enjoy their carnal pleasures.
They violate the night,
The night gives birth to fishes,
The fishes violate a piano,
The piano conceives an airplane.

The carnal pleasures of my ditches are ticklish
Like the song of the earthworms,
The earthworms on heat in May.
Then, all of my ditches twist their ashamed parts,
Exploding with laughter,
An innocent laughter,
A ticklish laughter.

Hailji (Haildzi) (Rim Jong Joo) gimė 1955 metais Kjongdžu, Pietų Korėjoje, studijavo kūrybinį rašymą Seulo Čungango universitete, įgijo prancūzų literatūros magistro laipsnį Puatjė ir daktaro laipsnį Limožo universitetuose Prancūzijoje. Šiuo metu profesoriauja Seulo Donduko moterų universitete, dėsto kūrybinį rašymą. Pirmasis jo romanas *Kelias į lenktynių žiedą* (*On The Road To The Racetrack*) 1990 metais susilaukė skaitytojų ir kritikų dėmesio. Po to išleido dar 13 romanų, literatūros teorijos veikalą, 2 eilėraščių rinkinius (vienas anglų, kitas prancūzų kalba), kino scenarijų, dramą, apsakymų rinkinį. Du jo romanai ekranizuoti, vienas pritaikytas teatro scenai. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla 2013 m. išleido jo romaną *Užupio Respublika*.

KŪNIŠKI GRIOVIŲ MALONUMAI

Grioviai mano stalčiuje neturi tėvynės,
Lygiai kaip piemenų dukterys
Nemūvi kelnų.
Taigi visi mano grioviai gali mėgautis savo kūniškais malonumais.
Jie žagina naktį,
Naktis gimdo žuvis,
Žuvys žagina rojalį,
Rojalis susilaukia lėktuvo.

Kūniški mano griovių malonumai kutena
Nelyg sliekų daina,
Sliekų gegužės karštyje.
Taigi visi mano grioviai kraipo savo sugėdintas dalis,
Išsprogdami juoku,
Nekaltu juoku,
Kutulio juoku.

The carnal pleasures of my ditches are floating
Like a hippodrome,
The hippodrome which flows in the sky.
Then, during the night, all of my ditches wander
Like merry vagrants
About the forest, the city, the port,
Even as far as the battlefield in the North.

The carnal pleasures of my ditches are wet
Like a certain white good-bye,
A good-bye which let thousands and thousands of birds
To fly into the red sky.
So, my dear ditches wet the night, the fishes, the piano, the airplanes,
And the feet of Julia,
Even my pillow.

The ditches in my drawer can enjoy their carnal pleasures.
Then, each night,
They are violated
By the forest, by the fishes, by the piano, by the airplanes
Like I was violated
By my snakes.

THE SWALLOWS OF MY GRANDMOTHER

The swallows of my grandmother are not similar
With my swallows
And with the swallows of my snakes.
They nest in the fireplace,
In the wall clock,
And in the piano,
Even in an old violin.
So, they are badly raised,
Like the earthworms in May
Like the drunk Russian shells.

Kūniški mano griovių malonumai plūduriuoja
Nelyg hipodromas,
Hipodromas, tekantis dangumi.
Taigi nakty visi mano grioviai klajoja
Kaip džiugūs bastūnai
Po mišką, miestą, uostą,
Nuklysta net iki mūšio lauko šiaurėje.

Kūniški mano griovių malonumai drėgni
Kaip užtikrintas baltas atsisveikinimas,
Atsisveikinimas, paleidžiantis tūkstančius paukščių
Į raudoną dangų.
Taigi mano brangūs grioviai sudrėkina naktį, žuvis, rojalį, lėktuvus
Ir Julijos pėdas,
Net ir mano pagalvę.

Grioviai mano stalčiuje gali mėgautis savo kūniškais malonumais.
Taigi kasnakt
Juos išžagina
Miškas, žuvis, rojalis, lėktuvai,
Kaip kad mane išžagino
Mano gyvatės.

MANO MOČIUTĖS KREGŽDĖS

Mano močiutės kregždės visai nepanašios
Į mano kregždes
Ir į mano gyvačių kregždes.
Jos suka lizdus židiny,
Sieniniam laikrody
Ir rojalyje,
Net ir sename smuike.
Tad jos prastai išauklėtos
Lyg sliekai gegužę,
Lyg girtos rusiškos kriauklės.

Each time that the wall clock sounds,
All the swallows fly
From the fireplace,
From the wall clock,
From the piano,
Even from the old violin,
Chirping like the coppice which burns,
Like jealous ducks.

To live with so many swallows badly raised is not so good,
Like marrying a left-handed woman is not so good.
But, each one has his hippodrome
As each one holds his white cane in the hand.

So, one day,
I asked my grandmother,
Why you don't open the drawers of your cupboard
So that your swallows nest inside.
But she only smiled
Without answering
On an old photograph, yellowed.

ON THE HILL IN MY DRAWER

To Kerry Shawn Keys

On the hill, in my drawer,
I put all that I possess to flight:
My collection of butterflies,
My accordion,
My colored pencils,
And my white cane too.
Because it is blowing
On the hill of my drawer.

Kaskart, kai sumuša tasai laikrodis,
Visos kregždės išskrenda
Iš židinio,
Iš sieninio laikrodžio,
Iš rojalio,
Net ir iš seno smuiko,
Čirkšdamos lyg deganti giraitė,
Lyg pavydūs ančiukai.

Gyventi su tokia galybe neišauklėtų kregždžių nėra gerai,
Lygiai kaip nėra gerai vesti kairiarankę moterį.
Tačiau kiekvienas turi po hipodromą,
Kiekvienas rankoje laiko po baltą lazdelę.

Tad vieną dieną
Paklausiau savo močiutės,
Kodėl gi neatidarai spintelės stalčių,
Kad tavo kregždės galėtų sukti lizdus juose.
Tačiau, užuot atsakiusi,
Ji tik nusišypsojo
Iš senos pageltusios nuotraukos.

ANT KALVOS MANO STALČIUJE

Kerry'ui Shawn Keys

Ant kalvos, mano stalčiuje,
Visa, ką turiu, paruošiu skrydžiui:
Savo drugelių kolekciją,
Savo akordeoną,
Savo spalvotus pieštukus
Ir savo baltą lazdelę.
Nes vėjai šėlsta
Ant kalvos mano stalčiuje.

It's true,
Last year,
I could put more things to flight
On the windy hill:
My airplanes,
My piano,
My fish,
And my vermilion armchair too.

But, this year,
I cannot do so many things,
Because, this year,
I could not possess so much
In my small drawer.
So, I am sorry for the wind
Not to put
Enough things to flight.

On the hill, in my drawer,
I think over what my father let fly away
On his windy hill.
Perhaps,
At that time,
They put to flight more than today.
Because, at that time,
They harvested more than today.

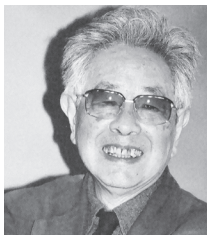
This year also,
After having left everything to fly away,
I return late
Taking away my own corpse on my shoulders.
When I arrived at the village,
The night fell until my knees,
And the black dogs barked
Toward me or to my corpse.

Tiesa,
Praeitamet
Ant vėjuotos kalvos
Skrydžiui paruošti galėjau kur kas daugiau:
Savo lėktuvus,
Savo rojalį,
Savo žuvis
Ir savo raudoną cinoberio krėslą.

Tačiau šiomet
Tiek daug padaryti negaliu,
Kadangi šiomet
Negalėjau tiek daug ko turėti
Savo mažame stalčiuje.
Tad apgailestauju, kad vėjas
Neparuošė
Pakankamai daiktų skrydžiui.

Ant kalvos, mano stalčiuje,
Vėl galvoju apie tai, ką tėvas paleido skristi
Ant savo vėjuotos kalvos.
Galbūt
Tuomet
Žmonės skrydžiui paruošdavo daugiau daiktų nei dabar.
Nes tuomet
Jų derliai būdavo gausesni.

Be to, šiomet,
Viską paleidęs skristi,
Aš grįžtu vėlai,
Nešdamasis savo lavoną ant pečių.
Kai atvykau į kaimą,
Naktis apsėmė mane iki kelių,
Ir juodi šunys aplojo
Mane arba mano lavoną.



Koichi Yakushigawa

(JAPAN)

Koichi Yakushigawa was born in Kyoto in 1929. Poet, translator, photographer. He was a professor of English language and literature at Ritsumeikan, Doshisha and Toukaigakuen universities. He was awarded The Order of the Sacred Treasure, Gold Rays with Neck Ribbon. He also was a member of the *Etude of Modern Poetry* group and also of *Ravine* group and was included in its editorial board. Author of several poetry and academical books. He translated poetry by Seamus Heaney, Philip Larkin, Lidija Šimkutė and many other authors.

前を「く人

前を「く人がある
背筋をしゃんとのぼし
顎を引いて
「より若く見える
でも足許は少しおぼつかない
僕は少し足を速めて
彼の前に出ようとした
すると彼の踵を踏みそうになった
その瞬間
僕は彼の中に
入りこんでいた

裏通り

本屋へ行った
「り道
裏通りへ曲がってみた
「いたことのない道だ
「りは見慣れぬ光景
僕はここでは全くの他所者だった

Koichi Yakushigawa

(JAPONIJA)

Koichi Yakushigawa (Koiči Jakušigava) gimė 1929 m. Kiote. Poetas, vertėjas, fotografas, Ritsumeikan, Došiša ir Toukaigakuen universitetų anglų kalbos ir literatūros profesorius. Apdovanotas Japonijos imperatoriškuoju Šventojo išdo ordinu. Dalyvavo *Etude of Modern Poetry* ir *Ravine* sambūriuose, buvo pastarojo redakcinės kolegijos narys. Kelių poezijos rinkinių ir akademinių knygų autorius. Išvertė į japonų kalbą Seamus Heaney, Philipo Larkino, Lidijos Šimkutės ir kitų autorių poezijos.

PRIEKYJE EINĄS ŽMOGUS

Priekyje einąs žmogus
Įtempti nugaros raumenys
Į priekį atkištas smakras
Atrodo jaunesnis nei yra iš tikrųjų
Tačiau eisena kiek neužtikrinta
Aplenkti norėdamas
Aš paspartinu žingsnį
Tiesiog lipu jam ant kulnų
Ir tą akimirką
Su juo susilieju

NUOŠALUS SKERSGATVIS

Buvau knygyne
Grįždamas namo
Pasukau į nuošalų skersgatvį
Kuriuo niekada nesu ėjęs
Ir kurio vaizdo nebuvau matęs

裏通り沿いの家「は
僕の暮らしとは
まったく「係のいなさそうな「子
どの家の「口も
僕の近所の家とは異なっている
人「も僕の近所の
人たちとは違う顔立ちだ
まるで外「へ行った感じ
どうしてここに居るんだろう
どうして僕は他所者なんだ

屑かご

机の脇には
いつも薄暗い陰がある
屑かごの中には
いっそう暗い陰がある
振じって捨てられた
コピー用紙には
何時か吐き出した
「物が
どす「くなって
包まれている筈だ
私がこの家に移って
半世紀以上になる
おそらくここで
生涯を閉じるだろう
今までにどれだけの
記憶を振じって
捨ててきたことか
机の脇の闇には
捨てられた記憶の
腐った色
消しようのない
闇

Aš čia buvau visiškai svetimas
Skersgatvio namai
Mano kasdienybei
Neturi jokios įtakos
Namų durys
Skiriasi nuo mano kaimynų durų
Ir žmonės visai nepanašūs
Į mano kaimynus
Jaučiuosi tarsi būčiau
Patekęs užsienin
Kažin kodėl esu čia?
Kažin kodėl jaučiuosi svetimas?

ŠIUKŠLIŲ DĖŽĖ

Pastalėje driekiasi
Blankus šešėlis
O šiukšlių dėžėje
Visiška tamsa
Ant suglamžyto išmesto
Popieriaus lapo
Prieš keletą valandų
Išvėmti viduriai
Jau patamsėjo
Ir turėtų būt susisukę
Aš atsikrausčiau į šitą namą
Daugiau nei prieš pusę amžiaus
Gali būti kad čia mano
Gyvenimas ir užsibaigs
O kiek prisiminimų
Suglamžiau ir išmečiau
Išmesti prisiminimai
Pastalės tamsoje
Sugedusios spalvos
Tamsa
Nieko
Neištrina

風化の時

風が吹いてきた
今こそ風化の時
全てを消し去り
跡形も「さず
消えて行こう
身も心も「く
鼻歌を歌い
口笛を吹こう
俺の目も耳も
俺の口も手も
俺の生きた時間と共に
次第に消えて行く
そして何も無くなった時
生まれ
るのは
平安

文字

鍵盤をたたくと
白く輝く「面に
文字が出る
私の頭の中の何かが
文字になって出てくる
もやもやと
とりとめなく
形も定まらぬものが
鍵盤をたたくと
文字と言う形になって出てくる
私書いている「でもないのに
白く輝く「面に
出てくるものはいったい何者なんだ
私はこの形に
責任を持たねばならないのか
高僧の語る言葉は
小さな「の姿となって
出てきたと聞くが

ATNAUJINIMAI

Pučia vėjas
Dabar atnaujinimo laikas
Ištriname viską
Sunaikiname kad neliktų nė pėdsako
Ir kūną ir sielą ir lengvai
Niūniuojamą dainą
Pasišvilpavimus
Mano akis ir mano ausis
Mano burną ir mano rankas
Ir drauge nugyventus metus
Sunaikiname vienas po kito
Tada kai nieko nebus
Atgimsiu
Taikoj ir
Ramybėj

RAIDĖS

Kai spaudau klavišus
Baltame švytinčiame ekrane
Pasirodo raidės
Mano galvoje kažkas
Pavirsta raidėmis
Nesąmoningai
Miglotai
Nenusistovėjusių formų
Kai spaudau klavišus
Formos pasirodo kaip raidės
Bet tai nesusiję su mano rašymu
Ar baltame blizgančiame ekrane
Pasirodantys pavidalai nėra kažkieno sukurti?
Ar aš tikrai turiu priiimti atsakomybę už tas formas?
Girdėjau kad Vyriausiojo šventiko
Ištarti žodžiai pavirsta
Į mažą Budos pavidalą

私の頭の中の
もやもやは
とてもそんなに有難いものではない
それでも「日つまらぬ文字を
輝く「面に打ち「けている

夕日

朝日は「酷だが
夕日は「かい
その夕日を受けて僕は「く
西に向かって「くのは
西方極「を求めるわけではない
唯夕日に向かって「く
なぜ「くかという
「明など要らない
「明責任なんて言う
言葉はなかった
そんなことを追求しようとする
馬鹿はいなかった
だから羅漢たちは
優しい夕陽を「にうけて
大きなお「迦「のそばで
安心しきって並んでいる
夕日はやさしいなあ
もうじき夜になる
安らぎの夜

あの人は

汗かきだから
いつものように
ハンカチで額を擦りながら
「いている

Mano galvoje
Nieko aiškaus
Nieko sunkaus
Kiekvieną dieną rašau
Įkyrias raides
Blizgančiame ekrane

SAULĖLYDIS

Saulėtekis yra žiaurus
Saulėlydis šiltas
Aš einu saulėlydžio link
Einu į vakarus
Neieškau rojus
Tiesiog einu į vakarus
Kodėl einu?
Paaiškinimai nereikalingi
Ką reiškia atsakingai paaiškinti?
Nėra žodžių
Nesu toks kvailys
Kad vaikyčiausi laimės
Tik Rakano akmenys
Atsisukę į šiltą vakaro saulę
Gražia eilute šalia
Didžiojo Budos skleidžia
Dvasios ramybę
Koks šiltas saulėlydis
Greitai naktis
Rami naktis

ŽMOGUS

Pila prakaitas
Žmogus eina ir kaip visada
Nosinaite šluostosi kaktą

擦りすぎたのと
日_レけとで
あの人の額は
赤_レく_レけたようだ
右肩から斜めに
布製のバッグを懸けて
あの人が_レいてゆく
夕日に向かって
まるで夕日の中に
ずっと入ってゆくように
それは自分の部屋に_レるときと
全く同じように自然な_レみだ
家に_レる足取りは
誰も同じとは限らない
重い足取りもあれば
_レい足取りもある
足取りには
その人の人生が映っている
あの人は_レと
夕日の中に入ってゆく
ごく_レたり前のように
こうして
あの人の一日が終るのか

昔詩人が歌った

四月は_レ酷な季節だと
確かに_レ酷な季節だと思う
この天候異_レにも
四月になると
一_レに草木が萌え出す
人間が忘れた
律儀という美_レを
堅く守っているのか
うっすらと色づいた
蕾が固いまま
雪を被っている

Nušluostyta kakta
Rudai įdegusi
Ant dešinio peties
Nusviręs kabo
Medžiaginis krepšys
Žmogus eina
Pėsčiomis saulėlydžio link
Eina taip tarsi norėtų
Įžengti į patį saulėlydį
Kai grįžtama į savo kambarį
Paprastai einama natūraliu žingsniu
Kai grįžtama į namus
Žingsniai ne visada būna tokie pat
Būna sunkūs žingsniai
Būna ir lengvi
Žingsniai
Atspindi žmogaus gyvenimą
Žmogaus žingsniai lengvi
Jis tuoj įžengs į saulėlydį
Žmogaus diena buvo lengva

APIE TAI KALBĖJO POETAS

Balandis žiaurus mėnuo
Iš tikrųjų žiaurus manau
Ir orai keisti
Atėjus balandžiui
Vienu metu atgyja žolės ir medžiai
Žmonės užmiršę
Kad dorybes reikia
Tvirtai saugoti
Kieti medžių pumpurai

季節の「化」を忘れた
日本人が
寒い土地の人を「似て」
暖かい四月に
毛糸編みの頭巾を
目深に被って
得「としている」
四月は人を狂わせる
「酷な季節だ」
時には
笑ってしまう
季節でもある

冷凍時間

デジタルの「機」には
メモリ「カード」と言うものが入っている
全ての映像がデジタル化されてそこに入る
頭の中も同じようなものなんだろう
そこにはカードの代わりの
海馬とかいう奴がいるらしい
そいつが全てを「えていて」
適「に」使い分けているそう
海馬の中に入れられたものが
どういう仕組みで
整理整頓されているのか知らないが
思い出すということは
海馬の中から過去を取り出すことだそう
過去がそこでは何時でも現在として生きている
本人の知らないうちに
海馬は全てを現在のまま冷凍保存しているのだろうか
電子レンジの中で
解凍されると全く昔のままの姿になって
過去が現在に舞い「ってくる」
冷凍食品と同じ原理だろう
冷凍されると時間も冷凍されて
動かなくなるが

Palengva dažosi spalvomis
Po sniego kepurėmis
Japonai
Tarsi mėgdžiodami šaltųjų kraštų žmones
Šiltą balandį
Užsimaukšlina vilnones kepures iki pat akių
Ir jaučiasi išdidūs
Balandį žmonės išaina iš proto
Tikrai žiaurus mėnuo
Ir kartais
Ciniškas

ŠALDYTAS LAIKAS

Skaitmeniniame fotoaparate
Įdėta atminties kortelė
Kortelėje visi vaizdai
Suskaitmeninti
Kažin ar mano galvoje tas pats?
Visai kaip kortelėje
Galvoje sukasi jūrų arkliukas
Jis viską prisimena ir viskuo naudojasi
Aš nieko nežinau apie tą sistemą
Bet kai reikia ką nors atsiminti
Tarsi į dabartį atkeliau praeitį
Praeitis glūdi dabartyje
Jūrų arkliukas saugo
Praeitį
Šaldyto laiko pavidalu
Tarp elektros bangų tirpstanti praeitis
Atgimsta dabartyje
Tarsi šaldytas maistas mikrobangų krosnelėje
Šaldytas laikas gyvas

時間が無くなるわけではない
冷凍された時間の中で
僕の時間もいつか解凍されるのだろうか

篆刻

一本の線を引く
なんとも思わずに
引いていたのが
こんなに難しいものとは
僅かな刃の傾き
それがとんでもない方向へ
刃を向かはせる
彫刻刀を握る指の
僅かな躊躇いが
取り返しのつかない
結果を生む
全てがこの一瞬に
掛かっていると思うと
一本の線が
生き物のように
r向かってくる
取り返しの利かない世界
便利な機械のおかげで
忘れていた世界
リセットできない世界
一本の線を引くこと
それはいつも
生と死の境を引くこと
命がけだ

Bet niekur neišsiveržia
Ar aš gyvenu dabartyje?
O gal tirpstančioje dabartyje iš šaldytos praeities?

ANTSPAUDO RAIŽYMAS

Nubrėžiu liniją
Nieko negalvodamas
Nedvejodamas
Sunkus darbas brėžti linijas
Mažas pasvirimas prie krašto
Gali sugadinti graverio pastangas
Piršto neatsargus judesys
Verčia darbą perniek
Per didelis pasitikėjimas
Vieną akimirką
Verčia į nepataisoma
Linijos sukykla prieš mane
Lyg gyvatės
Žodžiai nutyla manyje
Nepataisomai
Kiek ilgai išlaikysim žodžius
Prieš naujas technologijas
Turim atminti
Kad brėžti liniją
Tai balansuoti
Ant klaidos krašto

VERTĖ VYTAUTAS DUMČIUS



Fotografijos autorius Vladas Brazūnas

Benediktas Januševičius

(LIETUVA)

Benediktas Januševičius (g. 1973 m.) – poetas, vertėjas. Studijavo veterinariją Buivydiškių aukštesniojoje žemės ūkio mokykloje. Išleido 7 poezijos rinkinius. Paskutiniai du – *Raugintu krauju* (2007), *Kiškis kiškiškai kiškėna* (2008). Eilėraščiai skelbti baltarusių, latvių, lenkų, anglų, rusų kalbomis. Iš rusų kalbos išvertė Eduardo Limonovo romaną *Tai aš – Edička* (2006) ir Vladimiro Sorokino *Opričniko dienų* (2008). Nuo 2010-ųjų pradžios – literatūros žurnalo *Metai* Prozos skyriaus redaktorius. Šiuo metu daugiausia laiko praleidžia fotografuodamas ir filmuodamas lietuvių literatūros gyvenimą, apdorodamas surinktą medžiagą ir skelbdamas ją internete (<http://www.tekstai-tv.lt/>).

APIE LAIKĄ

apie laiką norėčiau ką nors pasakyti
tarti bent žodį, nagi pusantro
bent puse lūpų prabilti

štai jums laiko dvasia
tirpioji

štai jums laiko žmona
kibioji

štai jums laiko žmogus
piktasis

pasimetęs laiko ženklus

šioks ir toks laiko veidas:
laiko lūpos – sukilusios
laiko nosis – įmilusi
laiko skruostai – įkaitę, bet neprisvilę

Benediktas Januševičius

(LITHUANIA)

Benediktas Januševičius (b. 1973) is a poet and translator. He studied veterinary science at the Buivydiškės Agricultural School. He has published seven poetry collections, the last two, *Pickled Blood* (2007) and *Rabbit Rabbits Rabbiting* (2008). His poems have been published in Belarusian, Latvian, Polish, English and Russian. He translated the Russian novels *It is I – Edichka* (2006) by Edward Limonov and *Oprichnik's Day* (2008) by Vladimir Sorokin. Since 2010, he has been the prose editor of the literary journal, *Metai*. Lately he has spent most of his time photographing and filming Lithuanian literary life, editing the captured footage and posting it online (<http://www.tekstai-tv.lt/>).

93

ON TIME

about time i would like to say something
at least a word, or a word and a half
to speak with half a lip if you please

here for you is the spirit of time

soluble

here for you is the spouse of time

sticky

here for you is the human of time

spiteful

lost in the signs of time

this or that face of time:

time's lips – revolting

time's nose – roughed up

time's cheeks – reddened, but not burned

bet laikas – tai smėlis, krebždantis tarpdančius
laikas einantis, nes laiko yra
laikas bėgantis, nes baigiasi laikas
laikas skambantis – laikas šokantis
laikas šėlstantis – laikas rimstantis

laiko yra – šaunu
laiko nėra – skubu
atėjai laiku – šiuropu
užklupai ne laiku – klaiku
ir šiaip – ku-kū

apie laiką dera kalbėti tik dailiai ir meiliai, patogiai,
padoriai, skaidriai ir aiškiai,
t. y. užuominomis

štai jums laiko rodyklė
arba laiko liniuotė
arba laiko termometras –
laiko stiklainyje
kilogramas laiko saldinių – užantyje
mintyse – litras laiko
laiko puslitis – butelyje
laiko butelis – ilgėliau nesilaiko, jis ima tuštėti
tad praverstų talpesnis laiko sifonas
arba – bidonas
arba – batonas

kepurės laikas geidulingai uostinėja marškinių laiką
kelnių laikas uoliai sukiojas apie suknelės laiką
vis vaipos, šaipos ir staipos,
vilties laikas meilinas ilgesio laikui
klausimo laikas kimba prie pažado laiko
pastarasis kiek primena padažo laiką
tarsi barščių laiką samčio laike
tokį gardų, bet laikiną, kilnų
kaip ir tešlos laiką, išautą krosnies laikan

but time is sand, stuck between the teeth
walking time – because there is time
running time – because there is no time
ringing time – prancing time
raging time – relenting time

there is time – cool
there is no time – scurry
you came on time – uncanny
caught at a bad time – creepy
and generally – coo-coo

about time it is meet to speak but elegantly and sweetly,
comfortably yet decorously, clearly and
lucidly, i.e., allusively

here for you is time's pointer
or time's ruler
or time's thermometer –

in time's glass
a kilogram of candy time – in the bosom
in thought – a liter of time
time's half-liter – in a bottle
time's bottle – doesn't hold for long, it starts to empty
so that a bigger siphon of time would be handy
or a tote bag
a baguette

the hat's time lustfully sniffs at the shirt's time
the pants' time heartily whirls about the skirt's time
always grimacing, mocking and mincing
hope's time fawns upon longing for time
question time sticks to promise time
the latter is reminiscent of missing time
like minestrone time in the time of spoons
so tasty, but temporary, sublime
like dough time shoved into the stove on time

laiko lapei nereikia laiko lapų
uosio laikas prasilenkia su snaigės laiku
voverės laikas liuoksi ažuolo laiku
kėkšto laikas čiauškina lazdynų laiką

laiko dušas niekada neatstos laiko pirties
laiko vonia niekada neprilygs laiko upei
kurioje skęsta valtys prigrūsta laiko svajonių
tik ramu dėl laiko širdies, nes jis išgalvota...

išties

laiko pamokos – praleistos
laiko darbai – nebaigti
laiko vaisiai – kartūs
laiko grybai – išsislapstę
laiko ekipažas – išsilakstęs
laiko vinis muša laiko plaktuką
o laiko mašina riogso sugedusi dulkėtam laiko pakrašty
jos neišgelbės nei nauji laiko ratai, nei raktai, nei batai

dar ką nors apie laiką norėtusi drėbtelt tiesaus ir sotesnio
apie laiko vitražą, laiko montažą, koliažą ir kompoziciją,
bet neverta

laiko dėžėj vakarais užrakintas laikas
tarp laiksenų laikmenų metlaikių
laikas maišos ir drumsčias:
išdykęs laikas su paklydusiu laiku
skausmo laikas su keršto laiku
žiemojantis laikas su vasarėjančiu laiku
mano laikas su tavo laiku

pro laiko plyšį sprūsteli skersvėjis
laiko svitą užklumpa laiko šešėliai
laiko skraistę prispaudžia laiko akmuo

time's lark doesn't need time's leaf
the snow bunting time passes the ash in time
the squirrel's time leaps the time of the oaks
the jay's time cracks the hazelnut's time

time's shower can never replace time's sauna
time's tub can never compare to time's river
in which a boat sinks full of dream time
but it's all good with time's heart because it's thought out...
truthfully

time's lessons – skipped
time's work – unfinished
time's fruits – bitter
time's mushrooms – in hiding
time's crew – scattered
time's nail hits time's hammer on the head
and time's machine sits broken on the dusty margins of time
it won't be saved by new time wheels or keys or heels

it would be nice to blurt something more about time that
is satisfying and true
as about time's stained-glass, collage, montage and assembly
but it's not worth it

time is locked up in the evening in time's box
between seasons, sequences and seconds
time stirs and mixes:
mischievous time with time missing its mark
the time of anguish with the time of vengeance
wintering time with summering time
my time with your time

a crosswind slips through time's gap
time's shadows catch time's suite
time's mantle is pressed by time's stone

bet nesulaikomai sprogsta pumpurų laikas
skykla paukštyčių laikas
niūriai varnaujantis laikas
žvaliai kregždėjantis laikas
smalsiai gandrinėjantis laikas
žioplai vištelėjantis
pakampėmis žvirbliaujantis laikas
sutemose lakštauojantis laikas
dausose vyturiuojantis laikas

laiko vaikystė – laiko vienatvė, laiko senatvė – laiko paikystė,
laiko ištikimybė ir laiko išdavystė
laiko kaitra – laiko vėsa, laiko kaukė ir laiko dėmė
laiko auklė ir laiko vėlė, laiko pūslė ar palaikė mįslė

laiko šuo nubaustas laiko bausme
jo ieško laiko kulka, laiko granata, laiko bomba tra-ta-ta-ta –
laiko pustaškis arba tritaškis, pravardžiuojamas daugtaškiu

laiko tiesė, sukarpyta laiko kablelių
laiko knyga išplėšytais lapais
nesuprantama laiko kalba
neįskaitoma laiko rašysena

laiko kas nesutaria su laiko kada
laiko kur nepažįsta laiko kodėl

o paskui visai nebeaišku
ar kas ką laiko
ar jau paleido

APIE ŽUVIS

ar smėlio žuvis supranta žuvį lietaus?
ar tamsos žuvis kada nors susitinka saulažuvę?

but the time of buds blows timelessly
and fledgling time splits
into sombre crowing time
cheerfully swallowing time
curiously storking time
simpletimes chickening out
sparrowing time in the corners
darkly nightingaled time

time's youth – time's solitude, time's senility – time's silliness
time's faithfulness and time's betrayal
time's heat – time's coolness, time's mask and time's stain
time's nanny, time's ghost, but did time's bladder hold it's riddle

so time's dog is punished with time's punishment
still sought by time's bullet, time's grenade, time's bomb tra-ta-ta-ta –
time's half-point or time's three-pointer, nicknamed the ellipse

time's truth cut by time's commas
time's book with its pages ripped out
the incomprehensible speech of time
the unreadable writing of time

time who doesn't agree with time when
time which doesn't recognize time why

and later it's not entirely clear
if someone times something
is time that got away

ON FISH

does the sand fish understand the rain fish?

ar ryto žuvis išlydi žuvį mėnulio?
o vakaro žuvis ar pasitinka saulėlydžio žuvį?
o kodėl žuvis vėjas vis erzina žuvį žvakę?
o žibintžuvei vėjas nė motais!
ar vilties žuvis niekada nepaklysta?
kodėl laiko žuvis neplaukia prieš srovę?
o ar tokių yra?

visokių yra: sparnuotų, žvynuotų, dantytų, akytų, kremzlėtų,
kaulėtų, riešapelekių ir net dvikvapių!

tad tęskim toliau:

kur ilgapiršė žuvis vedasi trumpakoję žuvį?
ką šįkart sumanė iškirsti veidmainė žuvis sprunkanti nuo garbės žuvies?
ar žuvis piemenėlis gano jūrų arkliukus?
ar seniai jūrų ežiukas snaudžia po jūrų eglute?
ar žuvis sanitarė nesipyksta su jūrų kiaule?
ar iš sėklos žuvies išaugs daigo žuvis?
apie ką svajoja žuvis šaldytuvas?
ko iš gyvenimo tikisi žuvis akumulatorius?

kaip minėjau, žuvų būna visokių: raudonų, geltonų, mėlynų,
pernelyg spalvotų, ir netgi bespalvių,
būna nematomų žuvų, padorių
ar klastingų, išsilavinusių ir mažaraščių

štai žuvis kreida jau sutrupėjo prie žuvies lentos – gal pravers jūrų plunksna?..
štai nuo lūpų žuvies jau sprūsta žodžio žuvis
o nuo žodžio žuvies jau sprunka žuvys raidės
ir tik žiū arba žu
žu žu žu prasmės vis nėra
o po taško žuvies leisti žuvį kablelį būtų klaida

žu žu žu

vis vis vis

laisvos žuvys karstosi medžiais

štai nuo medžio viršūnės išdidžiai dairos varna žuvis
ji žvelgia į dangų

do dark fish sometimes meet sunfish?
does the morning fish follow upon the moon fish?
does the evening fish greet the sunset fish?
and why does the wind fish always vex the candle fish?
yet for the lantern fish the wind is neither here nor there!
does the hope fish never go wrong?
why doesn't the time fish swim against the stream?
are there such fish?

there are all kinds: winged, scaled, toothed, holey, cartiladged, bony,
knuckle-finned and even doubled-scented!

so let's continue:

where does the long-fingered fish lead the short-legged fish?
what did the hypocrite fish get up to this time when
it got away from the honor fish?

does the shepherd fish herd seahorses?
does the sea urchin sleep under the sea fir?
does the custodian fish get along with the pig fish?
will a sprout fish grow from the seed of a fish?
of what does a refrigerator fish dream?
and what does a battery fish want out of life?

as I said, there are many kinds: red, blue, yellow, multi-colored,
even uncolored, and there are
invisible fish, decorous or insidious fish,
educated and barely literate fish

thus the fish crayon crumbled by the fish board – maybe the sea pen could help?..
thus from fish lips slips the word fish
and from the word fish slip fish letters
just fis or fi
fi fi fi without much sense
but after a fish period it's wrong to put a fish comma

fi fi fi
sh sh sh
free fish clamber through trees
thus from the tree top the fish crow glances in pride

nežinia ką ten mato, gal grakščias debesų žuvis,
o gal paukščių svaigias žuveles

kaip jau sakiau, žuvų pasitaiko visokių:
žuvis drugelis, besidžiaugiantis jūrų lelija, žuvis angelas
besiginčijantis su jūrų velniu, jūrų kirvukas besitaikantis į
jūrų liežuvį, jūrų lapė, jūrų rupūžė irgi
bet kartais taip miela regėti, kaip ant stalo žuvies
spurda virta žuvis kepta žuvis
ilsis žuvis dešra
ar sūris žuvies
o žuvy lėkštėje tirpsta žuvis drebučiai:
žu žu žu, vis vis vis
kol pražūva suvis

APIE PABAIGĄ

baltos eglutės baltos eglutės
juodi ežiukai juodi ežiukai
pilkos pelytės pilkos pelytės
rausvos lūpytės rausvos lūpytės
gelsvi dantukai gelsvi dantukai
kala kalena spurda ir plakas
spurda ir plakas kala kalena
baigias vasaris vasaris baigias
eisiu namolio savo trobelėn
eisiu namolio pas mergužėlę
baltą eglutę pilką pelytę
rausvom lūpytėms didžiais papukais

APIE DUOBKĄ

ruduo vėl padegė klevus
taip gera lyg keliaučiau į namus

it looks to the skies
it doesn't know what it sees, perhaps graceful fish clouds,
or maybe some heady fry of birds

as i said, there are all kinds of fish:
butterfly fish frolicking in sea lilies, angel fish fighting with devil fish,
hatchet fish aiming for the soles, a sea fox, also a sea toad
but sometimes it's simply nice to see how on the table fish
flutter boiled fish fried fish
resting fish sausage
or fish cheese
as the plated fish dissolves into jelly fish:
fi fi fi, sh sh sh
until finally finished

ON FINISHING

white firs white firs
black hogs black hogs
grey mice grey mice
pink lips pink lips
yellowed teeth yellowed teeth
hammer chatter flutter throb
flutter throb and hammer chatter
the end of February February finishes
I'll go home now to my cottage
I'll go home now to my girl
white fir grey mouse
pink lips big boobs

ON THE GRAVEDIGGER

autumn burned the maples again

tačiau kampe nurimo duobkasys
nepastebėjęs kad išgėrė paskutinę
neparašytas liko testamentas:
„savęs nelaidosiu!
sukitės, kaip norit“

dar merdėja suktinės žiburys
širdis deja išblėso
užmiršusi pakeisti darbo vietą
įkaušusi vėlė tarp žvakių verkia
nujausdama kad tik dangus
per vėlines paglostys vargšo kapą
nušluostys ašarą ar klevo lapą
ir savo klystkeliais nueis

bet ašaros pavirto jono vabalais
o klevo žarijas galop išbarstė vėjas
tik retsykais koks vienišas žmogelis
liūdnu žvilgsniu vargdienio guolį išpurena

METAS GRĮŽTI

Alvydui Šlepikui

metai tie patys
kur buvo kadaise
vėjas šėlsta bet upė
snūduriuodama traukia aukštyn
sūnus ant rankų neša
mažytį savo tėvą
paukštis lizdą išardo
ir pamiršta skraidyti
metas grįžt į vaikystę
apsimetus žmogum
gorila šimtakoju
ropoti namo
neištarus nė žodžio

and it feels so good as if I were traveling home
but the gravedigger in the corner has gone quiet
unaware that he drank his last drink
and left his will unwritten:
“I won’t dig my own grave!
Deal with it however you wish.”

the cigarette’s glow is dying
but the heart has already gone out
having forgotten to find a new place to work
a drunken ghost cries among candles
anticipating that on all hallow’s eve only the sky
will caress the unfortunate’s grave
it will wipe away a tear or a maple leaf
and go on its wandering way

but tears have turned into glow-worms
and wind has scattered the embers of autumn
occasionally some loner comes by to brush
the pauper’s tomb with his lugubrious gaze

TIME TO RETURN

for Alvydas Šlepikas

the years are the same
that once were
a wind rages but the river
snoozing pulls upwards
a son carries
his little father in his arms
a bird takes apart its nest
and forgets to fly
it’s time to return to childhood
pretending to be a person
a gorilla a centipede
to creep home
not saying a word

jau ne ruduo
 jau rugpjūtis liepa birželis
 jau atkasam bulves
 ir surenkam pamestus grūdus
 kelias keliauja keliai
 kruta net pakelės
 kol dar kelios smiltelės
 blaškos ant laikrodžio dugno
 metas grįžti
 parskristi parjoti paršliaužti
 namo
 tik namų nebėra
 jie išėjo



Suzana *Lovrić*
 (BOSNIA AND HERCEGOVINA)

Suzana Lovrić (b. 1967, Fojnica, Bosnia and Hercegovina) has published three poetry books: *Letters, Written from Futility* (2007), winner of two literary prizes; *Insomnia's Interpretation* (2009); and *Slow-motion Rectilinear Movement* (2014). Her poetry is published in the literary press of Bosnia and Hercegovina and Croatia. She works as a dentist in Fojnica.

VIA SALARIA

nasmiješ se zlatnim zubom i povedeš me
 u hram ni po čemu slavan
 osim po vrtu
 prostranom koliko i gorka paluba
 kojom će bar jednom prošetati svaka žena

and already it's not autumn
it's not August not July not June
already we are digging up potatoes
and gathering lost grains
in roads on the road by roads
even the roadsides stir
while several specks of sand still
swirl on the hourglass floor
it's time to return
to fly back ride back crawl back
home
but there are no homes
they all left

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

107



Suzana Lovrić

(BOSNIJA IR HERCEGOVINA)

Suzana Lovrić (g. 1967 m. Foinicoje, Bosnija ir Hercegovina) išleido tris poezijos knygas: *Laiškai, rašyti iš bergždumo* (2007), įvertinta dviem literatūriniais apdovanojimais; *Nemigos aiškinimas* (2009); *Sulėtintas tiesiaeigis judėjimas* (2014). Spausdina poeziją Bosnijos ir Hercegovinos, Kroatijos literatūrinėje spaudoje. Dirba stomatologe Foinicoje.

VIA SALARIA

šypteli auksiniu dantim ir vediesi mane
į šventyklą niekuo nešlovingą
tik sodu
erdviu lyg įkartęs denis
kuriuo bent sykį pereis kiekviena moteris

budim poluboga
obećavam
biću dobra tvom strahu
dok pljačkaš Kartagu Korint i srce
tvom prstu prokuratora
pruženom prema nevidljivom tumaču misli
tvom prstenu
kojim namjerno ostavljam crvene pečate na svojoj koži
dok lako sanjam otoke od žada

nježnost je sumirana iz nekoliko smrti

u tablinum unosim freske
ali cazarove centurije odavno su mrtve

samo tvoje limfne žlijezde i dalje bubre
kao grozd pred berbu
pucaju po načetim kožicama
po crtama praznog mi ostavljenog vrča

tu se san prekida

sve ostalo će saznati novi kamenoresci iz moje ulice soli

IPAK SE PRETVARAM

u strpljivog vojnika na straži

imam dobre molitve dobrih ljudi
svoje vlastito pobožno ogledalo
i pospane djevojke koje pjevaju sputanim glasnicama
after-party rane mise

osim što imam i nedjeljno jutro
teško
kao sirova slanina na tek probuđenu glad

budinu pusdievį
pažadu
pakanti būsiu tavo baimei
kai plėši Kartaginą Korintą ir širdį
tavo prokuratoriaus pirštui
bedančiam į nematomą minčių aiškintoją
tavo žiedui
kuriuo tyčia palieku raudonus išpaudus ant savo odos
maloniai sapnuodama nefrito salas

švelnumas sumuojamas iš kelių mirčių

į tabliną įnešu freskas
bet Cezario centurijos seniausieji mirusios

tik tavo limfmazgiai vis pampsta
lyg vynuogės prieš nuimant derlių
sproginėja per pažeistas odeles
per brėžius tuščio man palikto ąsočio

čia sapnas nutrūksta

visa kita sužinos nauji akmentašiai iš mano druskos gatvės

VIS DĖLTO APSIMETU

kantriu sargybą einančiu kariu

turiu gerų žmonių geras maldas
nuosavą pamaldų veidrodį
ir miegūstas mergaites kimiais balsais giedančias
ankstyvas *after-party* mišias

turiu dar ir sekmadienio rytą
sunkų
it žali lašiniai ant vos prabudusio skrandžio

pridi ratniče

pusti prste da nađu hranu svojim tajnama
počasti ih zemljom ovog smjelog tijela
zamijeni nemir za nemir

nelagoda neka bude samo moja
ako mi i ti ne ostaneš

ADRESE

sam počela brojati
i zapisivati strogo
neke su mi trebale a neke baš i nisu
ne smeta mi što sam se rodila na onoj sa osobne iskaznice
drage su mi i tri studentske iz Sarajeva
četiri studentske i izbjegličke iz Zagreba
jedna kratka u Njemačkoj dvije duže u Švici
u Puli dvije
na prvoj sam tugovala na drugoj trgovala
izgubila obje
ali dobro je sjećati se adresa
u Dubrovniku jedna i dovoljna
pa još dvije na pragu rodne kuće
ako bih pribrojala adrese radnih mjesta muzeja i ljubavnika
mogla bih se pretvoriti u virtualnu igru
vratiti barem dio para
položenih za prijave i odjave koječega

DORUČAK

kažeš: trebam te

razmatram situaciju

eikš karžygy

leisk pirštams aptikti peno savo paslaptims
pavaišinki juos narsaus šio kūno žeme
mainyki nerimą į nerimą

nesmagumas lai lieka tik man
jei ir tave prarasiu

ADRESAI

ėmiau juos skaičiuoti
ir užrašinėti stropiai
kai kurių man prireikė kitų nė sykio
visai nesigėdžiu to kuris kaip gimimo vieta įrašytas pase
brangūs man ir tie trys studentiški Sarajeve
keturi kai buvau studentė ir pabėgėlė Zagrebe
vienas trumpas Vokietijoje du ilgesni Šveicarijoje
Puloje du
vienur gyvendama gedavau, kitur – prekiauvau
netekau abiejų
bet vis dėlto gera prisiminti adresus
Dubrovnike vieną kurio visai pakako
dar du ant gimtųjų namų slenksčio
o jei pridėčiau darboviečių muziejų ir meilužių
galėčiau pasiverst virtualiu žaidimu
ir susigrąžinti bent dalį pinigų
suplotų už visokius prirašymus-išrašymus

PUSRYČIAI

tari: tu man reikalinga

duguješ novac
najavili ti otkaz
slupao si svoj automobil

niti na trenutak ne posumnjam
da me voliš

GLADNA ŽENA

jede mog muža
upravo sada
i pri tom dodaje svoje začine

jezikom topi skupocjene vakuumirane poslastice
koje sam pohranjivala u njegovo tijelo četrnaest godina
čuvala za kasnije
za desert
prazni moje recepte prlja moj poklopac

kipi pjenušavi sos
ruši se svijeca sa ohlađene trpeze

TOPLO-HLADNO

dječja igra
zatvaraš me u plastičnu kućicu instaliranu u međuprostoru
u njoj se sudaram s licima zločestih dječaka
jučer mi je jedan od njih spljoštio nos
parafraziram tvoj sms – baš me briga
zbog toga ludim i znam vratit ću ti uskoro
čim prije zaboravit ću u tvom stanu kremu za lice i naušnice
poslije i pidžamu
ostavit ću tragove kako najbolje umijem
ne zbog nje ne zbog njih
tebi

apmąstau padėti
esi įsiskolinęs
tave atleido iš darbo
sutvatinai savo mašiną

nė akimirkos nesuabejoju
kad mane myli

IŠALKUSI MOTERIS

šlemščia mano vyrą
dabar šią akimirką
ir dar pagardina savo prieskoniais

laižo tirpdo brangius vakuumuotus saldėsius
kuriuos slėpiau jame keturiolika metų
prilaikiau vėlesniems laikams
desertui
ji glemžiasi mano receptų terlioja mano dangtelį

tyška padažas putoja
virsta žvakė nuo stalo su ataušusiais valgiais

ŠILTA - ŠALTA

vaikiškas žaidimas
uždarai mane plastmasiniame namelyje instaliuotame į tarpą
čia vis susibloškiu su netikusių jaunuolių veidais
vakar vienas iš jų suknežino man nosį
perfrazuoju tavo sms'ą – labai čia man rūpi
štai kodėl siuntu ir žinau kad netrukus tau atkeršysiu
kuo skubiausiai tavo bute pamiršiu veido kremą ir auskarus
galiausiai naktinius
paliksiu kiek įmanydama daugiau pėdsakų
ne dėl jos ne dėl jų
tau

LUDI JUGO

hoće da mi se useli pod krov
diže ga
kako mu objasniti da tamo više nema mjesta
čak niti za dječja maštarenja

koliko sam se samo nalagala o tom svom skrovištu
a već i stara
kad riđa kosa i pjege ne pristaju
samo mami i dalje nešto divlje i zujavo kroz uši
neće li se izbistriti
neće li se raspjevati
dok zatvara prozore bez pitanja ludi jugo
veseli me kao i čaj od koprive
dira u onu narav koja ne smije biti osjetljiva

da vrijeme pobjegne na vrijeme
diže ga ludi jugo
kako mu objasniti da tamo više nema vremena
čak niti za dječja čuđenja

PREDLAŽEM TI

jednostavnu molitvu
zatvori oči i nazovi Bukowskog
ako te on ne prepozna
onda nas i nema

PATRAKĖS PIETYS

panūdo įsikelti po mano stogu
daužosi vis
ir kaip jam išaiškinti kad ten nebelikę vietos
net vaikiškiems svačiojimams

o jau kiek esu prisimelavusi apie tą savo slėptuvę
pasenau jau
raudoni plaukai ir strazdanos nebepritinka
o jis vylingai kažką vis pasiutusiai užauja į ausis
nejau neišskaidrės
nejau neišsidainuos
be ceremonijų užtrenkdamas langus patrakės pietys
džiugina mane lyg ramunėlių arbata
užgauna vietas kurioms įsijautrinti nederėtų

kad laikas laiku prabėgtų
kiloja jį patrakės pietys
ir kaip jam išaiškinti kad nebeliko laiko
net vaikiškai nuostabai

SIŪLAU TAU

sukalbėti paprastą maldą
užsimerk ir paskambink Bukovskiui
jeigu jis tavęs nepažins
vadinasi mūsų ir nėra

VERTĖ LAIMA MASYTĖ



Piotr Mitzner

(POLAND)

Piotr Mitzner (b. 1955) is a Polish poet, biographer, and historian of literature and theater. He worked at Warsaw's Powszechny Theater and the S. Jaracz Theater in Lodz. From 1980 to 1989, he was active in the underground press. From 1992 to 1999, he managed the cultural center *Koło Podkowy*, and since 1999 has been lecturing in the Humanities Department at the Cardinal S. Wyszyński University. He is the editor-in-chief of the Russian language monthly *Novaja Polša*, published in Poland. The author of eight books of historical essays and ten poetry collections, his *Mousecheese* (*Myszoser*, 2000) won the Cultural Fund Literary Prize, and many of the other books were nominated for the most important Polish literary prizes.

ELEGIA

Słuchając Lou Reeda
jadąc Trasą Łazienkowską
pałac fajkę którą nabiłem w domu tytoniem Adventure
czując na skórze wysypkę snu
myśląc o nie zapłaconych rachunkach za telefon
o ćwiczeniach z Derridy
trzymając kierownicę naciskając pedał gazu i sprzęgła
zmieniając biegi oglądając się pożądliwie za innymi samochodami
patrząc co przed co za i po bokach
pod Placem na Rozdrożu
zobaczyłem

białą karetkę reanimacyjną na siedleckich numerach
a przez jej tylną szybę
wzniesioną starą rękę
kobiety

Piotr Mitzner

(LENKIJA)

Piotras Mitzneris (g. 1955) – lenkų poetas, literatūros ir teatro istorikas, biografinių knygų autorius. Dirbo Varšuvos „Teatr Powszechny“ ir Lodzės S. Jaračiaus teatre. 1980–1989 m. aktyviai veikė pagrindžio spaudoje ir leidyboje. 1993–1999 m. vadovavo kultūros centrui „Koło Podkowy“; nuo 1999 m. – Kardinolo S. Vyšynskio universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto dėstytojas. Rusų kalba Lenkijoje leidžiamo mėnraščio *Nowaja Polša* redaktoriaus pavaduotojas. Aštuonių istorinių esė knygų ir dešimties poezijos rinkinių autorius. Rinkinys *Peliasūris* (*Myszoser*, 2000) apdovanotas Kultūros fondo literatūros premija, daugelis kitų nominuoti svarbiausioms Lenkijos literatūros premijoms.

117

ELEGIJA

Klausydamasis Lu Rydo
vairuodamas Lazenkų trasa
rūkydamas pypkę kurią nusipirkau tabako namuose „Adventure“
jausdamas kaip išbėrė odą miegu
susimąstęs apie neapmokėtas telefono sąskaitas
ir Derida pratybas
laikydamas vairą spausdamas greičio ir sankabos pedalus
keisdamas pavaras gosliai dairydamasis į kitus automobilius
žvalgydamasis pirmyn atgal ir į šalis
ties Kryžkelės aikšte
išvydau

balta reanimacijos automobilį Sedleco numeriais
o pro jo galinį langą
pakeltą senos moters
ranką

chwytła powietrze
przełykało przez skórę

minęły się nasze samochody
nie wiem gdzie i kiedy
rozwiały się po nas spaliny

Ale rękę widzę
za rękę wprowadzam ją do tej książki

Nie

Ona mnie

POST

Bogowie nie zjadają ofiar
my nie zjadamy ofiar
nikt nie zjada ofiar
nie kończy się żałoba
ofiary nas zjadają

w suchym gardle
język bije czarną pianę

PRZEJŚCIA

I.

Przybył
łopatołóg
będzie grzebał

będzie chciał
wiedzieć co

graibstė orą
skverbėsi oras per odą

mūsų automobiliai prasilenkė
nežinau kur ir kada
išsisklaidė mūsų išmetamosios dujos

Bet ranką matau
už rankos atvedu ją į šią knygą

Ne

Ji mane

PASNINKAS

Dievai nevalgo aukų
mes nevalgome aukų
niekas nevalgo aukų
nesibaigia gedulas
aukos valgo mus

išdžiūvusioje gerklėje
liežuvis plaka juodą putą

LANDOS

I.

Atvyko
knyslys
kapstysis

mėgins
ištirti kas

kryje się za
uśmiechem trupa

a tu nie ma nic
w gruncie rzeczy

wierzący
głęboko
wryli przejścia

wieczne
wietrzenie grobów

Łopatolog
wyciąga
pusty los

2.

W ciemnym przejściu
rozbijesz łeb
o niski strop
usłyszysz:

wybacz
zwykle zawieszamy tu
kawałek płomienia

3.

Stukać 13 razy
dopukać się
do skutku

stwardnieję to
odpukam

slypi už
negyvėlio šypsenos

o čia nėra nieko
iš pat pašaknų

tikintieji
giliai
išgremžė landas

per amžius
kapai vadėjasi

Knyslys
ištraukia
tuščią burką

2.

tamsioje landoje
susitrenkęs galvą
į žemą skliautą
išgirsi:

atleisk
dažniausiai čia pakabiname
liepsnos gabalėlį

3.

Belsti 13 kartų
belstis
kol atidarys

kai sustingsiu
atbelsiu kad neprišnekėčiau

4.

brzegi stoją
patrzą
jak Galilejczyk płynie
dno odpycha
krzyżem

5.

na piasku
po nas klepisko
a która przeszła
między nami
na puentach
zostawiła głębokie ślady
na palcach opierał się cały
ciężar jej przejścia
jej głowy brzucha
kości włosów
i pokusy

SKLEP Z NIEZAPISANYM PAPIEREM

tu słowa mają
papierowe wargi
przez papierową
skórę świeci
fioletowo
ich czerwień
tymi słowami
zarobić można
na czarne
papierowe buty

4.

krantai sustoję
žiūri
kaip iriasi galilėjietis
dugną stumdamas
kryžiumi

5.

ant smėlio
asla po mūsų likusi
o tos kuri praėjo
tarp mūsų
puantai
paliko gilius pėdsakus
pirštais rėmėsi visas
svoris jos eigasties
jos galvos pilvo
kaulų plaukų
ir pagundos

NEPRIRAŠYTO POPIERIAUS PARDUOTUVĖ

čia žodžiai
popierinėmis lūpomis
pro popierinę
odą šviečiasi
violetinė
jų rausvuma
tais žodžiais
užsidirbtum
juodus
popierinius batus

WARSZTAT

I.

dziś
dwa drzewa
przyszły po mnie
i wałą we drzwi

a ja już jestem trzecie
od ludzi

taka odrębność

2.

Każda rzecz drzewieje
ręczniki i woda
i chleb drewniany
cienko krajany
i lustro i wiór w ogniu
i świr za kominem
wszystko strugane
albo toczone
o ten księżyc
wszędzie słoje
odciski palców drwala

3.

Panie
świętkarzu
tego nie biorę
ten Jezus
jakiś niefrasobliwy

bez kory i korony

DIRBTUVĖ

I.

šiandien
du medžiai
atėjo pas mane
ir bildina duris

o aš jau trečias
nuo žmonių

tokia atkirstis

2.

Kiekvienas daiktas medėja
rankšluosčiai ir vanduo
ir duona medinė
plonai raikoma
ir veidrodis ir degančios skiedros
ir svirpesys už kamino
viskas skaptuota
arba tekinta
į tą mėnulį
visur rievės
medkirčio pirštų atspaudai

3.

Pone
dievdirby
šito neimsiu
tas Jėzus Rūpintojėlis
kažkoks savim nepasirūpinęs

be karnos ir karūnos

KANT

wstukane w niebo gwoździe
na nich trzyma się wzrok

noc przechodzi o świetle
uśmierzone jest
niebo
gwiazdziste

i umorzony dług
u cieśli

SNY ZIMOWE

I.

Nie ludźmy się
przylapią nas kiedyś
na gorącym

na myśli
mowie
uczynku

dobrze by było
schować
wszystkie połączenia

niechby się splątały
jak chcą
i kiedy chcą

myślą
mową
uczynkiem
zaniedbaniem

KANTAS

sukaltos į dangų viny
ant jų laikosi rega

naktis auštant praeina
pažabotas
dangus
žvaigždėtas

ir panaikinta skola
dailidei

ŽIEMOS SAPNAI

I.

Nesiguoskim tuščiai
kada nors mus sugaus
ką tik nusikaltusius

mintimis
žodžiais
darbais

gerai būtų
paslėpti
visas sąsajas

nors ir susiraizgytų
kaip tik nori
ir kada nori

mintimis
žodžiais
darbais
apsileidimais

oczywiście
nie ma wyjść doskonałych
(wyjścia są tylko
wyjściami)

nie dalej
jak przedwczoraj
stara Ormianka
wzięła z szopy szpadel
poszła do ogródka
wbiła w ziemię

i odcieła

cały świat
od Armenii

2.

z piętra na piętro
i przez korytarze

winda nosi
w górę w dół
na boki

nie ma
pokoju

w którym
by ciebie nie było

3.

Trzeba co rano
sprawdzać tory

žinoma
nebūna idealių išeičių
(išeitys yra tik
išeitys)

neseniai
vos užvakar
sena armėnė
pasiėmė iš sandėliuko kastuvą
nuėjo į sodą
įsmeigė į žemę

ir atkirto

visą pasaulį
nuo Armėnijos

2.

iš aukšto į aukštą
ir per koridorius

liftas nešioja
aukštyn žemyn
į šonus

nėra
ramios vietos

kurioje
tavęs nebūtų

3.

Reikia kas rytą
tikrinti bėgius

są szyny
które nocą się przecinają
trzeba siłą je rozginać
ale

bywają i tak zapętlone
że na dzień
potrafią zatrzymać ruch

i oddech

PRZEGLĄDACTWO I WYRZUCARSTWO

I.

Wynoszone z domu
za dom

złamane stołki
półki barierki
rozbity garniec
bez granic

wielkie koszenie
rzeczy

mam w głowie
ich korzenie

2.

Nie wyrzucaj
za bardzo

rzucić
na próbę pół

būna bėgių
kurie naktimis susikerta
tenka jėga juos išskirti
bet

pasitaiko ir tokių susipainiojusių
kad visai dienai
sulaiko eismą
ir dvelksmą

PERRINKTYBĖ IR IŠMESTIS

I.

Nešami iš namų
už namų

sulūžusios kėdutės
lentynos pertvarėlės
sudužęs puodas
beribis

didis daiktų
šienavimas

mano galvoje
jų šaknys

2.

Neišmesk
pernelyg

mesk
pamėgindamas pusę

nie odrzucaj za
daleko

żebyś mógł
sięgnąć

stojąc jeszcze tu

GARNEK

wylizany
do ostatniego
dna

po prostu pusty
garnek

stuknięty
da głos

i stuk się rozejdzie

i nic go już
nie ogarnie

i nikt nie
przygarnie

nenumesk per
toli

kad įstengtum
pasiekti

dar stovėdamas čia

PUODAS

išlaižytas
iki paskutinio
dugno

tiesiog tuščias
puodas

pabelstas
atsilieps

ir pasklis bildesys

ir niekas jo
nebeaprėps

ir niekas
nesusigriebs

VERTĖ VYTAS DEKŠNYS



Alfredo *Costa Monteiro*

(PORTUGAL / SPAIN)

Alfredo Costa Monteiro was born in Portugal and has lived and worked in Barcelona since 1992. He finished his studies in sculpture / multimedia with Christian Boltanski at the School of Fine Arts in Paris in 1992, the year he moved to Barcelona. Since then, he has developed a multi-activity covering sound, visual art (installations), and sound/visual poetry. His installations and sound pieces, all of a low-fi character, have in common an interest for unstable processes, raw materials and textures, and direct gestures, where the manipulation of objects as instruments or instruments as objects has a strong phenomenological aspect. Most of his pieces involve conceptual constrictions, formal limitations and extremely simplified processes. In sound poetry, he works on the musicality of language, its phonetic content, but always keeping a balance with semantics. His sound poems are often noisy and polyglot (basically Portuguese, French, and Spanish), using combinatorial systems to create different meanings. He has collaborated with many musicians, choreographers, and video-artists, and has toured throughout Europe, Canada, and Japan. He has an extensive discography in solo and in different formats on various labels from Europe, the USA, and Japan.

SOLILÓQUIO VAZIO

no
vazio
não
há
nada
nada
não
há
nada
no
vazio

Alfredo *Costa Monteiro*

(PORTUGALIJA / ISPANIJA)

Alfredo Costa Monteiro (Alfredu Košta Monteiru) gimė Portugalijoje. 1992 m. Paryžiaus Dailės mokykloje baigė skulptūros ir multimedijų meno studijas (vad. Ch. Boltanskis), nuo tų pačių metų gyvena Barselonoje. Jo tarpdisciplininė kūryba aprėpia garso, vaizdinį meną (instaliacijos), garso ir vaizdinę poeziją. Instaliacijoms ir garso kūriniams būdingas dėmesys nestabiliems procesams, neapdirbtoms žaliavoms, tekstūroms ir tiesioginiams gestams, manipuluojama įrankiais kaip objektais ir objektais – kaip įrankiais, ryškus fenomenologinis aspektas. Garso poezijoje teikiamas dėmesys kalbos muzikalumui, fonetiniam jos turiniui, bet visada išlaikoma pusiausvyrą su semantika. Garso poezija dažnai triukšminga, daugiakalbė (daugiausia portugalų, ispanų, prancūzų kalbos), kombinatorinės sistemos pasitelkiamos skirtingoms reikšmėms sukurti. Bendradarbiaudamas su daugeliu muzikantų, choreografų, baleto artistų, apkeliavo visą Europą, Kanadą, Japoniją. Įvairiose Europos, Kanados, Japonijos studijose išleido daug įrašų albumų – vienas ir su įvairiomis grupėmis.

TUŠČIAS POKALBIS SU SAVIMI

tuštumoje

nėra

nieko

nieko

nėra

tuštumoje

nieko

nieko

ten

nada

nada

não

há

lá

nada

nada

nem

vazio

nem

nada

não

há

no

vazio

nada

porque

no

nada

não

há

nada

nada

mesmo

nada

nem

nem

nada

no

nada

não

há

nada

nėra

nieko

nieko

nei

tuštumos

nei

nieko

nėra

ir

tuštumos

kur

nėra

nieko

nes

kur

nieko

nėra

ten

nėra

nieko

nieko

visiškai

nieko

nei tuštumos

nei nieko

kur

nieko nėra

ten nėra

nieko

ten

tuštumoje

no
nada
mas
se
no
nada
há
nada
há
nada
vazio

então
o
nada
é
nada
vazio

é
é
isso
é

o
nada
nada
é
vazio

já
que
há
nada
há
lá
vazio

nada
há
vazio
no
nada

porque

o
nada
nada

išties nėra

nieko

bet

jei

nieko nėra

tuštumoje

tuomet ten

kur nėra nieko

nėra

ir tuštumos

vadinasi

ir

tuštumos

nėra

niekur

kadangi

tuštumos

nėra

ten

tai

tuštumos

nėra

niekur

nes

niekur

nėra

tuštumos

ir

tai

yra

tiesa

é vazio

é isso é

mas

então o que há

no nada

?

já

que o nada

não é vazio

?

o que

é que há lá

?

ar ar

é

o que há no nada

ar

tačiau

tuomet

kas yra

ten

kur

nėra

nieko

?

jei

ten

nėra

tuštumos

?

tai

tuomet

kas

ten

yra

?

oras

oras

yra

ten

kur

nėra

nieko

oras

tik

oras

ten

yra

nada
e
mais
ar
é
o
que
há
lá
só
ar

ar
mas
então
se
no
nada

só
há
ar

o
nada
é
ar

ar
e
só
ar

e
mais
nada
é
só
ar
ar

oras
tik
oras
oras
bet
jei
ten
kur
nieko
nėra
yra
tik
oras
tuomet
tai
kur
nieko
nėra
yra
oras
oras
ir
tik
oras
ir
nieko
daugiau
yra
tik
oras
oras
ten

o
que há no
nada

e como não há
nada vazio

e
que no
nada
não

pode

não
haver
nada

então é por isso que há ar no
nada

é isso
é

é só por
isso

porque
e o vazio do
vazou
nada

kur
nēra
nieko
kadangi
nēra
nieko
tik tuštuma
tai
ten
kur
nieko
nēra
niekas
negali
turēti
nieko
vadinasi
dēl to
ten kur nieko nēra
yra oras
ir taip pat dēl to
ir tik dēl to
tuštuma
atsirado
ten
kur nēra
nieko
ji
atsirado
iš ten
taip
taip
ji

vazou

de lá

sim

sim

vazou

do

vazio

do

nada

e

o

nada

vazio

sem

não

é

nada

nada

mesmo

nada

por

isso

é

que

há

no

ar

nada

pelo

vazio

vazar

de

lá

atsirado
iš tuštumos
iš ten
kur nieko nėra
ir
jei
ten nėra
tuštumos
tai
ten nėra
nieko
nieko
visiškai
todėl
ten
kur nieko nėra
yra oras
dėl to
kad jis
kurio nėra
atsirado
iš ten
per
nelemtą
nutikimą
atsirado
tuštumoje
taip taip
per
nelemtą

sim por azar

é por azar
que há ar no
nada

não é por
nada

148
é pelo azar do vazio
do nada
vazar

por azar
e mais
nada

e o que
há no ar

que por azar
há agora no
nada

?

nutikimą atsirado

tuštumoje

kur

nėra nieko

taip

per nelemtą

nutikimą

ir

per nelemtą

nutikimą

oras

atsirado

ten

kur

nėra

nieko

149

tiesiog

nėra

ir

viskas

o

tai

kas

ore

yra

kuris

per

nelemtą

nutikimą

dabar

yra ten

kur

nieko nėra

?

tad

iš kur

o que está a zoar
no ar
?

o que será
?

o que será que
está a zoar

no ar
do nada
?

a zoar no
ar
?

que
o será
?

tas

gausmas

ore

?

kas

tai

?

kas

tuomet

šitaip

gaudžia

ore

kuris

yra

niekur

?

kas

šitaip

gaudžia

ore

?

kas

tai

?

ir

tuštumoje

kur

nėra

nieko

é só no vazio não
onde há nada

que nada pode
soar

não é no
nada

e é no vazio nada
porque pode
soar

que ele vazou do
nada

é
azar

mas
vazou

para
que o nada

kur

niekas

negali

skambėti

tik

ten

nieko

nėra

todėl

kad

tuštumoje

niekas

negali

skambėti

negali

nes

ten

nieko

nėra

per

nelemtą

nutikimą

tačiau

ištrūkus

iš

tuštumos

ima

skambėti

viskas

ir

ne šiaip sau

possa
soar

não vazou por nada

só para que possa soar o nada

mas então

o que será que está lá

a zoar no ar

?

mas o ar pode zoar

?

pode

?

ištrūkus

o

tam

kad

imtų

skambėt

tuštuma

tai

tuomet

kas

gaudžia

ten

ore

?

nejaugi

oras

išties

gaudžia

?

155

ar

tikrai

?

oras

gaudžia

?

galbūt

gaudžia

tai

kas

dabar

yra

ore

yra

ore

ir

pode zoar o ar

?

ou é o que há agora no ar
que

está a zoar
?

a não ser o ser a zoar

nada pode soar

sim

sim

só o ser é que pode soar

um azado zoar do ser a soar

gaudžia

?

niekas

tik

gausmą

nešanti

būtis

niekas

kitas

tik

ji

gali

skambėti

taip

taip

skambėti

gali

tik

būtis

tik gerai

suderintas

būties

gaudesys

dabar

girdimas

vėjyje

tuštumoje

que
está
agora
no
ar
no
ar
do
nada

pelo
vazio
azarado
vazar

um
ser
azoadado

e
é
por
azar

que
o
ser
azoadado
está
no
ar

mas
agora
o
ar
está
também

ore
nes
pati nelemta
tuštuma
paliko
skambančią
gaudžiančią
būtį
ir per
nelemtą
nutikimą
tą
per
kurį
gaudžianti
būtis
atsirado
ore
tačiau
dabar
oras
taip pat
palieka
tuštumą
ir dingsta
į niekur
nes
ten
kur nieko
nėra
nieko
ir negali
būti

a
vazar do
nada

porque no não
nada pode haver
nada

mesmo
nada

nem ar

nem ser

nem
nada

sim

o
ar

vazou

do nada com o ser azoado
a zoar

no
voar
a ar

visiškai
nieko
nei oro
nei būties
nei tuštumos
taip
oras
paliko
tuštumą
kartu
su skambančio
vėjo
būtim
sklandančia
ore
būtis
paliko
tuštumą
nešama
svaigulio
tai buvo
jos skrydis
iš tuštumos
į ten
kur
nieko nėra
į ten
kur
skambantis
oras

o
ser
vazou
do
nada
porque
está
azoadado

voou
do
nada
ao
vazio
no
ar
a
zoar

azado

zoar

e
agora
que
o
ser
vazou

passou
do
nada
ao
vazio

a
voar
a
zoar
no
ar

agora
que
o
ser
voou

kur

palaimos

garsai

todėl

dabar

kai

būtis

palikusi

tai

ką paliko

ir

perėjo

iš tuštumos

į ten

163

kur

nieko nėra

kur

būtis

siautulingai

nuskriejo

oru

reiškia

tik tai

kad ten

kur nieko

nėra

nėra

nieko

nei oro

no nada
já não há nada

nem ar nem ser nem nada

a não-ser
não ser um

sim

um
não-ser

um não-ser no nada

onde

não há nada

só pode haver um não-ser

nei būtis

nei nieko

gal tik

būtis

kaip

nebūtis

taip

nebūtis

nebūtis

tuštumojē

kur

nēra

nieko

tik

ten ir galī

rastis

nebūtis

kur

nēra

nieko

nebūtis

ten

kur

nieko

nēra

onde
nã há nada

um
nã-ser no
nada

um
nã-ser
azedo e vedado

vedado no
nada

um nã-ser
azedo lá

onde
o
nã-ser só pode
ser se nã
é nada

nada
mesmo
nada

nada
nada

mesmo
nada

nebūtis

aitri

išsekusi

išsekusi

tuštumojė

nebūtis

esanti

ir galinti

būti

tik

ten

kur

nieko

nėra

nieko

visiškai

nieko

nieko

nieko

visiškai

nieko

VERTĖ ARVYDAS MAKŠTUTIS



Artis Ostups

(LATVIA)

Artis Ostups (b. 1988) published the poetry collections, *Friend of Snow* (2010) and *Photography and Scissors* (2013). He also publishes reviews and essays. Ostups studied philosophy at the Latvian University and at Prague's Charles University. At the latter, he did research in 20th c. theories of aesthetics and language, took part in conferences, and published his work in art, literary and academic journals. During this time, he also worked as a reviewer of contemporary Latvian poetry. He lives in Riga where he is creating an internet journal of contemporary literature: *Punctum*.

*

Tuvojas negaiss, jau ievas tam vēdina aleju.
Krampjaino sakņu simtkājis saspringst gaidās.

Kāds vecs vīrs pagalmā giljotinē gaili,
izrautu no peticīgās pils, konkubīņu spārniem.

Galva, izbrīnā ieplestām acīm, iekrīt zālē.
Bende ir tukšs kā bluķa seklā iedobe,

kurā ātri žūst asins; pirmais grāviens, suņa smilksti.
Skan mūzika cirvim stiegrainā rokā.

TUR UN ŠEIT

Mežmalas mijkrēslī tevī noraugās lapsa,
koki, kurus var apiet, stiebri, ko pašķirt lēni kā atmiņu.
Tu atgriezies pilsētā,
kuras tīklos nāvīgi sapinas svētdiena.
Kaut kur citur ūdensroze atveras loga atspulgā.

Artis Ostups (Artis Uostupas) gimė 1988 m. Išleido eilėraščių rinkinius *Draugas Sniegas* (2010) ir *Fotografija ir žirklys* (2013). Publikuoja recenzijas ir esė. Latvijos bei Prahos Karolio universitetuose studijavo filosofiją. Čekijoje tyrinėjo XX a. poezijos estetikos ir kalbos teorijas, dalyvavo konferencijose, jo tekstai spausdinti vietos meno, literatūros ir akademiniuose žurnaluose. Taip pat visą laiką dirbo šiuolaikinės latvių poezijos apžvalgininku. Šiuo metu gyvena Rygoje, kuria šiuolaikinės literatūros internetinį žurnalą *Punctum*.

*

169

Artinasi audra, ir ievos jau kvėpina jai alėją.
Šaknų šimtakojis laukdamas mėšlungiškai įsitempia.

Kažkoks senas vyras kieme giljotinuoja gaidį,
išplėštą iš kuklios pilies, iš po meilužių sparnų.

Galva, išplėstom iš nuostabos akim, nukrinta žolėn.
Budelis yra tuščias kaip negili kaladės įduba,

joje greitai džiūsta kraujas; pirmasis griautinis, šuns inkštimas.
Kirvio muzika skamba gyslotoje rankoje.

TEN IR ČIA

Pamiškės prieblandoje į tave žiūri lapė,
medžiai, kuriuos gali apeiti, sąžalynas, kurį gali praskirt lėtai kaip atmintį.
Tu sugrįžti į miestą,
į kurio tinklus mirtinai įsipainioja sekmadienis.
Kažkur kitur lelija išsiskleidžia lango atspindyje.

Kaut kur citur laiva paslīd
zem tilta kā vēstule zem durvīm.
Roka atrod gaismas slēdzi,
mētelis – pakaramo.
Tu iekrīti gultā kā akmens atspulgā.
Griestos šūpojas ūdensroze.

*

Nav zināms, kad tas sākās: viņvasar, stundām pārāk strauji
tekot mijkrēšļa grāpī, iztālēm svilpojot kuģim,
zila vējjaka uz zila fona, gliemežvāki viņas vēsajās plaukstās,
vai nesen, dzīvei atspīdot laboranta halātā, redzot visu
tā, it kā no griestiem šļāktos ūdens. Nav zināms, kad tieši
tas sākās: te prieks par ainavu, kas atklājas,
dzirnavām patrencot miglu, te ilga blenšana tumši zaļā dīķī.
Patiešām, zelts atkāpjas sudrabā, sudrabs – bronzā,
tālāk vien melns kapakmens, muļķīgi vārdi, burciņā svece.
Tad labāk jau tagad griezties uz vietas, veroties dubļos,
un aizmirst par pasauli sev apkārt. Nav zināms,
kad tieši tas sākās, kad sirds pirmoreiz
sajutās pārpildīta iela, taču zināmas ir beigas.
Atlaidis rokas no stūres, viņš ietiecās pamestā namā,
mēness apspīdēja garus, izģērbtus kokus,
klēpis pielīd ar asinīm, kaķis nozuda pār pagalmu,
viss izplūda, it kā no griestiem šļāktos ūdens,
it kā nāve būtu vien necila izstāde, pilna ar ziliem akvareļiem.

KOMPOZĪCIJAS

I

Darbdienas drudzī kaistošos tramvaja vadus
nomainījušas koku pazares,

Kažkur kitur valtis nuslysta
po tiltu kaip laiškas po durimis.
Ranka suranda šviesos jungiklį,
paltas – kabliuką.
Tu krenti į lovą kaip akmuo į atspindį.
Lubose sūpuojasi vandens lelija.

*

Nežinia, kada tai prasidėjo: praeitą vasarą, valandoms pernelyg srauniai
tekant į prieblandos katilą, tolumoje ūkaujant laivui,
mėlyna striukė mėlyname fone, kriauklės vėsiuose jos delnuos,
ar neseniai, gyvenimui atsispindint ant laboranto chalato, matant viską
taip, lyg iš lubų pliauptų vanduo. Nežinia, kada iš tiesų
tai prasidėjo: čia džiaugsmas atsivėrusiu vaizdu,
malūnui išvaikius rūką, čia ilgas spoksojimas į tamsiai žalią kūdrą.
Iš tiesų, auksas pasitraukia į sidabrą, sidabras – į bronzą,
toliau vien tik juodas kapo akmuo, kvaili žodžiai, žvakutė indelyje.
Tai geriau jau dabar suktis aplink save, žiūrint į purvą,
ir pamiršti supantį pasaulį. Nežinia,
kada iš tiesų tai prasidėjo, kada širdis pirmą kartą
pasijuto lyg perpildyta gatvė, bet žinoma, kada nutiko pabaiga.
Paleidęs iš rankų vairą, jis rėžėsi į apleistą namą,
mėnuo apšvietė aukštus išrengtus medžius,
į glėbį plūdo kraujas, per kiemą nulėkė katinas,
viskas susiliejo, lyg nuo lubų pliauptų vanduo,
lyg mirtis būtų tik nereikšminga paroda, pilna mėlynų akvarelių.

KOMPOZICIJOS

I

Darbo dienos karštinėje kaistančius tramvajaus laidus
pakeičia medžių šakos,

savā zaļajā sapnī metot ēnu pār lauku,
kurā iebrienam, pametuši divriteņus.
Vēlāk, atgriežoties mēnesnīcas
caurdurtā istabā, man ir divas galvas.
Viena, barodamās no gaismas,
aug pretim griestiem, ietverot pulksteņi,
kas apstājies pusnakts pieturā:
ciparnīca kā zirnekļa noausti vadi.

II

Viņa mostas istabā, kur abažūrs perē spuldzi,
un ir kaila kā balts uz melna.
Viņa mostas istabā, puķe nakts nezālēs,
kur radio uz palodzes draud ar lietu,
redz tālus mākoņus, peldam uz muguras.
Loga tinte ietver kāršu rozes,
kas savos pīķos tur manu noliekto vaigu,
kas savos pīķos tur zemās durvis,
tām strauji dzēšot viņas kailo muguru,
atstājot mani vienu ar mušu pletni.

III

Koks pasviež augļus, viņas pleci maldās,
apaļi un vēsi, starp āboliem stiebro.
Žagatas uz jumta kores, rudens pūš lapas
no taurēm, akā pakaras spainis.
Cik vēl atlicis stundu viņas palagos?
Necik: atvadās plīvo izžauta veļa.
Necik: pusceļā dzeru no kapu pumpja,
kožu ābolā kā aizmigušā plecā.
Saule spiež vīnu no palagiem dārzā,
vasara promejot aizslēdz vārtus.

savo žaliuose sapnuose šešėliuodamos lauką,
į kurį mes brendam, numetę dviračius.
Vėliau, sugrižęs į pilnaties
pervertą kambarį, turiu dvi galvas.
Viena, misdama šviesa,
auga aukštyn į lubas, apimdama laikrodį,
sustojusį vidurnakčio stotelėje:
ciferblatas lyg voro nuausti laidai.

II

Ji pabunda kambaryje, kuriame gaubtas peri lemputę,
ir yra nuoga kaip balta ant juoda.
Ji pabunda kambaryje, gėlė nakties piktžolėse,
kur ant palangės radijas grasina lietum,
ir tolyje mato debesis, plaukiančius ant nugaros.
Lango rašalas apglėbia piliarožes,
kurios ant savo iečių laiko mano nusvirusį veidą,
kurios ant savo iečių laiko žemas duris,
kai tos staiga užgesina jos nuogą nugarą
ir palieka mane vieną su musių mušykle.

III

Medis numeta vaisius, jos pečiai, apvalūs ir vėsūs,
klaidžioja sąžalyne tarp obuolių.
Šarkos ant stogo kraigo, ruduo pučia lapus
iš trimitų, šulinyje pasikaria kibiras.
Kiek dar liko valandų jos pataluos?
Nė kiek: atsisveikindami plevena išdžiaustyti skalbiniai.
Nė kiek: pusiaukelėje geriu iš kapinių vandens pompos,
kandu obuolio lyg užmigusio peties.
Saulė iš paklodžių sode spaudžia vyną,
vasara išeidama užrakina vartus.

Kad iznācām no baznīcas, vīrs pasta sarkanās dzegas ap mēness apdrupušo ragu pulcējās zvaigznes, skatītas caur nospeķotām brillēm. Mana māte ģērbās melnā filca mētelī – ziema vilka tam šķērsām krītu kā skolēns pār tāfeli. Vēlāk uz guļamistabas sienas es uzzīmēju vārtus, kamēr no skapjaugšas mani vēroja ģipša sievietes biste. Vai tāli skaņas pārsitieni – no dzelzceļa un šosejas – viesa cerības uz citu, plašāku ainavu? Dārzi dega ar kraukļu tumšo, ķērcošo liesmu.

HANZAS IELA

Stāvēt naktī uz balkona – pa kreisi starp skursteņiem bēguļo mēness, pa labi kāds pāris nozūd Aleksandra vārtos – un vientuļas ārišķības dēļ grozīt pirkstos karafes korķi no dzidra Bohēmijas stikla. Stāvēt kā muižniekam rītasvārkos ainavas priekšā un pat nenojaust, ka šis brīdis, it kā vienīgi tavs, pieder pavisam citai dzīvei, kas negaidīti – kā brāzmā ierauta lenta – te ievijusies, lai jau pēc mirkļa atgrieztos tumsā. Kādas šķembas sevī glabā šī pilnīgā forma?

JANĀČEKA KRASTMALAS LOGI

Tomam un Laurai

Prāga pirms Ziemassvētkiem. Aizrautīgs gids, par eņģeli pārgērbies, demonstrē spilgti gaismotas namu fasādes, kailus dievus un bruņotus svētos. Tūristi sačukstas zem izplesto spārnu stērbelēm. Es patveros šķērsielā ar apsnigušu katafalku un baznīcas vitrāžu. Betlēmes zvaigzne šūpojas starp sarkanu un zilu; ticība zaudē jebkādu nopietnību. Janāčeka krastmalas logos ģimene pulcējas zem lustras – trūkst tikai liegas mūzikas, kamēr es stāvu lejā uz ietves, akls no sniegpuतेṇa. Un pat nakts tramvajā, kas mani, viegli iereibušu, nes atpakaļ kalnā, nav vietas netraucētām skumjām. Jo vagona dziļumā kāds mīzo mandarīnu.

Kai išėjome iš bažnyčios, virš raudonos pašto atbrailos aplink aptrupėjusi mėnulio ragą spietėsi žvaigždės, regimos per taukuotus akinius. Mano mama buvo apsivilkusi juodu fetriniu paltu – žiema jį perbraukė skersai kreida kaip lentą mokiny. Vėliau ant miegamojo sienos aš nupiešiau vartus, o nuo spintos viršaus mane stebėjo gipsinės moters biustas. Ar tolimi skambesio permušimai – nuo geležinkelio ir plento – žadino viltį būsiant kitokį, platesnį peizažą? Sodai degė juoda, gergždžiančia kranklių liepsna.

HANZOS GATVĖ

Stovėti balkone naktį – kairėje tarp kaminų bėginėja mėnulis, dešinėje kažkokia pora pradingsta Aleksandro vartuose – ir pabrėžiant vienatvę pirštuose sukioti grafino kamštelį iš skaidraus Bohemijos stiklo. Stovėti kaip dvarininkui su chalatu stebint gamtovaizdį ir net nenujausti, kad ši akimirka, kuri manei esanti tiktai *tavo*, priklauso visai kitam gyvenimui, kuris nelauktai – lyg į viesulą įtrauktas kaspinas – čia įsisuko, kad tuojau pat ir vėl sugrižtų tamson. Kokias skeveldras saugo savyje ši tobula forma?

JANAČEKO KRANTINĖS LANGAI

Tomui ir Laurai

Praha laukia Kalėdų. Aistringas gidas, apsirengęs angelu, demonstruoja ryškiai apšviestus namų fasadus, nuogus dievus ir šarvuotus šventuosius. Turistai kuždasi po išskleistų sparnų draiskanom. Aš prisiglaudžiu skersgatvyje su apsnigtu katafalku ir bažnyčios vitražu. Betliejaus žvaigždė sūpuojasi tarp raudonos ir mėlynos; tikėjimas praranda bet kokį rimtumą. Janačko krantinės languos šeima susiburia po sietynu – trūksta tiktai lengvos muzikos, kol aš stoviu apačioje ant šaligatvio, apakintas pūgos. Ir net naktiniame tramvajuje, kuris mane, lengvai apgirtusį, neša atgal į kalną, nėra vietos netrukdomam liūdesiui. Nes vagono gilumoje kažkas lupa mandariną.

Izpūtēju hidra veļ pelēkus, smacīgus mākoņus, kuru mutuļos virmo snieguntenis, – tas plīvurs namu iekaisušajām acīm, kas raugās man pakaļ, kad nokļistu, adresi meklējot. Pārāk vāja ir spuldze, kas kā noslēpumaina zivs peld gaiteņa dzelmē un apspīd skaitļus virs durvīm. Kādā bārā netālu man sēž puisis, kura pirkstos reiz sprāgusi petarde, un tāpēc arī telpās – dūmu cisternās – viņš nēsā melnu cimdu. Iztrūkstot ikšķim, tas atgādina mazu grābekli, ar ko savākt naudu no lipīgās letes. Ai, pelnu un garlaicības sezona!

ŽESTI

Zemē nokritis cimds rāda uz šauriem, pēkšņajā lietū pamestiem galdiem – tie stāv puslokā ap mazu itāļu restorānu, kura logos šaudās viesmīļi. Cik dod nojaust pelēkais stikls, viņu krekli joprojām ir sniegbalti, tomēr zaudējuši aploksnes stīvumu. Var tikai minēt, kā cimda mākslu – šī bāreņa, kas zaudējis maigu sievietes roku, – ietekmēs novakares aklie un steidzīgie soļi. Tīkmēr tepat netālu, šūpodamies jumta augstumā, kailie zari uzsver savu līdzību ar naidā trīcošiem pirkstiem, it kā grasītos žņaut. Tā, šķiet, ir greizsirdība uz torņu vainagu – perēkli garām ēnām, kas saulainās dienās apraksta sanošo ielu un piesaista dīkdienā skatienu. Kā patikama pārmaiņa – putna ģerbonis zarotnes reversā, ar izmirkušam sveicienam pastieptiem spārniem.

MANA VAINA

Melnbalts televizors apspīdēja manu bērniņu –
vientuļo planētu, kas krita izplatījumā.
Manām skumjām bija paklāja raksts un smarža.
Pieplaku grīdai, vienīgais juzdams zemestrīci.
Vai tā? Bet tagad esmu jūs pāraudzis –
kā Freids, kas, pastaigādamies pa Akropoli,
juta – ticis tālāk par tēvu, un teju apvēmās.
Esmu pārtapis briesmonī, kas sakliedz

DŪMŲ CISTERNOS

Išmetimo vamzdžių hidra pučia pilkus, troškius debesis, jų kamuoliuose virpa pūga – ta uždanga karščiuojančioms namų akims, kurios žvelgia man iš paskos, kai pasiklystu, ieškodamas adreso. Labai jau silpna lemputė, kuri lyg slėpinga žuvis plaukia koridoriaus gelmėn ir apšviečia skaičius virš durų. Viename bare netoli manęs sėdi berniukas, kuriam rankoje kažkada susprogo petarda, todėl jis net viduje – dūmų cisternose – mūvi juodą pirštinę. Be nykščio ji primena mažą grėbliuką, kuriuo sugrėbiami pinigai nuo lipnaus baro. Ak, pelenų ir nuobodulio sezonas!

JUDESIAI

Ant žemės nukritusi pirštinė rodo į siaurus, dėl netikėto lietaus paliktus staliukus – jie stovi puslankiu aplink mažą italų restoraną, jo lange švysčioja padavėjai. Kiek leidžia nujauti pilkas stiklas, jų marškiniai vis dar sniego baltumo, nors praradę pašto voko stangrumą. Galima tiktai nuspėti, kaip pirštinės – šitos našlaitės, kuri pametė švelnią moters ranką, – dizainą paveiks akli ir skubūs vakaro žingsniai. Ir tuo pat metu netoliese, supdamosi ties stogu, nuogos šakos pabrėžia savo panašumą į virpančius iš neapykantos pirštus, lyg ketintų pasmaugti. Regis, tai iš pavydo bokštų vainikui – ilgų šešėlių lizdui, kuris saulėtomis dienomis aprašinėja dūzgiančią gatvę ir prikausto žioplių žvilgsnius. Kokia maloni permaina – paukščio herbas lajos reverse, sumirkusiais ir sveikinti ištiestais sparnais.

MANO KALTĖ

Nespalvotas televizorius apšvietė mano vaikystę –
vienišką planetą, kuri krito visatos erdvėn.
Mano liūdesys buvo ataustas kilimo raštais ir kvapu.
Priglusdavau prie grindų, buvau vienintelis, jautęs žemės drebėjimą.
Juk taip? Bet dabar esu jus praaugęs –
kaip Froidas, kuris, vaikštinėdamas po Akropolį,
jautė – nuėjo toliau už tėvą, ir tada vos neapsivėmė.
Esu virtęs siaubūnu, kuris apšaukia

uz savu māti (ak, cep to pīli, protams, tas būs
brīnišķīgi), kas pat necenšas savaldīt dusmas.
Mani apņem siena pēc sienas – kas gan vēl,
izņemot putekļu ērci, man pieskarsies?
Un, ja te kristu nejauša zvaigzne, es pagrieztu
kaklu, bet tā taču iestrēgtu restēs, tāpat kā
vārds „piedod“. Esmu glēvs un ceru uz atslēgu,
ko, iespīestu dūrē, tu nes caur labirintu.



Claudio Pozzani

(ITALY)

Claudio Pozzani was born in 1961 in Genoa (Italy). Poet, narrator, musician, and visual artist, he is appreciated in Italy and abroad for his poetic performances in the most important literary festivals in Europe, Latin America, and Asia. Among his books are the novel, *Kate et moi* (La passe du vent, France), and the poetry collections *Saudade & Spleen* (Lanore Editions, Paris that is in its 3rd edition), and *Cette page déchirée* (Ed. Al Manar - Paris). His last publication is the CD of poetry and music, *La Marcia dell'ombra* (2010), that was for 3 months in the Top 30 of the charts of the Network of Italian Independent Radios. He is the director of the Genoa Poetry Festival and of the Festival Poésir in Paris.

GENOVA, SAUDADE E SPLEEN

Genova nemica degli ombrelli
la pioggia ed il vento cateti
di un improbabile scaleno
Genova pianta carnivora
con le scalinate-fauci
golose di mamme con la spesa

savo motiną (ai, kepk tą antį, aišku, kad bus
nuostabu), kuris net nesistengia sutramdyti pykčio.
Mane apglėbia siena po sienos – kas gi dar,
išskyrus dulkių erkutes, prisilies prie manęs?
Ir, jeigu čia kristų kokia atsitiktinė žvaigždė,
atsigrėžčiau, bet ji įstrigtų tarp grotų, lygiai taip,
kaip žodis „atsiprašau“. Esu silpnavalis ir laukiu rakto,
kurį, sugniaužtą kumštyje, tu neši per labirintą.

VERTĖ ERIKA DRUNGYTĖ

Claudio Pozzani

(ITALIJA)

179

Claudio Pozzani (Klaudijus Pocanis), poetas, skaitovas, muzikantas, vizualiųjų menų atstovas, gimė 1961 m. Genujoje. Italijoje ir už jos ribų jį išgarsino poetiniai performansai svarbiausiuose Europos, Lotynų Amerikos ir Azijos literatūriniuose festivaliuose. Tarp autorius išleistų knygų – romanas *Kate et moi* (*La passe du vent*, Prancūzija), eilėraščių rinkiniai *Saudade & Spleen* (*Lanore Editions*, Paryžius, trečiasis leidimas) ir *Cette page déchirée* (*Ed. Al Manar*, Paryžius). Naujausias jo darbas, poetinis ir muzikinis kompaktinis diskas „Šešėlio maršas“ („La Marcia dell'ombra“, 2010), tris mėnesius išsilaikė Nepriklausomų Italijos radijų tinklo „Top 30-tuke“. Claudio Pozzani vadovauja poezijos festivaliams Genujoje ir Paryžiuje.

GENUJA, SAUDADE* IR SPLINAS

Genuja skėčių priešė
lietus ir vėjas neįtikėtino
bukiojo trikampio statiniai
Genuja vabzdžiaėdi augale
su laiptų nasrais
išalkusiais apsiperkančių mamų

* *Saudade* – portugališkas žodis, reiškiantis ilgesį, nostalgiją.

Genova dalle spore di mare
Abbiamo salsedine anche nel cuore
abbiamo salite e discese
anche nelle strade dei nostri sogni
Genova samba di onde
col mare tenuto lontano coi gomiti di diga
o attirato da calamite rocciose
Genova coi pendoli in cucina
che battono ore
di velluto a coste larghe
Genova ronzio di mosche
che sfuggono ai pugni sulla tovaglia
ai cerchi di vino e alle briciole stanche
Genova saudade e spleen...
Guardo la torre
che nessuno visita e conosce
fra una lacrima e l'altra
della mia finestra salata.

A MIA MADRE

Ti ho visto in faccia in quella stanza
io sporco di sangue e muco
tu stravolta e curiosa
Ho tentato di dirti che non ero sicuro
di voler restare fuori di te
ma le parole che avevo in testa
nella mia bocca si impastavano male
Avevo appena imparato che tutta la vita
sarebbe stata ipocrisia e paradosso
ti avevo appena fatta soffrire
ti avevo fatto sanguinare
eppure ero io a piangere e tu a sorridermi
Ti ho visto in faccia in quella stanza

Genuja iš jūros sporų
Mūsų širdyse irgi sūru
stačiomis kalvomis kyla ir leidžiasi
ir mūsų sapnų gatvės
Genuja bangų samba
su jūra nustumta
užtvankos alkūnių
ar pritraukta akmeninių magnetų
Genuja su švytuokliniais laikrodžiais virtuvėje
mušančiais velvetines valandas
Genuja zvimbime musių
kurių neprispausi kumščiu ant staltiesės
nusėtos vyno dėmėm ir pavargusiais trupiniais
Genuja *saudade* ir splinas...
Žvelgiu į niekieno nelankomą
nežinomą bokštą
tarp sūraus mano lango
ašarų.

MANO MOTINAI

Pažvelgiau į tavo veidą tame kambary
aš išsitepęs krauju ir gleivėmis
tu persikreipusi ir smalsi
Bandžiau pasakyt tau kad nesu tikras
ar noriu būti atskirai nuo tavęs
Bet žodžiai kuriuos turėjau galvoje
mano burnoj prastai lipdėsi
Ką tik išmokau kad visas gyvenimas
veidmainystė ir paradoksas
Ką tik priverčiau tave kentėti
priverčiau tave kraujuoti
bet verkiau aš o tu man šypsojaisi
Žiūrėjau į tavo veidą tame kambary

mentre mi portavano via
C'era troppa confusione
per dirti quanto fossi felice
di poter finalmente dare un viso
al ventre che mi aveva ospitato
E più tardi con i miei colleghi
si discuteva di reincarnazione,
di eterno ritorno, dei cicli di Vico
ma non vedevo l'ora di rivederti
e di conoscere il tuo uomo e vostro figlio
dei quali sentivo la voce ovattata e lontana.
Ti ho visto in faccia in quella stanza
e darei tutto quello che ho per ricordar

EPICEDIO

Non sento orti
dentro me
solo steppa e tundra
Nessun fruscio di crescita o di vita
Nessuna trasformazione
Nessun organo di luce
Soltanto scie grigie
come vortici di numeri di roulette
e lampi magri
come radici di pianta carnivora
che divora angeli e aerei
al di sopra delle nubi
Non sento porti
dentro me
solo navi bombardate
Nessun formicolio di pulsante gioia attiva
Nessun trasporto o sollevamento
Nessun roteare di fari

kol mane išnešė
 Buvo per daug sumaišties ištarti
 koks aš laimingas
 pagaliau matydamas veidą
 mane priglaidusių iščių
 O vėliau su kolegomis
 diskutavome apie reinkarnaciją,
 amžiną sugrįžimą, Viko ciklus,
 laukiau nesulaukiau kada vėl tave pamatysiu
 susipažinsiu su tavo vyru ir jūsų sūnum
 kurių tolimus prislopintus balsus girdėjau
 Pažvelgiau į tavo veidą tame kambary
 ir viską atiduočiau, kad to neužmirščiau.

EPICEDIJAS*

Nejaučiu sodų
 savyje
 vien stepes ir tundrą
 Jokio augimo ar gyvybės šnaresio
 Jokio kismo
 Jokio šviesos spindulio
 Tik pilki lėktuvų pėdsakai danguje
 kaip besisukantys ruletės skaičiai
 ir plonyčiai žaibai
 kaip šaknys vabzdžiaėdžio augalo
 ryjančio angelus ir lėktuvus
 virš debesų
 Nejaučiu uostų
 savyje
 vien subombarduotus laivus
 Jokio gyvo pulsuojančio džiaugsmo knibždėjimo
 Jokio krovinių gabenimo ar kėlimo
 Jokių besisukančių švyturių

* Lot. *epicedium* – laidotuvių giesmė – eiliuotas kūrinys, skirtas mirusiam žmogui pašlovinti.

Soltanto voragini e banchine sbrecciate
solo ganci di gru abbandonate
che dondolano al vento come donne impiccate
Non sento morti
dentro me
solo scheletri e silenzi
Nessun ricordo spezzato
come un ombrello dal temporale
Nessuna ernia da sollevamento lapidi
Nessun cacciavite a inchiodare bare
Soltanto un asindeto di visioni amare
solo semafori lampeggianti grigio
in incroci deserti orfani di clacson
Non sento forti
dentro me
solo tende strappate
Nessuna donna che si fa sull'uscio
a salutare l'uomo che va via
Nessuna casa dalla schiena di pietra
Nessuna chiesa con le croci intiere
Soltanto ombre impresse sui muri
e ponti che percorre solo il vento
e solo il vento un giorno potrà ritornare.

APERITIVO IN CENTRO

Il mio cuore è una sedia vuota
dove nessuno si vuol sedere
e il cervello una spugna fradicia
che gli angeli strizzano nel tuo bicchiere
E quel tuo sguardo d'ossidiana rovente
che ti scivola lungo il naso fino a farsi bacio
e più giù, fino alle nostre ginocchia
che si toccano, si evitano

Tik tai duobės ir apgriuvusios prieplaukos
tik apleistų kranų kabliai
siūbuoja vėjų kaip pakartos moterys
Nejaučiu mirusiųjų
savyje
vien skeletus ir tylinčiuosius
Jokio kaip skėčio per audrą
sulūžusio suvenyro
Jokio trūkio nuo antkapių kilnojimo
Jokio atsuktuvo karstams atveržti
Tik tai karčių vizijų asindetonas
tik pilkai blyksintys šviesoforai
tuščiose garso signalų apleistose sankryžose
Nejaučiu stipriųjų
savyje
tik suplyšusias užuolaidas
Jokios moters kuri prieitų prie durų
atsisveikinti su išeinančiu vyru
Jokio namo akmenine nugara
Jokios bažnyčios su sveikais kryžiais
Tik tai ant sienų įsispaudę šešėliai
ir tiltai kuriais vien vėjas pereina
ir vien vėjas vieną dieną galės sugrįžti

APERITYVAS CENTRE

Mano širdis yra tuščia kėdė,
ant kurios niekas nenori sėstis,
o smegenys – įmirkusi kempinė
angelų gręžiama į tavo taurę.
Tavo įkaitintas obsidiano žvilgsnis
slęsta nosimi, kol virsta bučiniu,
po to žemyn, mūsų keliais,
jie susiliečia ir atitolsta,

scambiandosi desideri d'ossa e sinoviti
Aperitivo in centro
e non so che cosa dire
Tavolino, piattini, seni sotto il maglione, orlo di bicchieri:
è un delirio di rotondità che sfugge
e falena sbatte contro i vetri del tuo silenzio
La strada balla veloce sulla coda dei nostri occhi
Le dita sono ganci per appendere i tuoi sorrisi
Dammi una parola da incorniciare stasera sopra il mio letto
ché è stufo, sai,
delle lacrime di madonne
e dello stillicidio di stigmati perenni
Dammi i tuoi piedi
e magari sdoppiali
così che li possa far calzare al tavolo di cucina
e baciarti ad ogni prima colazione
inginocchiandomi in orazione laica e carnale
Oppure alzati, andiamo.
Apri quel compasso abbronzato
che fu usato per tracciare l'equatore
Contro il tramonto
il tuo profilo nero
s'intreccia con la stenografia
delle cime di colline
e ogni tuo passo è un punto esclamativo.
Lasciami essere camicia
sotto il ferro rosso della tua lingua
Lasciami essere mare
per le tue mani seppie
gonfie d'inchiostro e certezze
E questa notte
ascolterò il gioco d'arpa dei tuoi piedi sottili
tra le lenzuola e le fiamme
e chiuderò i tuoi palmi
dopo averci letto

apsikeisdami kaulų ir sinovitų norais
Aperityvas centre,
ir nežinau, ką pasakyti
Staliukas, lėkštutės, krūtys po megztiniu, taurių kraštai –
taip išsprūsta apvalių formų geismas
ir naktinis drugys plakasi į tavo tylos stiklus.
Mūsų akies krašteliuose greitai šoka gatvė.
Pirštai yra kabliukai tavo šypsenoms pakabinti.
Ištark man žodį, kad galėčiau šįvakar įsireminti jį virš lovos,
kuriai, žinai, atsibodo
madonos ašaros
ir amžinų stigmų kankinimas.
Duok man savo pėdas,
gal net padvigubink jas,
kad galėčiau apauti virtuvės stalo kojas,
ir bučiuot kaskart pusryčiaudamas,
atsiklaupęs pasaulietiškai kūno maldai.
Arba atsistok, eime.
Atidaryk tą įdegusį kompasą,
naudotą surasti pusiaujui.
Tavo tamsus profilis
priešais saulėlydį
susipina su kalvų viršūnių
stenografija,
ir kiekvienas tavo žingsnis yra šauktukas.
Leisk man būti marškiniais
po raudona tavo liežuvio geležimi.
Leisk man būti jūrai
tavo rankų sepijoms,
sklidinoms rašalo ir įsitikinimų.
Šią naktį
klausysiu, kaip groja tavo liaunų pėdų arfa
tarp paklodžių ir liepsnų,
ir užversiu tavo delnus
perskaitęs

l'ultimo indimenticabile capitolo
della mia giornata.
Lascia che sia io
ad aprire la porta dei tuoi sogni
prima di posare
i miei occhi sul comodino
e il mondo sulle spalle di Atlante.

LA NOTTE PIU' BELLA DELLA MIA VITA

La notte più bella della mia vita
E' passata così,
dentro un garage dai muri scrostati.
E' passata così,
senza che la riconoscessi
entrando da una fessura
della saracinesca abbassata
accompagnata dalla voce degli spazzini.
La notte più bella della mia vita
E' passata così,
sopra un cofano ancora caldo
versando champagne
sul tuo corpo
e lanciando bottiglie vuote
contro il muro.
Oh, sì...
forse per un attimo
un impercettibile secondo
la mia pelle la riconobbe
drizzando i peli
e secernendo sudore
ma tutto sparì
nella brace della tua sigaretta.
La notte più bella della mia vita

paskutinį, nepamirštamą savo dienos
skyrių.

Leisk man būti tuo, kuris
atveria tavo sapnų vartus
prieš leisdamas
savo akims ilsėtis ant naktinio stalelio,
o pasauliui – ant Atlanto pečių.

GRAŽIAUSIA MANO GYVENIMO NAKTIS

Gražiausia mano gyvenimo naktis

Praėjo šitaip,
garaže nugremžtomis sienomis.

Praėjo šitaip,
neatpažįstant jos,
lendant pro nuleistų

grotų tarpą,
lydima kiemsargių balsų.

Gražiausia mano gyvenimo naktis

Praėjo šitaip
virš dar įkaitusio kapoto,
pilant šampaną
ant tavo kūno
ir mėtant tuščius butelius
į sieną.

O, taip...
galbūt akimirka,
nepastebimą sekundę,
mano oda ją atpažino
šiauždama plaukelius
ir išskirdama prakaitą,
bet viskas išnyko
tavo cigaretės žarijoje.

Gražiausia mano gyvenimo naktis

se ne è andata così,
 strisciando fuori
 da dove era entrata,
 voltandosi per guardarmi
 ancora una volta
 mentre
 in ginocchio raccoglievo
 i cocci di bottiglia
 i miei vestiti
 ed i tuoi ultimi sorrisi.



Jürgen *Rooste*
 (ESTONIA)

Jürgen Rooste (b. 1979) has studied Estonian linguistics at the Pedagogical University of Tallinn, worked as a journalist, a teacher, and the director of the Estonian Institute in Finland. In 1999, Rooste published his first collection, *Sonetid* (*Sonnets*, awarded the Betti Alver Prize). In addition to nearly a dozen poetry collections, he has published a number of co-authored books with friends. Furthermore, he has composed textbooks and dictionaries, organized poetry evenings and festivals since 1998, and runs the Cabaret Interruptus poetry-theater. His poetry lectures are often accompanied by punk or rock music. On two occasions, Rooste has won Estonia's annual award for poetry.

KASSA ARMASTAD MIND IGAVIKU ÄÄRENI

kassa armastad mind igaviku ääreni
 ja siis
 kui igaviku äär on möödas me oleme
 juba mitu tundi edasi liikund
 aru saamata mis toimub millisesse maailma
 me oleme jõudnud

išėjo šitaip,
šliauždama lauk,
iš kur atėjus,
atsigręždama pažiūrėti į mane
dar kartą,
kol
klūpėdamas rinkau
butelių šukes,
savo rūbus
ir paskutines tavo šypsenas.

VERTĖ RAMUNĖ BRUNDZAITĖ

Jürgen *Rooste*
(ESTIJA)

191

Jürgen Rooste (Jurgenas Rostė; g. 1979) Talino pedagogikos universitete studijavo estų kalbą. Dirbo žurnalistu, mokytoju, Estų instituto Helsinkyje direktoriumi. Pirmoji jo poezijos knyga *Sonetai (Sonetid)* išleista 1999 m., už ją autorius pelnė Betti Alver premiją. J. Rooste yra išleidęs daugiau nei tuziną poezijos knygų, taip pat parašė nemažai bendrų knygų su draugais. Yra vadovėlių, žodinių autorių; nuo 1998 m. organizuoja poezijos vakarus ir festivalius, vadovauja poezijos teatrui „Cabaret Interruptus“. Jo poezijos skaitymų metu dažnai skamba rokas ir pankrokas. J. Rooste yra du kartus laimėjęs Estijos Metų poezijos apdovanojimą.

AMYLĖSI MANE IKI AMŽINYBĖS RIBŲ?

amylėsi mane iki amžinybės ribų
ir už jų
jau peržengėme amžinybės ribas
judėjome toliau jau keletą valandų
nesuvokdami kas nutiko kokį pasaulį
pasiekėme

kassa armastad mind ka siis veel
kui ma kõige sellega hakkama ei saa
kui ma end jälle täis joon ja hetk enne
maailmalõppu magama jään oma ropsi sisse
kuskil toanurgas nagu õnnis lapsuke

kassa armastad mind vastu ööd
mil ilm on pöördund nii põrgukülmaks
aga meil pole kuskile sooja minna
ega valgust ega ühtki sihtmärki

kassa siis armastad mind
kui ma ütlen sulle et ainult meie koos
paneme aja kestma et see ongi saladus
et kui pole meid siis maailm lakkab lõplikult

kassa armastaks mind siis kas või
selle imelise maailma pärast mis võiks
ju ometigi olla (või mis)

kassa armastad mind meeletut looma
egoisti suurt isast kaslast murdund puutüvel
nurrumas seda laulu mis põrgusügav ja soe
mil põrgusügav ja pime öö
langeb meie üle ja keegi ei tea mis
valguse tulekuks juhtund on
mittekeegi

kassa armastad mind kesma janunen su sooja
vere järele ja elan ainult selle neelduse
eelaimdusest
kassa ikka armastaks mind kallis

kassa armastad mind igaviku ääreni
ja kaugel
kaugel teispool seda serva

amylėsi mane net jei
 man visa tai nepavyks
 jei vėl prisilaksiu ir akimirką
 prieš pasibaigiant pasauliui užmigsiu savuos vėmaluos
 kambario kampe palaimingai it angelėlis

amylėsi mane kai užslinks naktis
 kai pasauly taps velniškai šalta
 ir neturėsim nei kur nueit pasišildyt
 nei šviesos nei sektino tikslo

amylėsi mane
 kai pasakysiu kad tik kartu
 galėsim priversti laiką tęstis kad paslaptis paprasta –
 be mūsų pasaulis ims ir pasibaigs

amylėsi mane vien dėl
 nuostabaus pasaulio kuris
 galės gyvuoti (ar kažkaip panašiai)

amylėsi mane pasiutusį žvėrį
 egoistą kačių šeimos patiną ant nulūžusios šakos
 murkiantį velniškai meilią ir šiltą dainelę
 kol velniškai gili naktis
 užslinks ir niekas nežinos
 kas nutiks kai išauš
 niekas

amylėsi mane trokštantį tavo šilumos
 ir kraujo gyvą tik laukimu
 juos išsiurbti
 amylėsi mane mieloji

amylėsi mane iki amžinybės ribų
 ir toli
 toli už jų

Tallinna südalinn on ilus. Sääl, kus Estonia teater,
ja vana pangamaja (kust vabariik kuulutati) ja Reaalkool.
Ainult üks kaubakeskus laiutab üle tee nagu pommiauk. Sääl,
selles koolis, oleme me käinud. Mu vanaisa lõpetas 1947, N-Liidus.
Saksa okupatsiooni ajal, 42, oli ta endale ostnud Kalevipoja-lipuvarda,
sinimustvalge seisab tänini selle odal. Mina läksin kooli nõukogude ajal
ja õppisin end vabaks. Mu tütar pole seda kurjuseriiki näinud. Vaba aja ja kooli
laps. Nüüd on kõige hirmsam asi too ületee kaubakeskus.

HIGGSI BOSON

Armastus on nagu Higgsi boson.
Paljud usuvad, et ta on olemas.
On mõned, kes väidavad, et on teda
näinud või mõõtnud.
Võib kahtlustada, et osad neist valetab.
Või näeb jumalteabmida.

Armastus on nagu Higgsi boson,
ta peaks andma me elu elementaarosakestele
massi. Massi või vähemasti mõtte.
Aga meil ei õnnestu ega õnnestu teda leida,
täpselt ja kindlalt, iseenda ja oma jumala ees
näpuga näidata: nii, näed, siin on nüüd see
Higgsi boson, siin ja sel hetkel asub
ainus, igavene ja tõeline armastus.

Sellega on natuke nagu jumalaga, sellega
on natuke nagu elu enesega – tuleb uskuda,
ja ta püsib koos, tal on siis mass ja mõte.
Kui ei usu, vajub kõik laiali ning kaob
tagasi algolekusse nagu laste laotud liivaloss.

Talino centras nuostabus. Ten, greta Estijos teatro, senojo banko (kur buvo paskelbta nepriklausomybė) ir gimnazijos. Tik prekybos centras it bombos išmušta duobė tyso kitapus kelio. Štai ten mokykla, kurią lankėme. Mano senelis ją baigė 1947-aisiais, SSRS laikais. Vokiečių okupacijos metu, 1942-aisiais, jis nusipirko vėliavos laikiklį su Kalevipoego motyvais: net šiandien į jį įmaunama Estijos vėliava. Aš lankiau mokyklą sovietmečiu ir išsimokiau į laisvę. Mano dukra tokios priespaudos neberegėjo. Ji laisvalaikio ir mokyklos vaikas. Baisiausias dalykas dabar – tas prekybos centras kitapus kelio.

HIGSO BOZONAS

Meilė yra kaip Higso bozonas.
Dauguma tiki ją esant.
Kai kurie tvirtina
matę ją ar išmatavę.
Galima įtarti dalį jų meluojant.
Ar regint dievažin ką.

Meilė yra kaip Higso bozonas:
ji turėtų suteikti mūsų gyvenimo elementariajai dalelei
masę. Masę ar bent prasmę.
Kad ir kiek įdėtume pastangų, niekada jo nesurasime,
niekada nenurodysime tiksliai ir neabejotinai
sau ir mūsų Dievui: o, žiūrėk –
štai Higso bozonas; čia ir šią akimirką
glūdi vienintelė, amžina ir tikroji meilė.

Panašiai ir Dievas, panašiai
ir pats gyvenimas – privalai tikėti
ir visa liks patvaru; tada jis turės masę ir tikslą.
Jei netiki, viskas subyra ir
suyra į pradinę būseną, it vaiko statyta smėlio pilis.

Higgsi boson ja armastus on natuke sarnased,
jääb alati inimesi, kes neisse ei usu,
jääb alati võimalus, et neid ei leita, ei mõõdetagi,
mis ei tee neid vähem olevaks, kui meil seda olemist
väga vaja on.

KOSMOSEVOLINIK

istun oma
nukra laua taga
isegi jumal ei
kõnele muga enam
kaugete kaunite planeetide
radarid on suunatud mujale
ähh – inimesed
kes nendega rääkida tahaks

ÜKS ASI MILLELE MÕTLEMA HAKKASIN PÄEV PÄÄLE MU VANATÄDI SURMA

kas tahate teada
miks eestlased erilised on
tahate ma räägin
nad elavad terve elu otsa
üksteise kõrval
suutmata öelda et nad
armastavad
ja kui üks neist sureb
helistavad nad oma lähedasele
ja nutavad toru otsas
oma hääletut nuttu
ja tahavad öelda
et armastavad

Higso bozonas ir meilė kažkuo panašūs –
visada bus netikinčių jais,
visada įmanoma, kad jų taip ir neras, neišmatuos,
bet dėl to jie nėra mažiau tikri, jei mums taip reikia
to tikrumo.

KOSMOSO VALDININKAS

sėdžiu
prie savo nykaus stalo
net dievas
su manimi nebesikalba
žavios tolimos planetos
radarai nukreipti kažkur kitur
ak – žmonės
kas norėtų su jais kalbėtis

VIENAS DALYKAS KURĮ APMĄSČIAU KITĄ DIENĄ PO SENELĖS SESERS MIRTIES

ar norite sužinoti
kodėl esai tokie ypatingi
ar norite papasakosiu
visą gyvenimą jie nugyvena
vienas šalia kito
nesugebėdami pasakyti kad
myli
o kai vienas iš jų miršta
paskambina giminėms
ir verkia be garso
į ragelį
ir nori pasakyti
kad myli

aga ei suuda
nad elavad viiskümmend aastat
või enamgi
võõra võimu all
ja kirjutavad ikka
oma napakas keeles luuletusi
sellepärast on nad eestlased
sellepärast ma neid armastangi
isegi kui vahel väga vihkan

DARWIN JA KUU

Kui Darwin vaatas Kuud
ja nägi ja teadis,
mida meiegi näeme
ja teame,
kas kunagi ei otsind
ta pilk säält
kuumerede ja kuumägede vahelt
kuulinnu ja kuukülasid?
Kelle pääle vilksatas ta mõte,
kuidas kulges kuuevolutsioon,
mida valis see
kivine loodus –
kas võis sääl olla jumalaid
ja lootust
paremale tulevikule?

Millele mõtles Darwin,
vaadates Galapagose saarelt
verevat täiskuud?

bet negali
jie penkiasdešimt metų
ar daugiau
gyvena po svetimšalių padu
ir vis dar rašo
eiles savo pamišėliška kalba
štai kodėl jie estai
štai kodėl juos myliu
nors kartais tiesiog negaliu pakęsti

DARVINAS IR MĖNULIS

Kai Darvinas žvelgė į Mėnulį
ir regėjo ir sužinojo
ką mes regime
ką žinome
ar jo žvilgsnis
tarp mėnuljūrių ir mėnkalnų
ieškojo
mėnulmiesčių ir kaimų?
Ar šovė jam į galvą mintis
kaip vyko Mėnulyje evoliucija
ką ta uolėta gamta
pasirinko
ar ten esama dievų
ir vilčių
geresnės ateities?

Ką mąstė Darvinas
žvelgdamas iš Galapagų salų
į kruvinai raudoną pilnatį?

*

ma olen laulev luukere
ma olen koletukummituslik
täiskuuööperemees

ja seisan videvikutunnil
hingesunnil
su avatud akna ees varjudes

sa arvad et sa näed
jubedat und
aga tegelikult

näeb see jube uni
hoopis
sind

ta piilub su kardinate vahelt
tühjades silmakoobastes
kummitamas kirevälgatus

kolp kenasti kummerge

luisest kõriorelist tõusmas
üks tõrjutu
armutörin

ma olen laulev luukere
olen õudõovastav vaimudetunnimees
su pitskardinaist rüütet akna ees pimeduses

aga täna kutsutakse mind
ARMASTUS
ja teist nime ei leita

*

esu dainuojantis skeletas
vaiduokliškai šiurpus
pilnates nakties šeimininkas

stoviu sutemose
it prikaustytas
šešėliuose prieš tavo pravirą langą

tu manai reginti
kraupų sapną
bet iš tikrųjų

tas kraupus sapnas
regi
tave

spokso į tave pro užuolaidas
blyksi aistros žaibai
jo tuščiose akiduobėse

rutuliška kaukolė sočiai blizga

iš kaulėtos gerklės veržiasi
atstumtojo
meilus murkimas

esu dainuojantis skeletas
pasibaisėtinas dvasių panaktinis
susisupęs tamsoje į tavo šilko užuolaidas

bet šiandien esu vadinamas
MEILE
ir kito vardo nėra man

*

milleks on vaja luulet
ma küsin – milleks

kas luule lepitab
meie lahkuläind vanemad
tipa-tapa käekestest kinni
ilusti jälle kokku
nii nagu see alati on läind
nagu see ikka on käind
linnulaul ja päiksepaiste

milleks on meile vaja luulet

kas ta aitab kuidagi
alkoholist loobuda
jumalperse küll
ma ütlesin „alkoholist loobuda“
milleks sellest loobuda
see on meie rahvuslik eripära
trademark kõvem kui „welcome to estonia“
i will motherfuckin' phone ya
siis läeme baari

juba hemingway teadis
et igas maailma sadamas
on üks eestlane
end põhja joond
end ankruks joond

milleks on meil vaja luulet

kui me emad stardivad
alkonautidena öhe
või sumbuvad tõhe
meie ja nende vahele

*

kokia nauda iš poezijos
klausiu jūsų – ką

poezija sutaiko
mūsų išsiskyrusius tėvus
tipu tapu ir laikosi už rankų
jie vėl kartu
kaip būna paprastai
kaip dažnai matai
paukščiai gieda šviečia saulutė

kam mums reikalinga poezija

ar ji kaip nors padeda
mesti gerti
šventas šūde
pasakiau „mesti gerti“
kam mesti
tai mūsų tautinis skiriamasis bruožas
prekės ženklas galingesnis nei *welcome to estonia*
i will motherfuckin' phone ya
o tada varysim į barą

jau hemingvėjus žinojo
kad kiekvienam pasaulio uoste
yra po nusišniojusį
prisilupusį ir be cento kišenėje
estą

kam reikalinga poezija

kai mūsų motinos pasileidžia
tolimojo kosmoso alkonautais
ar užsisuka amžinam darbų rate
tarp mūsų atsiranda plyšys

jääb lõhe
ja antidepressandid ruulivad
kastreeritud universumis

milleks on vaja luulet

kasse kotib kedagi
kui persetäis idioote
kirjutab ilusaid hämaraid sõnu
et sõda on paha
ärge pidage sõdu
jääb siis keegi tapmata

et raha on paha
jätan täna sümboolses superhüpermegamarketis käimata

milleks on vaja luulet

kas ta maksab mu üüri
ja käib minu eest tööl
ja mõtleb välja
kuidas ma saaks
oma naisesse taas armuda
kas ta peletab nälja
ja hoiab mind purjus ööl
linna pääl
ja mil ma olen maas
ja löödud
ja möödujad ei peatu
kas ta aitab mind jalule

teisalt
milleks on vaja eesti riiki
eesti riik on nagu grafomaani luule
tuulemaa jah tänan-palun aidaa
puhugi mind siit minema
ja pangad on nagu klassikute

nepaliekantis nieko bendra
ir kastruotoje visatoje
valdo antidepresantai

kokia nauda iš poezijos

ar kam nenusišikt
kai idiotų gauja
rašo gražius ir miglotus žodžius
kad karas blogas
nekariaukite
ar kam nors tai išsaugo gyvybę

rašo kad pinigai blogi
šiandien nebeisiu į surrealistinį superhipermegaprekybcentrį

kokia nauda iš poezijos

ar ji sumoka mano nuomą
eina už mane į darbą
turi gudrių minčių
kaip man vėl
imti ir įsimylėti žmoną
ar ji nuveža badą
ir globoja mane kokią girtą naktį
mieste
o kai parkrentu
pavargęs
ir praeiviai nesustoja
ar ji pakelia mane ant kojų

kita vertus
kam reikalinga ta estijos respublika
estijos respublika yra lyg grafomano poezija
vėjų šalis taip ačiū-prašom viso gero
nupūskit mane iš čia pragaran
o bankai yra tarsi klasikinė

kuldaväärt luule ja
teadlased nokitsevad oma riimide kallal
sotsioloog otsib
allitereeruvaid sõnu et
uduuuringuisse hinge
puhuda
jah ja seks on nagu luule
korralikus kepis on kõvasti
neljajalgset trohheust
profisporti kirjutatakse
eleegilises distihhonis

ma küsin milleks
milleks
on meile vaja luulet

ma küsin seda endalt ja sellelt tüübilt
kes tööks peseb autosid
ja sellelt ilusalt
välismaise kultuuriinstituudi tibinalt
kes luuletajaid maale toob
ja homotelediktorilt ilusas ööklubis
neoontulede valgel
ma helistan erotikatelefonile ja
lukuabisse
ja küsin milleks on meile vaja

luuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuulet

kuulake mis nad mulle vastavad
kuulake ise
see on juba peaaegu luule
see on peaaegu
underi stroofide vääriline

jah tõesti
milleks

aukso verta poezija o
mokslininkai painioja savo rimus
sociologas ieško
aliteracijų kad
įkvėptų kiek gyvenimo
į miglotus tyrimo segtuvus
taip ir seksas yra tarsi poezija
geram pasidulkinime slypi nemažai
keturpėdžių trochėjų
profesionalus sportas parašytas
eeginiais distichais

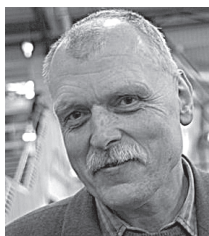
aš klausiu kam
kam
mums reikalinga poezija

klausiu savęs ir bičo
kuris užsidirba plaudamas mašinas
ir tos dailios
pupytės užsienio kultūros institute
importuojančiame poetus
ir gėjaus žinių pranešėjo gražiame neono nušviestame
naktiniame klube
aš skambinu sekso linija ir
kiaurą parą dirbančiam spynų meistrai
ir klausiu jų kam reikalinga

poeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeezija

paklauskite ką jie atsako
paklauskite
tai beveik poezija
kone verta
mūsų didžiausio poeto strofų

ir iš tikrųjų
kam



Vytautas *Rubavičius*

(LIETUVA)

Gimiau 1952-aisiais liepos 15-ą Klaipėdoje. Rašyti pradėjau atvykęs studijuoti į Vilnių, kai netikėtai susidūriau su į rusų kalba verstais prancūzų poetais. Kiek vėliau ėmė vertis senosios kinų ir japonų poezijos bei kultūros erdvės. Vilniaus universitetas man suteikė fiziko diplomą, tačiau smegenis jau buvo suėmusios literatūros žnyplės – laukdamas kalbos malonės iki šiol bandau įspėti gyvenimo metaforos minklę. Su dėkingumu prisimenu žurnalo *Mokslas ir gyvenimas* redakciją, kurioje skyriaus redaktoriaus vietą man perleido bičiulis Ričardas Gavelis. Išgyvenęs lemtingą Sigito Gedos *Giesmių* sukrėtimą, pirmąjį eilių rinkinį *Nusigiedriję žodžiai* išleidau 1979-aisiais, gūdžiais sovietinės cenzūros ir neįtikėtinų poetinių atverčių bei egzistencinio laisvės pojūčio metais, o paskutinę, septintąją, knygą *Verstas* – 2006-aisiais. Išskirtinis man buvo 1998-aisiais Vaidotui Dauniui raginant ir Sauliui Chlebinskui spalvinant išleistas, tačiau tik į nedaugelio rankas sugebėjęs patekti rinkinys *Pilkosios eilės*. Rašiau literatūros kritikos, esė ir kitokių rašinių – jie sudėti į porą storokų rinkinių. Naująjį tūkstantmetį pasitikau klimpdamas ir kildamas į filosofijos, kultūros ir socialinės teorijos barus, tad šiuo metu darbuojuosi filosofijos daktaru. Esu išleidęs porą mokslinių monografijų, nemenkai mokslinių straipsnių bei studijų. Teko ragauti ir poetinių bei kultūrinių apdovanojimų.

PALANGOS PRISIMINIMAS

Mes sėdime dviese apsnūdusioj kavinėj
kampe oficiantės lyg tykiai vandens lelijos
jau spalvis skaičiuoja langus lapus
tavo balsas gelsvas be vėjo

upė šneka
upė šneka gilyn ir gilyn kol klausa
tarsi sraigė rūke savo pilį uždaro
mes laidojam atmintį pridengiam varno sparnu

Vytautas Rubavičius

(LITHUANIA)

I was born July 15, 1995 in Klaipėda. I began writing when I arrived in Vilnius for my studies, at which time I unexpectedly came across Russian translations of French. A little later, classical Chinese and Japanese poetry and culture opened up to me. Vilnius University granted me a degree in physics. I gratefully remember the editorial staff of *Mokslas ir gyvenimas* whose department editor allowed me to replace my buddy Ričardas Gavelis. Having survived the shock of Sigitas Geda's *Songs*, I released my first collection of verse, *Clarified Words*, in 1979, a time of somber Soviet censorship and unexpected poetic conversion and a feeling of existential freedom. My seventh and latest book, *Translated*, was published in 2006. For me, *Grey Verses*, was an exceptional book, though with limited distribution, published in 1998 at the urging of Vaidotas Daunys and colored by Saulius Chlebinskas. I have written literary criticism, essays and other writings – they are collected in a couple of fat volumes. The new millennium found me bogging down in, and rising through, the fields of philosophy and cultural and social theory, so that now I am working towards a PhD in philosophy. I have published a pair of scholarly monographs and not a few scholarly articles and studies. I have happened to taste some cultural and poetic prizes.

REMINISCENCE OF PALANGA

We sit together in a sleepy cafe
the waitresses in the corner are like calm water lilies
October is already counting down leaves windows
your voice is yellowing without wind

the river talks
the river talks deeper and deeper until the ear,
like a snail in the fog, closes itself up in its castle
we lay memory to rest covered in raven's wing

ir gieda kampe nebylyn prozerpinos iš popieriaus
vis liūdny n į už lango padėrusią mėnesio šviesą
upė šneka
upė šiugžda pro mus vakariniais skelbimais
paskutiniai lankytojai širdį palieka

KELTŲ DAINA

Pažaliavusios saulės kraštas
nurėžė pakrantės meldus
šešėliai sustingo ore

ąžuolas debesis kirtis
gilių skiemenynas
veidas vandenyje – įkaitas

vėjo pėdos
kruvinos vėjo pėdos
stagarais

VALSO ŽINGSNIU

tykiai tykiai
lyg ką tik nugaišęs šuo
sukas lietus
vakarėjančiam skersgatvy

letenėlėm stiklinėm
tik tak tiku taku
anei pėdsakų
anei jokios ateities

and in the corner Proserpines of paper sing muter and muter
ever more sorrowful,
to the month's weakening light on the other side of the window
the river talks
the river rustles its evening announcements past us
the final visitors are leaving a heart

CELTIC SONG

The greened edge of the sun
cut down the rushes on the shore
shadows congeal in the air

the oak the cloud the strike
acorn syllables
a face in the water – a hostage

the wind's footprints
the wind's bloody footprints
on the dry stalks

WALTZ STEPS

calmly calmly
like a just expired dog
the rain swirls
in an evening alleyway

with little glass paws
tip tap tippy tappy
neither footprints
nor any future

UŽMARŠINTO KAPO KAUBURĖLIS

Samanos kraujo žaluma
saulės amžinas kryžius
 pro pajuodusių eglių šakas
surūdijusios gilzės akis
 mirtinas laiko spygis

nakties vėliava plaka virš
užmaršties granito –
 bevardžio lauko riedulio
 virš visų
sutrupėjusi praeitis
 dulkių nežinia

sudužo malda
paskutinė sudužo malda
atsitrenkus
 į sieną tylos
ir kalkės užėmė burną

kiek tų miško pievelių palaukių
pakelių kurias pirštai į žemę
prakeikė
kur migla iš akių iščiulpė šviesą
ir smėlis brolių tartį sugėrė

bevardžiai
kaip ašmuo gerklėje

KONFERENCIJA BUDAPEŠTE. 1994

„...dabar spausdiname knygą
 aš atsakinga
reikia viską paruošti surinkti sugaudyti

THE HILLOCK OF OBLIVION'S GRAVE

The blood verdure of the lichens
the sun's eternal cross
 through blackened fir-tree branches
the rusted eye of a cartridge
 a shriek of mortal time

the night's flag flaps above
oblivion's granite –
 nameless field stone
 above all
the crumbled past
 the dust of the unknown

the prayer broke
the final prayer broke
having slammed
 into a wall of silence
and lime seized its mouth

how many of these forests meadows edges
waysides that fingers into earth
cursed
where light sucked the fog out of the eyes
and the sand drank up brothers' utterances

nameless
like a blade in the throat

CONFERENCE IN BUDAPEST. 1994

“... we're publishing a book
 I'm responsible
I need to prepare collect capture everything

nelabai suprantu ką jaučia kūrėjai
 jie kalba juokauja man gera būti su jais
 ir kitiems jų kūrinius rodyti rengti pokalbius
 dalyvauti
 tai mano gyvenimas“ – tyli šypsena
 iš gilios praeities išsižiebia
 laiko rievės sustingsta ore
 lyg būtumei
 didesnės numatytas minties – įspėjimai
 dilgteli širdį varpelis
 duslus žvairo žydės atodūsis –
 „su visais reikia mokėt susitart
 jie patys turi norėt atsiskleist
 parodyt save
 juk jų vidinis pasaulis reikšmingas visiems
 tik trūksta lėšų
 bet visada surandam rėmėjų“ –

Basho paskutinė kelionė
 liūdni prostitučių balsai lūšnelėj už sienos
 pakrantė jūros bangų mūša
 pėdos smėly
 tamsuojantis jūržolių greitraštis
 amžinybės įskaudinto ryto šviesoje

GRAŽINTOS VIENATVĖS EILUTĖ

Tavo laiškus skaitydavau po truputį
 niekada iškart –
 bandydavau prisijaukint ir bijodavau
 kad laimės gali būti per daug
 kad širdis gali nueit pagaugais
 užmesdavau akį vogčiom į kelias eilutes –
 užtekdamo diena
 neskubėdavau sverdamas laimės akimirkas

I don't really understand what the authors are feeling
they talk joke it feels good to be with them
and to show others their works arrange discussions
participate
that's my life" – a taciturn smile
flashes up from the deep past
the rings of time congeal in the air
as though you were
anticipated by a greater thought – precautions
a bell stings the heart
the sigh of a hollow squint-eyed Jewess –
"you need to know how to get along with everyone
and they themselves have to want to open up
to reveal themselves
because their inner life is meaningful to everyone
only we're short of funds
but we always find supporters" –

Basho's final journey
the mournful voices of prostitutes
in the hut on the other side of the wall
the sea's waves hit the shore
footprints in the sand
darkening seaweed shorthand
in the eternity pained morning light

A VERSE FOR RETURNED SOLITUDE

I would read your letters little by little
never all at once –
I would try to habituate myself to them but feared
there might be such a thing as too much happiness
that the heart could burst from trembling
I'd steal a glance at a couple of lines –
it would be enough for the day
I didn't rush; I measured my moments of happiness

tos eilutės – ir meilė
ir ilgesys panaktinis
ir degtinės lašas dygus
krinant paryčio žvaigždei

paskutinis –
ilgai su juo gyvenau
vidinėje švarko kišenėj nešiojau
kad visada po ranka prie širdies
kad patikrint galėčiau dienas nugyventas

Miłoszas – šitai vėliau supratau
kai po daugelio metų
vieną lietingą rytą rudens pavėlavusio
važiavau troleibusu ir skaičiau jo eilėraščių
tikslų kaip atleista nevilties gėla

jis prisimena moterį
kadaisė lemties trumpam dovanotą
atmintyje keli mirksniai
lyg žaizdos išplėštos iš sutapimo tamsos –
suartėjo kambaryje
kur ryto šviesa tebežydi ir išsiskyrė
vien eilėraščio pėdsakas liko pelenis –
suima
kai tik akis
suraidėjusioj prieblando užsimiršta

tu rašai
kad norėtumei savo namų su užuolaidom
ir gėlėmis
norėtum stebėti kaip krinta geltona šviesa
ir gulas ant lovos o rytas
ateina tyliai ir vogčiomis
lyg vėluojantis laikas

those lines – and love
and nightly longing
and the sting of a drop of vodka
for a falling morning star

the last one –
I lived with it for a long time
carried it in the inner pocket of my jacket
so that it would always be on hand, by my heart
so that I could examine the days of my life

Miłosz – and I understood this only later
when after many years
one rainy morning in late autumn
I rode the trolleybus and read his poem
true as the forgiven pain of despair

he recalled a woman
whom fate had once briefly gifted him
several moments of memory
like wounds torn from the darkness of coincidence –
they became close in a room
where morning's light still blooms, and then separated
only the ashen trace of a poem remaining –
overtakes
just as the eye
forgets itself in the lettered twilight

you wrote
that you'd want a home with curtains
and flowers
you'd want to watch how the yellow light falls
and lays on the bed and how morning
comes quietly and stealthily
like belated time

tik tiek
tiek nedaug tenorėjai man pasakyt
nenujausdama
kad tame kambary jau gyventa kitų
jau buvo susitikta
ir išsiskirta

PERNIEK Į NIEKUR

visi keliai – vien
lengvas bangelių ribėjimas
viksvų raštas ant išverkto mėlio
o dygioji gelmė – taip arti
kad net žvaigždės lemtinos
nė šešėlio

atsigultum
ant gelstančių nendrių
kaip užmirštas kinų poetas
ir leistumeis
tuo plunksniniu keliu
išsipildęs
su nebylio vaiko svaja
kol saulėlydžio vynas atleistų

ŠIAURĖS PAŠVAISTĖS DŪŽIS

I.

slėny
kurs netrukus užges
atminties glūdumoj
svetimas vakaras stalas
garuojanti vakarienė – menkių

it was only this
this little bit that you wanted to tell me
unaware
that others had already lived in that room
had already met
and separated

IN VAIN TO NOWHERE

all roads – only
the light shimmer of waves
sedge writing on wept blue
and blackthorn depths – so close
that even the stars are fated
not even a shadow

you'd lie
on the yellowing reeds
like a forgotten Chinese poet
and descend
that feathered road
fulfilled
with the dream of a mute child
while the wine of sunset would forgive

AT THE STROKE OF AURORA BOREALIS

I.

in the valley
which will soon extinguish
in memory's depths
a strange evening table
steaming dinner – cod

kepenėlės virtos bulvės kaitrieji lašai
žmonės vis arčiau
vis labiau vieniši
sušmėžuoja prasmė –
išsisklaido

laikas
yra vėjo garsas už sienos
jis yra
žvaigždės
Šiaurės žvaigždės tiesumu

2.

žvakė
įpusėjusi plykst ir užgeso
priešais mane
penkiamečio sūnaus figūra
pasirodė –
paupys meškerė pajuodavęs dangus
visa vaikystės vienatvė – bežadė
lyg princo Genji paviljone
būtų nutrūkus styga –
paskutinė Visatoj

atsitiktinumas
kurs gali pakeist nepakeičiamą
gyvenimo tėkmę

kurs suima be priežasties
ir veidą sumaino

ženklas?
Viešpatie
gana jau ženklų
tebūnie jie nepastebėti
leisk jiems nurimt atminty
juk šviesos
liko tiek pat

livers boiled potatoes searing vodka
the closer people get
the more lonely
meaning flits –
disperses

time
the sound of wind beyond the wall
it points
to the stars
to the true of the North Star

2.

a candle
down to the middle then flares and goes out
before me
the figure of my five-year-old son
appears –
riverside fishing rod a darkened sky
all childhood's solitude – speechless
like a chord halted
in Prince Genji's pavilion –
the last in the Universe

an accident
that can change the unchangeable
flow of life
that can arrest you without cause
and change face

a sign?
Good Lord
enough with the signs
let them go unnoticed
allow them to settle in memory
so long as the same amount
of light remains



Ludwig Steinherr

(GERMANY)

Ludwig Steinherr was born in Munich in 1962. He studied philosophy and earned a PhD after submitting a dissertation on Hegel and Quine. He lives in Munich. For the twelve books of poetry that have been published so far, he has received many awards, such as the prestigious Leonce-und-Lena-Förderpreis, the Book Award of the Evangelical Churches in Germany, and the Hermann-Hesse-Förderpreis. Since 2003, Steinherr has been a member of the Bavarian Academy of Fine Arts. His work has been translated into multiple languages. Recent publications include *Das Mädchen Der Maler Ich, Collected Poems* (2012); *Ganz Ohr* (Lyrikedition, 2012); and *Flüstergalerie* (2013). Other publications include *All Ears*, and *Before the Invention of Paradise* (Arc Publications, 2010), both in English translation.

AUF MEINEM SCHOSS

Meine Tochter schreibt

Ihr Stift gräbt Runen

Keilschrift

Hieroglyphen

Zu Stein wird ihr Gesicht

Ihre Augen

verwandeln sich in

blaue Skarabäen

Unnahbar sitzt sie

mit Sphinxschultern

mit Pythiamund

und gräbt und gräbt

Zeichen um Zeichen

jedes bedeutet die Welt

Ludwig *Steinherr*

(VOKIETIJA)

Ludwig Steinherr (Liudvigas Šteinheris) – vokiečių rašytojas, poetas. Gimė 1962 m. Miunchene. Liudviko ir Maksimiliano universitete studijavo filosofiją, psichologiją, pedagogiką, apsigynė daktaro laipsnį iš G. Hegelio ir V. V. O. Kvaino filosofijos. Už disertaciją 1996 m. pelnė Alfred-Delp-Preis apdovanojimą. Pirmą eilėraščių rinkinį *Fluganweisung (Skrydžio instrukcija)* išleido 1985 m. Nuo 1995 m. yra laisvas rašytojas ir filosofijos dėstytojas. Gyvena Miunchene. Yra išleidęs 16 eilėraščių rinkinių, pelnęs nemažai literatūrinių apdovanojimų, tarp jų *Leonce-Lena-Preis* (1993), *Hermann-Hesse-Preis* (1999), Vokietijos Evangelikų knygos premiją (1999). Poezija versta į daugelį kalbų.

223

SĖDĖDAMA MAN ANT KELIŲ

Mano dukra rašo

Jos pieštukas gremžia runas
dantiraštį
hieroglifus

Veidas suakmenėja
akys
virsta
mėlynais skarabėjais

Nepasiekiama kiūto ši
pečiai it Sfinkso
burna it Pitijos

gremžia ir gremžia
ženklą po ženklo

kiekvienne – ištisas pasaulis

das Blatt zerreißt
unter der Gewalt

Sie sieht es nicht
fühlt nicht mein Streicheln

ihr Name rieselt
von ihrem Haar
als Wüstensand

STUCK

Was da entsteht
Weiß aus Weiß
was da hervorwächst
aus Kirchendecken Klostermauern
Akanthusranken Muscheln Blüten
und Engelsgesichter
Geheimrezepte in langen
Wintern ersonnen
Leimwasser Bier Eibiswurzel
Tierborsten und geronnene Milch
in den Gips gerührt
was da entsteht
im Liegen bei Zugluft
Husten Gliederreißen Wassersucht
was da hervorwächst
Weiß aus Weiß
und wie es beginnt
nachts schlaflos durchgeschwitzt
zwischen Alptraum
und Morgengrauen
wie es hervortritt
aus der Decke
Posaunen aus Licht
im Finstern

lapas plyšta
nuo tokio nuožmumo

Jai tai nė motais
nejaučia nė to, kad ją glostau

jos vardas šiurena
nuo jos plaukų
it tyruose smėlis

TINKAS

Kas čia šviečiasi
baltas iš balto
kas čia kalasi
iš bažnyčios skliautų vienuolynų sienų
akantų ūgliai kiaukutai žiedai
ir angelų veidai
slapti receptai pramanyti
ilgomis žiemomis
lipalas alus svilarožių šaknys
žvėrių šeriai ir rūgpienis
sumišę su gipsu
kas čia apsėda
gulint skersvėjui traukiant
kosulys sąnarių gėlimas vandenligė
kas čia kalasi
baltas iš balto
ir kaip tai užgimsta
nakčia ištikus nemigai prakaitui srūvant
tarp košmaro
ir ryto sutemų
kaip tai iššauna priekį
iš skliautų
vargonų vamzdžiai iš šviesos
tamsoj

MIT EINER TÜTE OBST IM REGEN

Plötzlich
von warmen Tropfen
durchweicht

wird das Packpapier
unter meinen Händen
glatte nackte
Menschenhaut

spüre ich
die Formen der
Früchte –

erschreckt
von soviel unerwarteter
Zärtlichkeit

VOM GEIST

Natürlich ist es
die Kehle des
Feindes zu suchen
natürlich
das Mark aus seinen
Knochen zu saugen –

was für ein Wahnsinn dagegen
Worte zu notieren
das Licht in gotischen
Rosetten zu betrachten
an einem Regennachmittag
in einer fremden Stadt
die aussichtslose
Liebe zu erfinden

SU MAIŠELIU VAISIŲ LYJANT

Staiga
nuo šiltų lašų
peršlampa

maišelio popierius
mano rankose virsta
lygia plika
žmogaus oda

jaučiu
vaisių
formas –

išgąsdintas
tokio nelaukto beribio
švelnumo

APIE SIELĄ

Natūralu
dairytis
priešo gerklės
natūralu
čiulpti savo kaulų
smegenis –

kokia beprotybė tuomet
rašyti
stebeilytis į gotikinių
rozečių švytėjimą
per popiečio lietų
svetimam mieste
svaičioti apie
beviltišką meilę

Wir können nichts mehr
für Sie tun
sagt das 21. Jahrhundert
im weißen Kittel
desinfiziert sich die Hände
und rollt die Geräte hinaus –
Das 19. singt zum Abschied
ein letztes Schubertlied
das 18. eine Bachkantate –
Dann geht alles sehr rasch:
Newton verliert seinen Apfel
Der Papst flieht aus der Stadt
Kolumbus segelt auf seiner
Santa Maria über den Rand
der Weltscheibe und stürzt
ins Leere – was sonst?
Das Kreuzritterheer versinkt
im Morast
Dort hinten brennt Rom
dort die Bibliothek von Alexandria
dort Troja
Platon ruft noch im Fliehen
einen Satz
Der Turm von Babel kracht nieder –
Hiob röchelt –
Schon ist die Gegend
kalt und kahl:
nichts als die Dünenlandschaft
weißer Laken –
In prähistorischer Öde
ein einsamer Käfer
der einmal Mensch war
liegt auf dem Rücken
und rührt sich nicht mehr

Mes niekuo
jiems negalim padėti
tarė 21 amžius
baltu chalatu
dezinfekuojausi rankas
ir pasuka mechanizmą žemyn –
19-tas atsisveikindamas traukia
paskutinę Šuberto dainą
18-tas Bacho kantatą –
Paskui viskas ritasi labai spėriai:
Niutonas pameta savo obuolį
Popiežius sprunka iš miesto
Kolumbas su Santa Maria
buriuoja pasaulio disko
pakraščio link ir įsirežia
į tuštumą – kas dar?
Kryžiuočių kariauna nuskęsta
liūnuose
Ten apačioje liepsnoja Roma
o ten Aleksandrijos biblioteka
antai Troja
Platonas sprukdamas dar šūkteli
kažkokią frazę
Babelio bokštas virsta skradžiai –
Jobas krikia –
Jau veriasi žemė
atšiauri ir plyna:
ničnieko tik baltos drobės
bėgančios kopos –
priešistorinius tyrlaukiuos
vienišas vabalas
kadais buvęs žmogum
guli ant nugaros
ir nė krust

Wie schwer, die stille Welt zu konstruieren.
 Der Tisch – er steht nicht ruhig. Es pulsieren
 Der Krug, das Tuch, die Karte an der Wand.
 Die goldnen Nägel in dem Stuhl vibrieren –
 Sie halten ihn mit Mühe nur am Platz.
 Was für ein Licht! Ein Tosen, Explodieren,
 In dem die Bleiglasscheibe fast zerspringt!
 Und doch: die junge Frau beim Musizieren
 Dreht sich nicht um. Die Spitzenklöpplerin
 Hebt nicht den Blick – sie muß sich konzentrieren,
 Daß ihr kein Faden durcheinander kommt.
 Wie leicht die Dinge den Verstand verlieren!

IM BAMBERGER DOM

Das steinerne Mädchen
 mit den sanften Locken
 und dem Kleid das auf der Haut klebt
 wie nach einem Platzregen
 ist die *Synagoge* -

Eine Augenbinde trägt sie
 weil sie blind sein soll für die Wahrheit –

Dies müßte ein Gedicht werden
 über Pogrome und Feueröfen –

Aber leider kann ich nur
 an die verstaubte Varieténummer denken
 bei der die Hellseherin auf der Bühne
 mit verbundenen Augen
 alles errät was dieser Sommermorgen
 als ihr Assistent mit Lichtfingern
 aus meinen Taschen zieht –

Kaip sunku sutverti romų pasaulį.
 Stalas – jis nenustygsta vietoj. Pulsuoja
 Ašotis, skara, žemėlapis ant sienos.
 Vibruoja kėdės auksinės vinys –
 Šios vos ją nulaiko.
 Kokia šviesa! Ūžesys, sprogimas,
 Kone pažyra krištolas lango stiklo!
 Ir visgi: grojanti jauna moteris
 Nė nepasuka galvos. Mezgėja
 Nepakelia akių – susitelkus žiūri,
 Kad siūlai nesurigztų.
 Kaip lengvai daiktai įniršta!

BAMBERGO KATEDROJE

Akmeninė mergaitė
 švelniomis garbanomis
 ir prie odos prilipusia suknele
 it po liūties
 yra *Sinagoga* –

Ji su raiščiu ant akių
 nes turi likti akla tiesai –

Tai turėjo virsti eilėraščiu
 menančiu pogromus ir krosnis –

Bet deja galvon lenda
 tik dulkėm trenkiantis varjetė numeris
 kuriame aiškiaregė scenoje
 užrištomis akimis
 išpranašauja šį vasaros rytą
 o jos asistentas iš mano kišenių
 švytinčiais pirštais ištraukia –

eine Rückfahrkarte nach München
einen Caran d'Ache Druckbleistift
7 Euro 38 in kleinen Münzen
und ein begonnenes Liebesgedicht

das sie mit ihrer verhangenen Regenstimme
halblaut vorliest Silbe für Silbe
als wäre es
für sie geschrieben



Donna *Stonecipher*
(USA)

Donna Stonecipher is the author of four books of poetry: *The Reservoir* (winner of the Contemporary Poetry Series competition, 2002); *Souvenir de Constantinople* (2007); *The Cosmopolitan* (winner of the National Poetry Series, 2008), and *Model City* (forthcoming in 2015). Her poems have been published in many journals, including *The Paris Review*, *New American Writing*, and *Conjunctions*, and have been translated into six languages. She translates from French and German. She lives in Berlin.

INLAY 4 (SUSAN SONTAG)

I.

If you've been to a city's airport, can you say you have been to that city? Things tended to happen of a Sunday, more than of a Tuesday or a Saturday. It was like being in a silent film, where we spoke to each other with great emotion, but no words at all were coming out of our mouths.

2.

She hung up the world map on her wall and considered the conquerable entity. Next to it, she placed colored pushpins in a box. Everyone complained that border officials no longer stamped passports, but her great sorrow was that it was impossible to get hotels to put stickers on her portmanteau.

bilietą atgalios į Miuncheną
Caran d'Ache pieštuką
7 eurus 38 smulkiais
ir pradėtą meilės eilėrašį

kuri ji savo ūksmingu lietaus balsu
skiemuo po skiemens pusbalsiu perskaito
tarsi šis būtų
skirtas jai

VERTĖ GYTIS NORVILAS

Donna Stonecipher

(JAV)

Donna Stonecipher (Dona Stounsifer), poetė ir vertėja, augo Teherane ir Sietle, gyvena Berlyne. Keturių poezijos rinkinių autorė, spausdinama įvairiuose JAV ir Europos literatūriniuose žurnaluose (*The Paris Review*, *New American Writing*, *Conjunctions* ir kt.), jos kūrybos versta į šešias užsienio kalbas. Šie eilėraščiai versti iš knygų *Kosmopolitas* (*The Cosmopolitan*, 2008) ir *Pavyzdinis miestas* (*Model City*, 2014).

233

INKRUSTACIJA 4 (SUSAN SONTAG)

I.

Jeigu buvai oro uoste, ar gali sakyti, kad buvai tame mieste? Kas nors nutikdavo dažniausiai sekmadieniais, dažniau nei antradieniais ar šeštadieniais. Tarsi būtumėm nebyliame filme, kalbėtume vienas kitam labai susijaudinę, bet burnos neišleistų nė vieno žodžio.

2.

Ji pakabino pasaulio žemėlapi ant sienos ir pažymėjo nukariautiną plotą. Šalia padėjo spalvotų smeigtukų dėžutę. Visi skundėsi, kad pasieniečiai nebededa pasuose antspaudų, bet ji labiausiai sielvartavo dėl to, kad nebebuvo įmanoma rasti viešbučių, kuriuose ant lagaminų klijuotų lipdukus.

3.

The girl with the titian hair wearing a botticelli pink delacroix jacket was said to have rubenesque curves. We were mourning privately the decline of the extraction industries as we glanced out of the train window at the harbor: this “natural” landscape feature clearly meant to be used.

4.

The first thing he would do upon entering any hotel room was to open all the drawers in the desks and bureaus. A Bible, a volume of poems, a shoehorn – he knew that one day *it* would be there. The encyclopedists would have laughed – they knew how to finesse something out of nothing.

5.

She turned her profile toward the Occident. He turned his profile toward the Orient. As they bent to examine lilies in the museum garden she said to him, I’d give all the photographs ever taken of me for a single painted portrait. In a gold frame. Idealized, of course. Ideally even allegorized.

“the inauthenticity of the beautiful”

6.

More and more, the image of contentment in my head was of Saint Jerome in his study. I collected postcards of all the renditions of him absorbed in his books, and propped them up on my own books. Wasn’t this then happiness – to be contained within life like a big mind inside a bigger mind?

7.

How many stacked-up peacock feathers does it take for the feeling of weightlessness to be overestimated? She kept one peacock feather in a drawer. We knew they were dynamiting mountaintops in West Virginia, but still we were two flâneurs in the city, pointing out things we liked in shop windows.

3.

Kalbėta, kad mergina ticiano plaukais, vilkinti rausvos botiželio spalvos delakrua palaidinę, yra rubensiškų formų. Pro traukinio langą žiūrėdami į uostą, mes privačiai gedėjome dėl gavybos pramonės nuosmukio: šis „natūralus“ krašto vaizdis aiškiai buvo naudotas.

4.

Pirmiausia, ką jis padarydavo įžengęs į viešbučio numerį, – atidarydavo visus stalo ir komodų stalčius. Biblija, eilių tomelis, batų šaukštas – jis žinojo, kad vieną dieną ras *tai*. Enciklopedistai nusijuoktų – jie žinojo, kaip subtiliai išgauti kažką iš nieko.

5.

Ji pasisuko profiliu į Vakarus. Jis pasisuko profiliu į Rytus. Muziejaus sode, jiems lenkiantis apžiūrėti lelijų, ji pasakė jam: atiduočiau visas savo fotografijas už vieną tapytą portretą. Auksiniuose rėmuose. Idealizuotą, žinoma. Idealiu atveju netgi alegorinį.

„grožio neautentiškumas“

6.

Pasitenkinimo simboliu man vis labiau darėsi šv. Jeronimas savo studijoje. Surinkau visų jo, įnikusio į knygas, atvaizdų atvirutes ir iškaišiojau po savo knygas. Ar ne tai yra laimė – išsitekti gyvenime tarsi didelis protas didesniame prote?

7.

Kokio dydžio povo plunksnų stirtos reikia, kad pervertintum nesvarumo jausmą? Spintoje ji laikė vieną povo plunksną. Mes žinojome, kad Vakarų Virdžinijoje sprogdina kalnų viršūnes, bet vis tiek buvome du bastūnai mieste, vitrinose rodantys patikusius daiktus.

8.

I opened my mouth and out flew the butterfly from China. You opened your mouth and out flew the canary from the coalmine. *This place is kafkaesque*, he grumbled to himself in line at the bank in the strange city, waiting for a lamp with the right number finally to light up. *Even if it is Prague.*

9.

Free at last to roam where she liked in the museum, she found herself heliotropically drawn to the portraits in profile. The whole face told too much; the Venetian girl gazing fixedly to the left kept a seemingly effortless hold on her mystery. And the pink buildings enforced their symmetry.

10.

236
If airports counted, she could more than double her list of vanquished cities. And if train stations counted? Her eyes lit up. She was not now, nor would she ever be, the girl in the port. (A shipful of drunken sailors was just an invitation to her to spill raspberry juice on somebody's white pants.)

11.

It was like being in a silent film – we had to wait for the intertitles, which took forever to translate a little of the profusion in our heads into phrases. Pity we who must corset our mental splendor into the whalebone of grammar, which laces us up so tight we have to remove a rib to breathe.

INLAY 13 (THOMAS MANN)

I.

He opened the plain brown book and found inside it a child's stamp collection – tiers of blue butterflies from Equatorial Guinea, rows of chestnut horses from Poland. Who, he wondered, had arranged them in their rows on black pages, a miniature museum appealing straight to the magnifying glass in the mind's eye?

8.

Aš pravėriau burną: išskrido drugelis iš Kinijos. Tu pravėrei burną:
išskrido kanarėlė iš anglių kasyklos. *Šita vieta kafkiška*, sumurmėjo jis sau,
svetimo miesto banke laukdamas, kol užsidegs lempelė su jo numeriu.
Net jei tai Praha.

9.

Pagaliau galėdama klaidžioti po muziejų kur panorėjus, ji pajuto heliotropinę
trauką portretams profiliu. Veidas iš priekio išduodavo per daug; įdėmiai kairėn
žiūrinti venecijietė, rodos, be jokių pastangų išlaikė paslaptį. O rožiniai pastatai
primetė savo simetrijas.

10.

Jei skaičiuotume oro uostus, jos nukariautų miestų sąrašas būtų daugiau negu
dvigubai ilgesnis. O jei skaičiuotume traukinių stotis? Jos akys užsidegė. Ji
nebuvo – ir niekad nebus – ta mergina uoste (girtų jūreivių pilnas laivas jai buvo
tik akstinas išpilti aviečių sultis ant kažkieno baltų kelnų).

11.

Tarsi būtume nebyliame filme – turėjom laukti titrų, o jie nesirodė visą
amžinybę, versdami mūsų minčių pertekliaus dalelę į frazes. Vargas mums,
priverstiems sprauti mentalines prašmatnybes į gramatikos korsetą, kuris taip
veržia, jog turime išsioperuoti šonkaulį, kad neuždustume.

INKRUSTACIJA 13 (THOMAS MANN)

I.

Jis atsivertė paprastą rudą knygą ir rado vaiko pašto ženklų kolekciją – virtinės
žydrų peteliškių iš Pusiaujo Gvinėjos, eilės kakavinių arklių iš Lenkijos. Kas,
klausė jis savęs, išdėstė juos eilutėmis juoduose puslapiuose, tą miniatiūrinį
muziejų, kuris tučtuojau pritraukia vaizduotės didinamąjį stiklą?

2.

The beautiful lotus-eater in her more industrious schoolgirl days wore coke-bottle glasses. The secret admirer saw it in a photograph kept in a box. Then later, a red hibiscus in her hair. The secret admirer loved to see the husks out of which the hothouse flower grew (as he loved the hothouse flower too).

3.

She was dreamless as a television. And if one day the world map in the atlas matched up with the world map in our mind, we might finally be able to grow fond of it. We might like its lilacs. We might not mind that it always insists Albania lies to the west of Serbia, when we know perfectly well that it lies to the east.

4.

238 In February came the vacation ads. Figures plunged into blue seas on television screens all over the city. Standing outside the apartment block, she saw all the windows flash and pop at the same time. Somewhere *do* lie the meccas in which our love finds its proportion – somewhere the ziggurat in which the giant inside us snugly fits.

5.

They sat on transatlantiques sipping mugs of hot chocolate, matching up the snow-covered mountains diagrammed on the paper placemat to the snow-covered mountains undiagrammed on the horizon. They were grateful for all the explorers who'd come before them – especially those who'd plunged to their snowy deaths.

“At least he had a sense of order, and even foolish order is always better than none at all”

6.

Was it the beautiful lotus-eater who'd collected the blue butterfly stamps and placed them where they belonged in the book? If only all objects had their so-obvious slots, and gave such trivial pleasure once they were in them. (The one time a real butterfly flew into her room, she said, she ran, freaked out, out of the house.)

2.

Stropesniais mokykliniais laikais gražioji lotoso valgytoja nešiojo butelio dugno storumo akinius. Slaptas gerbėjas tai sužinojo iš fotografijos, laikomos dėžėje. Paskui, vėliau – raudona kinrožė plaukuose. Slaptam gerbėjui patiko matyti kevalą, iš kurio išdygo šiltnamio gelė (nes jis mylėjo ir šiltnamio gelę).

3.

Ji nieko nesapnuodavo, kaip televizija. Jeigu vieną dieną pasaulio žemėlapis atlase sutaptų su pasaulio žemėlapiu mūsų galvoje, pagaliau jį pamiltume. Pamėgtume jo lelijas. Nebekreiptume dėmesio, kad jis atkakliai tvirtina, jog Albanija yra į vakarus nuo Serbijos, nors mes žinome, kad ji rytuose.

4.

Vasarį prasidėjo atostogų reklama. Visame mieste televizijos ekranuose kūnai nėrė į žydrus jūros vandenį. Stovėdama prie daugiabučių kvartalo, ji matė kaip visi langai tą pačią akimirką nušvisdavo ir sumirgėdavo. Kažkur juk esama mekų, kur mūsų meilė atitinka savo mastą; kažkur zikuratas, kuriame gražiai telpa mumyse slypintis milžinas.

5.

Jie tysojo šezlonguose, iš puodelių siurbčiodami karštą šokoladą, lygindami snieguotus kalnus, schematiškai pavaizduotus ant popierinės staltiesės, su snieguotais kalnais, neschematiškai nepavaizduotais horizonte. Jie buvo dėkingi visiems atradėjams, kurie čia buvo anksčiau, – ypač tiems, kurie paniro į savo snieguotą mirtį.

„Jis bent jau turėjo tvarkos jausmą, o netgi kvaila tvarka visad geriau nei jokios tvarkos“

6.

Ar tai gražioji lotoso valgytoja surinko ženkliukų su žydromis peteliškėmis kolekciją ir sudėjo ją į albumą? O, kad visi daiktai turėtų savo aiškias vietas ir, jose būdami, teiktų tą trivialų malonumą! (vienintelį kartą, pasakojo ji, kai tikra peteliškė įskrido į kambarį, ji išsigandusi išlėkė iš namų).

7.

... Dreamless as a television. Incorporeal as a television. February. February. February: we kept staring at the statue of the long-forgotten national hero disfigured – revealed – disfigured – revealed – by snow. What was there to do but fuck? It was time for a land grab, or a month's mind, or a velvet cake. It was time for lorgnettes.

8.

Later, winding gingerly through the snowy landscape, they saw airplanes crossing the pale blue sky but couldn't hear them. They heard birds singing in the dark green larch trees but couldn't see them. The helicopter had reduced the once-heroic Saint Bernard to the purgatory of lovable pet, but the brandy still enjoyed savior status.

9.

The secret admirer was snooping; but what else is a secret admirer to do? The secret admirer is after the secret size of his secret object; as the butterfly collector is after the secret joy tangled in the net. The butterfly collector snoops in the forest; the secret admirer snoops in the armoire. Neither gets what it really wants.

INLAY 19 (JANE JACOBS)

1.

And then it was the first of August. The remainder of the summer suddenly seemed so fragile that we willed its demise even while watching apprehensively as day declined into day declined into day. Even the leaves on the trees seemed ransomed. The summer was nothing but a stage set, but we performed our summer roles.

2.

Standing in front of the new building, we wondered what the architect could *possibly* have been thinking. We didn't mind that we were reactionaries who wanted Palladio back on the pedestal. A column, a portico, a finial, a turret, an oriel, an ogival arch. O in Venice we were ecstatic with ogives, ogives, ogives.

7.

Besapnė tarsi televizija. Bekūnė tarsi televizija. Vasaris. Vasaris. Vasaris: mes vis spoksojom į seniai pamiršto nacionalinio didvyrio statulą: subjaurota – atidengta – subjaurota – atidengta – sniego. Ką gi liko daryti, jei ne dulkintis? Buvo žemės grobimo, keturnedėlio mišių, aksominio pyrago laikas. Buvo laikas lornetams.

8.

Vėliau, nedrąsiai sukiodamiesi po snieguotą kraštovaizdį, jie pamatė lėktuvus, kertančius blyškų žydrą dangų, bet jų negirdėjo. Girdėjo paukščius, čiulbančius tamsiai žaliuose maumedžiuose, bet jų nematė. Malūnsparnis ištrėmė andai herojišką šventąjį Bernardą į mielo naminio gyvūnėlio skaistyklą, tačiau brendis vis dar mėgavosi gelbėtojo statusu.

9.

Slaptas gerbėjas šniukštinėjo; ką kita gali daryti slaptas gerbėjas? Slaptas gerbėjas geidžia jo slapto objekto slapto dydžio; taip, kaip peteliškių kolekcionierius geidžia slapto džiaugsmo, įsipainiojusio tinklelyje. Peteliškių kolekcionierius šniukštinėja miške; slaptas gerbėjas šniukštinėja komodoje. Nė vienas negauna, ko iš tikrųjų nori.

241

INKRUSTACIJA 19 (JANE JACOBS)

1.

O tada atėjo rugpjūčio pirmoji. Vasaros likutis staiga pasirodė toks trapus, kad mes troškome jo baigties, netgi su nerimu stebėdami, kaip diena susmunka į dieną, kuri sukniumba į kitą dieną. Netgi medžių lapai atrodė pagrobti. Vasara buvo ne kas kita kaip dekoracijos, bet mes vaidinome savo vasariškus vaidmenis.

2.

Stovėdami priešais naują pastatą, mes svarstėme, ką architektas *galėjo* galvoti. Nekreipėm dėmesio, kad esam reaktionieriai, kurie nori Paladijaus sugrįžimo ant pjedestalo. Kolona, portikas, smailės viršūnė, bokštelis, erkeris, smailioji arka.

O, Venecijoje mes kaifavome nuo smailiųjų arkų, arkų, arkų.

3.

The story is always forming to adorn reality. Which version is more magnetic, more true? The ivory-billed woodpecker glimpsed in the bayou, or the dinosaur skeleton discovered in the heart of the desert by a French countess dressed as a man? They said it was just beyond the next dune, after the third oasis, the fourth mirage.

4.

In the cabinet of wonders dismantled into the glass case there were ivory miniatures: saints, castles, madonnas, migrations – carved by a patience it is impossible even for the elephant to remember. “We” are no longer tantalized by the tiny. And what *of* the entire book of Exodus carved into a single cherry pit?

5.

242
An oasis may or may not be a mirage, said the camel on its knees in the dark caravansaray. Oh the oasis was real, all right, but when we left it we could not have said if the mirage had been in us or if we had been in the mirage. There is a viewfinder through which everything is seen – mirages, *and* oases, *and* –

6.

Every mind has a curiosity cabinet, in which curious objects “intended for private reflection” mount up to protect it against an incurious world. The spectacled cormorant sits in its engraving, in its frame, in its museum, in its country it never heard tell of. A ship must have its naturalist. A zoo must have its metaphysician.

7.

The architects, we said, have failed us, and turned slowly away. We ate pink petit-fours. It was less painful to be in the new cities, which had never known the beauty they would now never have, than the old cities, desperate to be new. In the new city we undressed each other with great care, as if we were unwrapping fragile glass.

“the necessary transactions of decline”

3.

Istorija visad įgauna formą, dekoruojančią tikrovę. Kuri versija patrauklesnė, tikresnė? Baltasnapis juodasis genys pastebėtas prie senvagės, ar dinosauro skeletas, kurį dykumos vidury atrado vyriškai apsirėdžiusi prancūzų grafienė? Jie sako: tuojau pat, už kitos kopos, už trečios oazės, ketvirto miražo.

4.

Kunstkameroje, tilpusioje į stiklinę spintą, buvo dramblio kaulo miniatiūros: šventieji, pilys, madonos, klajonės, – išskaptuotos kantrybės, kurios negali atsiminti netgi dramblys. „Mūsų“ daugiau nebekankina mažybė. O ką, jei visa Išėjimo knyga būtų išskaptuota viename vyšnios kauliuke?

5.

Oazė gal ir miražas, gal ir ne, tamsiuose užvažiuojamuosiuose namuose pasakė klūpantis kupranugaris. O, oazė buvo tikra, taip taip, bet, kai iškeliavome, nebeįstengėm pasakyti, ar miražas buvo mumyse, ar mes – miraže. Yra toks vizyras, pro kurį matyti viskas – miražai *ir* oazės, *ir* –

6.

Kiekvienas protas turi kunstkamerą, kur sukrauti kurioziški dalykai „privačiam apmąstymui“ saugo nuo nesmalsaus pasaulio. Akiniuotasis kormoranas tupi graviūroje, rėmuose, muziejuje, šalyje, apie kurią niekad nieko negirdėjo. Laive turi būti gamtininkas. Zoologijos sode turi būti metafizikas.

7.

Architektai apvylė mus, pasakėme lėtai nususukdami. Valgėme rožinius sausainius. Buvo ne taip skaudu būti naujuose miestuose, nepažinusuose grožio, kurio jie jau niekad neturės, negu senuose miestuose, žūtbut besistengiančiuose būti naujais. Naujuose miestuose mes nurenginėjome vienas kitą labai atsargiai, tarsi išvyniotume trapų stiklą.

„neišvengiamos žlugimo operacijos“

8.

Every mind has its own curiosity cabinet, which is why everyone is, at bottom, an aristocrat. She knew that she was imprisoned in a garden of giant man-eating nostalgia flowers as she reminisced, and reminisced, and reminisced. Nostalgia is memory decayed to sugar, she thought on a bench in the plaza of a massive glass box.

9.

Two sisters from a small American town both confessed to an attraction for the exotic. But for one the exotic meant India, and for the other it meant Japan. Why? A story is always forming to adorn reality. The last passenger pigeon opened its long, slim tail and flew up, high, high into the bright white clouds of extinction.

10.

Childhood is miniature. Memory is miniature. The stars are, after all, miniature. The summer was not miniature, is never miniature, the summer among the towers, among the cloverleaf highways. The first day of August was followed by the first night of August. You fed me pink petit-fours and I dreamed of destruction.

11.

An oasis may or may not be a mirage, but a mirage is always an oasis. The room I'm reading in is only one of legions in the speculative castle. This domain is eminent. The architects have failed us, but aren't we all somehow, in the end, to blame? By the time we applied our eye to the viewfinder, the great auk was gone.

MODEL CITY [2]

It was like driving out of your way to visit a model city built next to an iron ore mine, a paragon of city planning, its well-spaced streetlamps casting small cones of light upon the darkneses of human life.

8.

Kiekvienas protas turi savo kunstkamerą; štai kodėl kiekvienas iš esmės yra aristokratas. Ji žinojo, kad yra įkalinta milžiniškų žmogiavalių nostalgijos gėlių sode – prisimindama ir prisimindama ir prisimindama. Nostalgija yra atmintis, sudulėjusi į cukrų, galvojo ji, sėdėdama ant suoliuko aikštelėje priešais didžiulę stiklo dėžę.

9.

Dvi seserys iš mažo Amerikos miestelio prisipažino turinčios potraukį egzotikai. Tačiau vienai egzotika reiškė Indiją, kitai – Japoniją. Kodėl? Istorija visad įgauna formą, dekoruojančią tikrovę. Paskutinis karvelis keleivis išskleidė ilgą, ploną uodegą ir pakilo aukštai aukštai į ryškius baltus išnykimo debesis.

10.

Vaikystė yra miniatiūra. Atmintis yra miniatiūra. Galiausiai ir žvaigždės yra miniatiūra. Vasara nebuvo miniatiūrinė, niekad ne miniatiūrinė, vasara tarp bokštų, tarp autostradų aštuoniukių. Pirmąją rugpjūčio dieną sekė pirmoji rugpjūčio naktis. Tu maitinai mane rožiniais sausainiukais, o aš svajojau apie pražūtį.

11.

Oazė – galbūt mirazas, galbūt ir ne, tačiau mirazas visuomet oazė. Kambarys, kuriame skaitau, yra tik vienas iš daugybės, esančių samprotavimų pilyje. Ši valda – viešoji erdvė. Architektai apvylė mus, bet galų gale argi ne mes kažkaip dėl to kalti? Kol pridėjome akį prie vizyro, didžioji alka dingo.

PAVYZDINIS MIESTAS [2]

Tai lyg išsukti iš kelio, kad aplankytum pavyzdinį miestą, pastatytą prie geležies rūdos kasyklos, urbanistikos deimantą, kur apgalvotais atstumais išdėstyti gatvės žibintai meta mažyčius šviesos kūgius ant žmogiško gyvenimo tamsybių.

*

It was like arriving in the mostly abandoned model city and being unable to discern the features that make it a model city, for all its features have been incorporated into other cities, because they were so model.

*

It was like driving down the boarded-up main street of the model city with your windows down, and suspecting that you have come to the wrong model city, that the new model cities, the right model cities, lie far off.

*

It was like standing in a cone of light cast by one of the well-spaced streetlamps of the wrong model city, mined of all its ideas, its boarded-up windows hiding long-forgotten aspirations for a model life.

MODEL CITY [50]

It was like moving into an apartment for the summer furnished only with a bed, a desk, a chair, and an old “world” radio in a brown case, its luminous dial turning to Moscow Berlin Paris Skopje Budapest London and Tangier.

*

It was like lying in bed at night next to the world-radio, etched with distant cities, which now only gets local stations, and imagining lying in bed in Skopje in the middle of the last century listening to music from Paris.

*

It was like lying under the open window thinking the apartment is not big enough, the summer is not big enough, the world is not big enough for the world-radio with its etched cities and its luminous ideals.

*

Tai lyg atvykti į praktiškai apleistą pavyzdinį miestą ir nesuprasti, dėl ko jis laikomas pavyzdiniu miestu, nes visos jo ypatybės atkartotos kituose miestuose, mat buvo baisiai pavyzdinės.

*

Tai lyg važiuoti užkalta pagrindine pavyzdinio miesto gatve nuleistais langais skverbiantis įtarimui, kad atvažiavai į ne tą pavyzdinį miestą, kad kiti pavyzdiniai miestai, tikrieji pavyzdiniai miestai, yra kažkur toli.

*

Tai lyg stovėti šviesos kūgyje, kurį meta vienas iš apgalvotais atstumais išdėstytų žibintų, ne tame pavyzdiniame mieste, kurio visos idėjos iškastos, mieste, kurio užkalti langai slepia seniai užmirštą pavyzdinio gyvenimo troškimą.

247

PAVYZDINIS MIESTAS [50]

Tai lyg vasarai įsikelti į butą, kur yra tik lova, stalas, kėdė ir senas „pasaulio“ radijas rudu korpusu; jo ekrane švyti Maskva Berlynas Paryžius Skopjė Budapeštas Londonas ir Tanžeras.

*

Tai lyg naktį gulėti lovoje šalia pasaulio radijo su išraižytais tolimalais miestais, dabar gaudančio tik vietinės stotis, ir įsivaizduoti, jog guli lovoje Skopjėje praėjusio amžiaus viduryje ir klausaisi muzikos iš Paryžiaus.

*

Tai lyg gulėti prie atviro lango galvojant, kad butas yra per mažas, vasara yra per maža, pasaulis per mažas pasaulio radijui su išgraviruotais miestais ir šviečiančiais idealais.

*

It was like leaving the apartment at summer's end and sneaking the world-radio out in your suitcase, for you know that only you understand the radio's faith in a grander, more worldly world—and its inability to transmit it.

MODEL CITY [53]

It was like taking a taxi one night through the streets of your adopted city to get home to your rented apartment, and passing new hotel after new hotel in every neighborhood.

*

It was like seeing the word hotel echoing through the city and feeling the urge to take off your clothes in the taxi, and then to see how much if any of your skin you can take off, to get down to some thing you own.

*

It was like wanting to take off everything, clothes, skin, down to the heart working inside your body, and thinking about how our bodies are hotels for guests we may know but have never seen.

*

It was like arriving home and entering your rented apartment like the hotel guest that you are at heart, knowing that you own nothing, not even the vacant body you offer to your loved one.

*

Tai lyg palikti butą vasarai pasibaigus, lagamine slapčia išsinešus pasaulio radiją; žinai, kad tikrai tu supranti radijo tikėjimą didesniu, pasauliškesniu pasauliu – ir jo neįgalumą tuo pasidalinti.

PAVYZDINIS MIESTAS [53]

Tai lyg važiuoti taksi pasirinkto gyventi miesto gatvėmis namo, į nuomojamą butą, ir kiekviename kvartale pastebėti naują viešbutį po viešbučio.

*

Tai lyg matyti žodį HOTEL, aidintį mieste, ir jausti nenumaldomą geismą čia, taksi nusivilkti drabužius, o tada pamėginti, ar galima nusivilkti nors truputį odos, – kad pasiektum tai, kas tikrai tau priklauso.

*

Tai lyg noras nusirengti viską, drabužius, odą, viską ligi kūno vidury triūsiančios širdies, lyg galvojimas, kad mūsų kūnai yra viešbučiai svečiams, kuriuos mes gal ir pažįstame, bet niekada nematėme.

*

Tai lyg atvykti namo ir įžengti į nuomojamą butą žinant, kad tau nepriklauso niekas, net ir tuščias kūnas, kurį siūlai savo mylimajam.

VERTĖ LAURYNAS KATKUS



Keijiro Suga

(JAPAN)

Keijiro Suga (b. 1958) is a poet, critic, and professor in the Graduate Program of Digital Content Studies at Meiji University, Tokyo. As a comparatist, he has written extensively on translingual world literatures, and has taught courses on Caribbean literatures, Chicano literature, American Indian literature, Francophone African literature, ethnography, travel writing, creative writing, and translation studies at various universities. He has published nine collections of critical essays of which *Shasen no tabi* (Transversal Journeys) was awarded the Yomiuri Prize for Literature in 2011. Two more books are forthcoming in 2014. As a poet, he has published four collections of poetry and has been invited to read at Stanford University, the Serbian Literary Society, among other places. His poems have been translated into French, Spanish, English, Chinese, Serbian, and Slovenian. His many translations from English, French, and Spanish to Japanese include Jamaica Kincaid's *At the Bottom of the River*, Edouard Glissant's *Poétique de la Relation*, Maryse Condé's *La vie scélérate*, and Isabelle Allende's *Paula*.

非在の波 管 啓次

I.

言葉では書けないことがあるというのが
言葉に組みこまれた最大の教えだった
遠く離れた場所での何かを経験につけくわえようとするが
その距離と無知は絶対に変わらない
言葉が言葉にすべきではないことがあるというのが
言葉のもっともつつましい誓いだった
雨滴は太陽に挑むことができず
砂粒は風にけっして勝てない
そのように言葉はひとしずくの雨、ひとつぶの砂として
蒸発を受け入れ、制御できない飛行を甘受する
それでもこの雨滴に喉をうるおし
この微細な砂粒にしがみつくと虫がいるだろう
われわれは虫だ、われわれはあまりに小さい
すべてのわれわれが虫だ、あまりにはかない

Keijiro Suga (Keidžiro Suga; g. 1958) – poetas, kritikas ir Tokijo Meidži universiteto skaitmeninių tyrimų bakalauro studijų programos dėstytojas. Kaip komparatyvistas, jis yra gausybės veikalų tarpkalbinės pasaulio literatūros tematika autorius, įvairiuose universitetuose dėstė Karibų, *čikano*, Amerikos indėnų, prancūzakalbės Afrikos, kelionių literatūrą, etnografiją, kūrybinį rašymą ir vertimą įvairiuose universitetuose. Yra išleidęs 9 kritikos straipsnių rinkinius, vienas iš jų, *Shasen no tabi (Skersinės kelionės)*, 2001 m. pelnė *Jomiuri* literatūros apdovanojimą. 2014 m. bus išleistos dar dvi jo knygos. Išleido 4 poezijos rinkinius. Jo eilėraščių išversta į prancūzų, ispanų, anglų, kinų, serbų ir slovėnų kalbas. Dalyvavo skaitymuose Stanfordo universitete, Serbijos literatų draugijoje ir kt. Į japonų kalbą verčia knygas iš anglų, prancūzų ir ispanų kalbų.

NEBŪTIES BANGOS

I.

Svarbiausias žodžiuose įpintas mokslas sako
Kad esama neužrašomų dalykų
Mėginame pridėti kažką tolima prie savo patirties
Bet nemažėja atstumas ir neišmanymas
Užvis kukliausias žodžių įžadas juose:
Ne viską žodžiuose talpinti dera
Lietaus lašai nepasipriešins saulės galiai
O smiltys vėjo neįveiks
Lietaus lašams, smilčių pavidalui prilygę žodžiai
Skries nenumaldomu greičiu, kol išgaruos
O vis tik numalšintų troškulį vabzdžių
Vos vienas kitas lašas
Kol šie lyg skęstantysis šiaudo griebiasi smilčių
Ir mes kaip jie – neilgalaikiai vabaliukai
Įstrigę mažo kūno ir vienodų pojūčių rate

この小さな体と感覚器の限界に捉われながら
世界を語らず、ただ世界の光と雨に打たれて生きている

2.

人がいなくなった町を
町がいなくなった荒野を
瓦礫が散乱する広いエリアを
犬が走ってゆく、自主的なパトロールだ
犬がめざすのは生命の連絡と保温
呼吸する誰かとまばたきする誰かをつなぎ
知らない言葉をもってかれらを会話させようとする
でも誰にも出会わない
ときどき立ち止まり耳をすまし匂いを嗅ぎ
また走ってゆく、居住が解消された町を
走りながら犬が毛皮を脱いでゆく
着せかけて温めてやろうと思うのだ
あるいは立ち止まって熱い尿をほとばしらせる
匂いと生命を刻もうとしている
すべての人間はどこに行ったのかと怪しみながら
毛皮を脱いで血まみれになった犬が黙々と走っている

3.

「目は心を知る以上のものを見ている」

ウィリアム・ブレイク

心には知ることが耐えられないものを見てきた

Memories

麦色に縁取られた雲に映されるのは
昨日までのすべての昨日
そこでは何も失われていないし
失われることがない
身をささげてくれたすべての植物と動物たちのおかげで
人々が生きてきたこの土地の年代記が記されているのだ

Užuot užkalbinę pasaulį (žodžių jam pritrūkę)
Suklumpame prieš jį lietaus ir saulės priblokšti

2.

Per miestą kuriame išnyko žmonės
Per dykvietę kurioj išnyko miestas
Per suterštą didžiulį lauką
Nubėga šuo sargybiniu save paskyręs
Jis siekia šilumą įžiebtį visuose kurių gyvybė neužgeso
Kad kvėpuojančius su mirksinčiais susiejęs
Išgirstų juos prabylant nesuprantama kalba
Bet nieko nesutinka
Trumpam sustoja, įsiklauso, uodžia atidžiai,
Ir vėl nutolsta miesto link, kur uždrausta gyventi
Nusidiria jis kailį bėgdamas,
Kad pakeliui sušildytų praeivį juo apvilkęs
Sustoja, nusišlapina garuojančia srove
Savo kvapu mėgina pažymėti teritoriją
Stebėdamasis, kur pradingo žmonės
Iš kailio išsinėręs, krauju pasrūvęs, tyliai šuo nutolsta

3.

„Akys mato daugiau, negu širdis supranta“

Viljamas Bleikas

Aš regėjau daugiau, negu širdis pajėgtų aprėpti
Prisiminimai
Visa, ką atspindi debesys
kviečių geltonio pakraščiais
Tėra visos vakardienos iki vakar
Ten lig šiol nieko nebuvo prarasta
Ir niek prarasta nebus
Visų žvėrių ir augalų gyvybių kaina

それから雲への視線を大地に移してみると
 ほら、一万年前の泥がここに露出している
 太古の魚群が水の不在に追われて跳ねた
 そのとき泥に残された痕跡が
 われわれにとっては歴史の象形文字だった
 それからあるときまた文字が泳ぎ出した
 だが雲が私たちの心をちゃんと覚えている

4.

さわやかな青空になった、その冷たい春の空の下で
 白い砂がおおう土地を白い鳩が歩いている
 日向では純白に輝き
 日陰では暗転して真っ黒に見える
 彼女に意図はない、彼女に思想はない
 だが点滅のように歩く彼女の姿は
 それ自体が死生観と呼べるものだった
 いったいどんな基本方位を設定したのだろう
 白い鳩は光と影を遍歴してゆく
 白い鳩はそのつど転位の勇気をかきたてる
 白い鳩は直進の理由を語らずまた自分で知ろうともしない
 水系が海に飲みこまれることも
 火山の破砕流が土地を流れることも
 落下した隕石が地表に穴をあけることも
 彼女は、彼女なら、すべてをそのままに受け入れるだろう
 だがおれは泣き叫び、地面を石で打つ

5.

牛たちがこの囲いから出てゆこうとしない
 風のうなりを恐れているのでも海鳴りに脅えているのでもない
 ただ見馴れた人間たちがいないので
 それで落ち着かなくてそこに留まっているのだ

Jau užrašytos visos žemės kronikos
Nukreipę žvilgsnį nuo dangaus žemyn,
Pažvelkite: prieš jus – praėjusių epochų purvas
Išsoko spiečius kažkada gyvenusių žuvų, išgąsdintų išnykusio vandens,
Paliko mums pėdsakus purve
Hieroglifus
Istorijos raides
Po kurio laiko vėl ėmusias plaukti
O debesys iš pareigos dar mena mūsų širdis

4.

Po atšiauriu pavasario dangum, vaikiu ir mėlynu,
Baltas balandis vaikštinėja baltu smėliu
Saulėkaitoje tviska tyru baltumu
Pavėsyje pajuosta tarsi degutu aplietas
Sakytumei, be tikslo ar minčių
Jo trūkčiojantis žingsnių ritmas –
Savotiška gyvenimo ir mirties samprata
Kaip jam pasirinkti, kas svarbiau už viską?
Baltas balandis blaškosi tarp saulės ir pavėsio
Sulig kiekvienu jo žingsniu kas nors pakinta
Ir savo klajonių priežasties jis neatskleidžia
Jis viskam pritaria arba pritartų
Net jeigu sausumą užtvindytų vanduo
Arba ugnikalnio lava užlietų žemę
Net jeigu meteoras tuštumą joje prakirstų
O aš, užgavęs žemę akmenim, pravirkčiau.

5.

Karvės nedrįsta perlipti tvoros
Nebijo jos nei vėjo stūgavimo, nei bangų kriokimo
Tiesiog pažįstamų žmonių neliko
Taigi jos

近くでは湿原がすっかり失われ
 渡り鳥たちは行き場を失った
 町では商店も寺も失われ
 猫たちはこれまで以上に放浪を好むようになった
 丘陵では馬が炎の息を吹きながら駆け回り
 豚は翼を手に入れて集団で低空飛行している
 タヌキとイタチはこの土地を去った
 猛禽と爬虫類も久しく姿を見せない
 ただ牛たちだけがこの場所を離れない
 もう食欲など必要ないので空想の反芻で十分だ
 なつかしい人の顔が明日こそ帰ってこないかと
 やせこけた牛たちはもう百年もじっと待っている

6.

詩に語れるのは恒久だけ
 詩に語れるのは無常だけ
 だが詩はどうやってもそのつどひとつの視点しか提供できないので
 その恒久も無常も悲しいほど小さい
 それでもその仮構されたひとつの視点が鏝のように働いて
 それを読む者に必要な飛行を経験させることがある
 Deus meu deus （神よ、わが神よ）
 神話は現実から十分な距離をおけるだけ
 それだけridiculousでなくてはならない
 だがどんな距離をとれというのだ、この目が見る光景から
 この足が初めて踏んだ新たな土地の表層から
 想像力が現実を凌駕したことなど一度もなかった
 想像力とは一枚のぼやけたスナップショット
 周囲のすべての広大な脅威を
 魚の鱗一枚にまで縮小してしまう
 その鱗を砂に埋めろ

Truputį nervinasi aptvare
Aplinkui pelkės visiškai išnyko
Išskridę paukščiai pametė kryptis
Sugriuvo parduotuvės ir šventyklos miestuose
Kaip niekad
Slampinėja katinai aplink
O kalvose alsuodami ugnies liežuviais blaškosi žirgai
Sparnai išdygo kiaulėms – jos sklando pažeme pulkais
Žebenkštys ir meškėnai masiškai migruoja
Senokai nematyti maitvanagių nei roplių
Tik karvės šių vietovių nepalieka
Praradusios norą ganytis, įsivaizduoja esančios sočios atrajodamos,
Ir taip jau šimtmetį išsekusios laukia atkakliai.
Nejau negrįš pažįstami žmonių veidai rytoj?

6.

257

Gėbėdama visiškai peržengti laiko ribas
Poezija aplenkia muziką, amžiams prabėgus atgimstančią vis kitaip
Poezija skamba taip pat ir taip pat atsiskleidžia
Skaitovams, vietovardžiams, laikmečiams kintant
Kalbos vandenynų paviršiuje
Plūduriuojantis raštais
Poezijos kontūras lieka vienodas
Poeziją nusako pastovumas.
Poeziją atmeta arba išgirsta
Ir taip – nuo amžių pradžios
Poezija nėra malda
Bet maldos poeziją lydi
Poezija yra maldos būtinoji dalis
Poezija (žodžių pavidalas) neturi apčiuopiamos galios
O vis dėlto
Mums, šios Žemės paviršiuje
bandantiems nugyventi savas dienas
Poezija – tai sparnai, kad galėtume skristi
Poezija – tai pelekai, kad panirtume
Poezija skirta pasiekti laiko ribą
Tarp vakar ir rytoj

7.

七羽のワタリガラスが昨日まで町だった
 この荒れはてた海岸に立っている
 荒れはてた、でもそこは光にみちて
 かつて経験されたことのない清浄感にみたされてもいるのだ
 黒い羽に宿る雪は少しずつ溶けて
 小さな光る粒になってゆく
 落ち着きのないハシブトガラスや
 海猫たちが騒ぎ舞う空をいったん放棄して
 七羽のワタリガラスが海岸を見守っている
 そこを旅する者たちがいるからだ
 かれらはおびたしいが、集団ではなく群れでもない
 ひとり、ひとり、ひとり、ひとり
 冷たい水をわたってゆく
 暗い雲のすきまから降り注ぐ
 美しい光に洗われて
 ワタリガラスたちは無言でその出発を見ている

8.

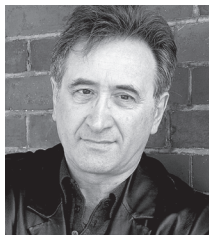
おとうさん、月が、と私はつぶやいた
 その月はいちども見たことがないほど大きく明るかった
 「月は太陽の魂なんだ」っていつかいったたね
 その光に温度はなくて
 その色は犬の白目のように白かった
 その月明かりで私は踊った
 私と三枝子とさくらは影のように思いきり踊った
 「アメリカインディアンのある部族ではね
 何か宗教的な儀式を行うとき
 集まった全員が心から笑うまで
 儀式は始まらない」
 おとうさん、私たちは裸足になり
 手を取りあって笑い、それから踊った
 するとね、月も思いきり笑ったようだった
 Supermoon、波が残していった汚れた写真が
 いっせいに輝き出す

7.

Septyni varnai būriuojasi palei apleistą krantą
Dar vakar čia būta miesto
Krantas nuniokotas, tačiau pripildytas šviesos
Ir tyras kaip niekad anksčiau
Virsdamos vos pastebimais šviesos lašais
Trumpam atsiskyrusios nuo dangaus
Kuriame neramios žuvėdros ir kuosos suka ratus
Pamažu tirpsta snaigės ant pajuodusių varnų plunksnų
Septyni varnai žvelgia tolyn ir mato
Būtybes, tolstančias anapus kranto
Nesuskaičiuojamas, nesutelpančias nei į būrį, nei į pulką
Vis pavieniui, vis pavieniui
Jos brenda per ledinio vandens užtvaras
Skalaujamos neregėtos šviesos
Leidžiasi žemyn pro tamsius debesis
Varnai tylėdami jų išvykimą stebi

8.

Mėnuli, tėve, sušnabždėjau
Mėnulio dydis ir šviesa pralenkia visa, ką mačiau lig šiol
Sakei man kartą, kad mėnulis – saulės siela
Tik jo šviesa nešildo
O spalva – balta kaip juodo šuns akies baltymas
Šokome mėnulio akivaizdoje
Aš, Mijeko ir Sakura lyg šešėliai mūsų
Vienos Amerikos genties indėnai
Nepradedu savųjų ritualų
Kol neima kvatoti iš širdies
Basomis, tėve, šokdami mes laikėme už rankų vienas kitą
Atrodė, ir mėnulis juokėsi visa širdim
Milžiniškas mėnuli,
Kurio atspindžius už mudviejų sudrumsdamos palieka bangos,
Įsižiebk.



George Szirtes

(UNITED KINGDOM)

George Szirtes was born in Budapest in 1948 and came to England with his family as a refugee in 1956. His first book of poems, *The Slant Door* (1979), won the Faber Memorial Prize, and since then he has published many more, most recently *Reel* (2004) that was awarded the T. S. Eliot Prize for which his two following books, *The Burning of the Books* (2009), and *Bad Machine* (2013), were also short-listed. In between, Bloodaxe published his *New and Collected Poems* (2008). He is also a translator of poetry and fiction from Hungarian, for which he has won various other prizes including the Best Translated Book Award 2013 for his translation of László Krasznahorkai's novel, *Satantango*. His other prizes include the Cholmondeley Award, and the Bess Hokin Prize for best poem in *Poetry* (Chicago) magazine, 2009. He has edited a number of anthologies of both English poetry and of poetry translated from the Hungarian.

CHET BAKER

Somewhere at the far end of the hall
In a year you can't remember,
So far away it might have been yesterday,
A voice begins to fall.

Nothing but pathos across a certain distance
That vanishes as soon as heard,
But keeps falling, a wan thin voice
Incapable, it seems, of resistance...

It is only gravity after all, the sound
Of a horn whose very echo fades
In falling. But, God, to be falling
Like that all the way to the ground

And be littered with broken phrases
Even as air clears and smoke rises.

George Szirtes

(JUNGTINĖ KARALYSTĖ)

George Szirtes (Georgas Sirtešas; g. 1948 m. Budapešte) 1956 m. su šeima emigravo į Angliją. Pirmoji jo eilėraščių knyga *The Slant Door* (1979) pelnė Faberio atminimo apdovanojimą. Paskui išleista daug kitų knygų: *Reel* (2004) pelnė T. S. Elioto apdovanojimą; šiam apdovanojimui taip pat buvo nominuotos jo knygos *The Burning of the Books* (2009) ir *Bad Machine* (2013). 2008 m. leidykla Bloodaxe išleido Naujų ir rinktinių eilėraščių rinkinį. G. Szirtes taip pat verčia poeziją ir prozą iš vengrų kalbos, 2013 m. yra pelnęs geriausio knygos vertimo apdovanojimą už László Krasznahorkai romaną *Satantango*. Yra daugybės poezijos ir jos vertimų antologijų redaktorius. Turi parengęs ir keletą naujų knygų. 2009 m. pelnė Cholmondeley apdovanojimą ir Bess Hokin prizą už geriausią eilėraščių Čikagos poezijos žurnale.

261

ČETAS BEIKERIS

Kažin kur salės užkampis tolimas.
Neatmintum, kurie buvo metai,
Taip seniai, kad sakytumei vakar,
Krinta balsas.

Tam tikru atstumu vien patosas graudus
Vos pasiekęs ausis išsisklaido,
Bet be perstojo krinta, balsas liguistas, laibas,
Rodos, priešintis neįgalus...

Rago garsas – vienintelis sunkis pabaigoje,
Jo aidėjimas krisdamas nyksta.
Bet, Dieve, taip krist,
Taip susitikt su žeme,

Žodžių nuolaužom apibyra,
Nors oras blaivėja ir dūmai į viršų kyla.

A MAN WITHOUT A FACE

There was a man without a face
He could not grasp it
He could not imagine it
He could not see it

He swam through the air faceless
Like a bladed instrument
Like a swatch of cloth
Like stone rolling uphill
Like a cloud seeking itself in a pond
Like a likeness without a mirror
Like a word
Like a shout
Like breath
Like nothing on earth.

Am I nothing on earth, he felt his tongue asking
Am I feather or stone or leaf
Am I all fingers and thumbs
All arms and legs
All bone and no dog
All wind and no chest

He ached in the depth of his eyes
He hurt in the caves of his ears
His heart dragged in him
His liver and kidneys and pancreas
And all his unnumbered organs
Were faceless and unnumbered

What is it to be faceless, God asked
Since Gods are not given to imagining

Here take my face, said God.
There's nothing behind it.
I've faces enough.

ŽMOGUS BE VEIDO

Gyveno žmogus be veido

Šito jis nesuprato

Šito neįsivaizdavo

Šito nematė

Oru jis plaukė beveidis

Kaip išgalastas instrumentas

Kaip audinio atkarpa

Kaip akmuo besiridenantis į kalną

Kaip debesis tvenkinyje savęs ieškantis

Kaip atvaizdas be veidrodžio

Kaip žodis

Kaip riksmas

Kaip įkvėpimas

Kaip niekas žemėj.

Argi aš niekas šioj žemėj, juto jis klausiant liežuvį

Argi aš plunksna, akmuo arba lapas

Argi aš visas vien tik nykščiai ir pirštai

Vien tik kojos ir rankos

Vien tik kaulas be šuns

Vien tik vėjas be jokios krūtinės

Jis gėlą juto savo akių gelmėj

Jis skausmą juto savo ausų įdubose

Širdis jo plakė lėtai

Kepenys, inkstai, kasa,

Jo visi nesuskaitomi organai

Beveidžiai buvo ir nesuskaitomi.

Ką reiškia būti beveidžiam, paklausė Dievas

Dievams juk neduota įsivaizduot

Imk mano veidą, tarė Dievas.

Už jo nieko nėra.

Turiu užtektinai veidų.

COURTSHIP

One dreams of feathers,
another of eggs and wings,
another of nests.

Some dream of flying,
some of rising from the ground
just an inch or two.

There are rituals
enacted in dizzy air
between earth and sky.

The infinite care
of the act, the hovering
involved, the desire

and the becoming,
the sheer breasting of the air,
the leaning on it.

Is this how love burns,
shimmering in its feathers,
looking to touch down?

Is there a landing
that is all but permanent,
some cry or scuffle

of claw and feather,
small beaks gaping in branches,
then the urge to fly?

We have heard them mourn,
hidden in the trees, a trill
or distant chatter.

Vienas svajoja apie plunksnas,
kitas apie kiaušinius ir sparnus,
dar kitas apie lizdus.

Kai kurie svajoja skrist,
kiti pakilt colį ar du
nuo žemės.

Yra ritualai
vykstantys ore svaigiamame
tarp žemės ir dangaus.

Amžinas susidomėjimas
veiksmu, susidedančiu
iš plazdenimo, aistros

ir patrauklumo,
oro stataus pasipriešinimo,
jo užgulimo.

Ar šitaip liepsnoja meilė,
mirgėdama plunksnomis,
ieškodama erdvės nusileisti?

Ar egzistuoja kiek tvarus
nusileidimas,
truputis riksmo, susikibimas

plunksnom ir nagais,
maži snapeliai, išsižioję tarp šakų,
vėliau troškimas skrist?

Girdėjom aimanuojant juos,
beislepiančius medžiuos, treliuojančius
ar čirškiančius iš tolo.

Open up the air
and there's the beating of wings,
each feather alight.

HUMP AND NOSE

It was the two black, calm, sad eyes I was watching
As they rose above the majestic nose, looking over it
As a guard might look down from his tower
With a certain sadness at the landscape retreating before him
Into the infinite distance, where somewhere, his family
Were busily queueing in shops or exchanging news.
It was the two black, calm, sad eyes that got me
As they were bound to. I thought of my father
And of the long tunnel descending into the pit
Of himself and our history, whose entrance lay
In the pupils and the confusing cavity
Of his nostrils that also must lead somewhere
As do all orifices including those in the earth
Where it's cold and unheimlich and where are laid
Those with similar eyes, noses and mouths.
And then I noticed the hump that was almost all
Of his body, the curved hill that looped from the sacrum
And over the shoulders, descending into the neck
With violent force as if to push the same sacrum
Back down into earth, but then his mouth twittered,
Something moved between lips, I heard the dwarf language
Swell into cadences larger than he was. Soon he was singing,
A deep bass voice, like the voice of my father,
The voice breaking, not perfectly focused or tuned.
It is that singing I listen to most of the time
When I see him, those black, calm, sad eyes of his
And that majestic nose growing ever more majestic
As if to balance the hump on the other side.

Atverki oro erdvę,
joje sparnų plakimas,
kiekviena plunksna švyti.

KUPRA IR NOSIS

Tai buvo dvi juodos, ramios, liūdesio pilnos akys, kurias stebėjau
Pakilusias virš nosies iškilnios, iš aukšto žvelgiančias,
Tartum sargybinis nuo bokšto aukštumų
Liūdnei žiūrėtų į bekraštėn tolumon beatsitraukiantį kraštovaizdį,
Kur jo šeima rikiavosi kažkur anapus
Karingai į eiles parduotuvėlėse, dalijosi naujienom.
Tai buvo dvi juodos, ramios, liūdesio pilnos akys,
Priklausčiusios mane, susiejusios. Galvojau apie tėvą
Ir ilgą tunelį į jo paties ir mūsų visų istorijos duobę,
Kurios anga prasiveria jo vyzdžiui ir painioje
Nosias skylės ertmėj, taip pat kažkur
Tikriausiai vedančioj, kaip visos kiaurymės,
Įskaitant žemėj esančias, klaikias ir šaltas,
Kur suguldyti turintieji panašias akis, burnas ir nosis.
Tada ir pastebėjau kuprą, atstojusią jam kone visą kūną,
Išriestą gūbrį, išlinkusį nuo kryžkaulio ligi pečių,
Į kaklą įsirėžusį tūžmingai, tarytum stumtų kryžkaulį
Atgal į žemę, bet jo burna staiga suvirpo,
Kažkas tarp lūpų sukrutėjo, neūžaugos aš kalbą išgirdau,
Didėjančias kadencijų bangas, užliejančias jį patį. Dainavo jis,
Jo boso giluma, tarytum balsas mano tėvo,
Balsas užlūžtantis, nesuformuotas, nederantis.
Tai šio dainavimo klausausi aš kas kartą,
Kai sutinku jį, tas juodas ir ramias, ir pilnas liūdesio akis,
Ir tą iškilnią nosį, tapusią dar didingesne,
Tarytum atsvarą jo kuprai priešingoje pusėj.

he point about the madhouse is that it's virile.

The point about the madhouse is that it sticks by its beliefs.

The point about the madhouse is that sanity is bourgeois.

The point about the madhouse is that no one is acting.

The point about the madhouse is that no one gets in by simply being nice.

The point about the madhouse is that it liberates the spirit.

The point about the madhouse is that you can think just what you like there.

The point about the madhouse is that anyone can enter.

There's nothing special about the madhouse, people come and go all the time.

There's nothing threatening about the madhouse, we are all of us dying.

There's nothing terminal about the madhouse: you go along for the ride.

There's nothing sad about the madhouse: weeping and gnashing of teeth that's nothing.

There's nothing mad about the madhouse, it is sanity by default.

We are sane by default, we are mad by design, but the mad are more admirable.

Admirable is the ape, the bulbul, the mitochondria, the swelling of the larynx,

Admirable the orchid, the garlic, the fire inside the shut book,

Admirable the cry of the tortured, the lost voice of the nightingale, the laughter
in everything ostensibly sane but tending towards madness

such as sunlight, the slow rain, each pendulous drop, the wide road,

the brimming eye, shadows, picnics, public conveyances, thunder.

Nature is a madness with a method and all the madder for that.

Culture is a madness everyone inherits.

Science is a madness in love with numbers, the perfect amour fou.

Health is a madness that shifts from minute to minute, gesundheit!

Money is madness that fills your pockets and leaves a silver slugtrail in the garden.

The point about the madhouse is not to describe it.

The point about the madhouse is not to change it.

The point about the madhouse is to live there,

to accustom yourself to its immaculate manners,

to dwell in the house of the Lord for ever

with the prophet, the poet, the dwarf, the scholar, the fire.

Beprotnamiui būdinga tai, kad gyvenimas čia verda.
Beprotnamiui būdinga tai, kad čia laikomasi įsitikinimų.
Beprotnamiui būdinga tai, kad sveikas protas čia priskirtinas buržujams.
Beprotnamiui būdinga tai, kad čia neveidmainiaujama.
Beprotnamiui būdinga tai, kad tik dėl malonaus elgesio čia nepateksi.
Beprotnamiui būdinga tai, kad čia išlaisvina dvasią.
Beprotnamiui būdinga tai, kad čia mąstai kas patinka.
Beprotnamiui būdinga tai, kad pakliūti čia gali kiekvienas.
Niekuo ypatinga nepasižymi beprotnamis, žmonės nuolat čia pasirodo ir dingsta.
Niekuo bauginančio nepasižymi beprotnamis, visi mes mirštam.
Niekuo besibaigiančio nepasižymi beprotnamis: įsėdi į tuos ratus ir riedi.
Niekuo liūdesinga nepasižymi beprotnamis: verksmai ir griežiantys dantys nieko nereiškia.
Niekuo beprotiška nepasižymi beprotnamis, tai normali proto būseną, kai kitos būsenos nėra.
Mes protingi, nes šitaip duota, mes bepročiai, nes taip sugalvota, bet beprotybė mus žavi. 269
Mus žavi beždžionė, giedantys paukščiai, mitochondrija, gerklų tinimas,
Mus žavi orchidėja, česnakas, gaisras užverstoj knygoj,
Mus žavi kankinio klyksmas, lakštingalos prarastas balsas, juokas
viskame, kas atrodo protinga, bet linkę į beprotybę,
kaip saulės šviesa, lietus nesmarkus, kiekvienas pakibęs lašas, kelias,
ašarota akis, šešėliai, piknikai, viešasis transportas, griaustinis.
Prigimtis yra dėsninga beprotybė, ir todėl dar beprotiškesnė.
Kultūra yra visų paveldima beprotybė.
Mokslas yra beprotybė, įsimylėjusi skaitmenis, tobula beprotiška meilė.
Sveikata yra beprotybė, besikeičianti kas akimirsnį, būki sveikas!
Pinigai yra beprotybė, pildanti kišenes ir paliekanti sidabrinę gleivių šliužę sode.
Beprotnamiui būdinga tai, kad jis neaptarinėjamas.
Beprotnamiui būdinga tai, kad čia nevalia nieko keist.
Beprotnamiui būdinga tai, kad čia privalai gyvent,
įprast prie negudrių papročių,
glauštis Viešpaties namuose
su pranašu, poetu, gnomu, mokslininku, ugnim.

I have seen eternity and it is like this,
a man and woman dancing in a bar
in a poor street on an unswept floor.

It clings and plots and is desperate,
at a point between violence and abjection,
between warmth and agoraphobic fear.

Let me reverse this and accept the fear.
Let me drop all objections to abjection,
since life itself is desperate

and has to tread the unswept floor
carefully, lovingly, while the bar
hovers in eternity. Like this.



Fotografijos autorius
Benediktas Januševičius

Lidija Šimkutė

(LIETUVA / AUSTRALIJA)

Lidija Šimkutė – dvikalbė poetė ir vertėja. Gimė Lietuvoje. Vaikystę praleido pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. 1949 m. atvyko į Australiją. Dirbo dietologe; tobulino lietuvių kalbos ir kultūros žinias. Išleisti kūrybos rinkiniai: trys lietuvių ir vienas anglų kalba, septyni dvikalbiai. Publikuota žurnaluose bei antologijose Lietuvoje ir kitur, iš jų *Turnrow Australijos šiuolaikinių poetų antologijoje* (2014), pasaulio poezijos antologijose (2000, 2010). Poezija išversta į 16 kalbų, pati yra išvertusi australų poezijos ir prozos kūrinių, kitų tautų poezijos į lietuvių kalbą ir lietuvių poezijos – į anglų kalbą. Jos eilėraščiai panaudoti keliuose modernaus šokio spektakliuose bei muzikos kompozicijose Lietuvoje ir Australijoje.

www.ace.net.au/lidija

Mačiau amžinybę, ir ji atrodo taip:
vyras ir moteris šokyje sukas bare,
skurdžioj gatvelėj, po kojom nešluotos grindys.

Siužetas mezgasi, kimba ir yra nevilingas,
tarp prievartos ir nusižeminimo,
tarp įkarščio ir agorafobiškos baimės.

Leiskit pažvelgti į tai atvirkščiai ir nesišalint baimės.
Leiskite nesibaiminti nusižeminimo,
nes gyvenimas pats yra nevilingas,

po jo kojom nešluotos grindys,
kurias mint jis privalo atsargiai ir su meile,
barui supantis amžinybėj. Štai taip.

VERTĖ SONATA PALIULYTĖ

Lidija *Šimkutė*
(LITHUANIA / AUSTRALIA)

Lidija Šimkutė is a bilingual poet and translator. She was born in Lithuania, and later fled with her parents during WWII. Her early childhood was spent in displaced persons camps in Germany. She arrived in Australia in 1949, and later was working as a dietitian. Published collections include three Lithuanian, one English, and seven bilingual books; she was also published in literary journals / anthologies - Australia, Lithuania & elsewhere. Her work is included in *World Poetry Anthology* (2008, 2010), & *Turnrow's Anthology of Australian Modern Verse* (2014). Her poetry has been translated into 16 languages and is used in Theatrical Modern Dance productions and musical compositions by various composers in Lithuania and Australia. She has translated Australian poetry and prose into Lithuanian and vice versa. www.ace.net.au/lidija

KRYŽIAŽODŽIAI

Parduodu veidrodžius aklujų mieste
Kabiras

NAKTIES LAGŪNA

su oriom palmėm
išnyra vienišo
mėnulio šviesoje
svaigiai kvepia
rantytam danguj

peteliškės susigūžusios
mintyse
nuslenka į sapnus

mano akių gelmėj
žvaigždės mano galvoje
dangaus raktaskylės

AUDRA

nuplėšė dangaus
mėlynę

paukščiai blizga
tarp žaibų
virš šėlstančio vandenyno

bauginanti dangaus tamsa
sviedžia medūzas į smėlį

CROSSWORDS

I sell mirrors in the city of the blind
Kabir

THE NIGHT LAGOON

with solemn palms
seen in the light
of an alien moon
in jagged sky
holds heavy scent

butterflies dwell
in thoughts
and pass to dreams

at the back of my eyes
the stars in my head
are heaven's key holes

THE STORM

strips the blue
from above

birds dazzle
through lightning
above the sonorous ocean

the sky's fearsome black
casts jelly-fish into sand

KAŽKAS
iš kažkur
kažkodėl
bando nusigręžti
nuo gyvenimo

arba mirties

KRYŽIAŽODŽIAI
kryžiuojasi kaktoj

nukalu žodį ant kryžiaus
pasmailinu mintį
laikraščio raidyne
grindinio plytelėse

JIE GYVENA EŽERE
ilgi mediniai stulpai atlaiko
bambukų trobeles

klajojančios salos
verčiasi smulkiu žemės ūkiu

išdidūs pomidorai
tįsta į dangų
lenkia galvas, kartu su vyru,
vilkinčiu lotoso marškiniiais praplaukiančiame
šimtmečių vienuolyne

pagoda paguodžia
ežero ir jo gyventojų širdis

SOMEONE

from somewhere
for some reason
attempts to turn away
from life

or death

CROSSWORDS

cross the forehead

I nail a word to a cross
sharpen thought
across newspaper print
across floor tiles

THE LIVE ON THE LAKE

long wooden poles
uphold bamboo houses

the drifting islands
survive on wispy agriculture

proud tomatoes
stretch towards heaven
bow their heads with the man
dressed in lotus shimmy
to the floating
hundred year old monastery

pagoda gives solace
to the inhabitants of the lake

IŠSKIRTI NAKTIES

šakojamės
vienas į kitą

žemė praveria burną
mums nyrant
į jos gelmes

VIENUOLIS

vilkintis baltą abitą
gilioje ekstazėje
skambina varpu

celių durys prasiveria

atsiskyrėliai eina
tylėdami
gotikos koridoriais

atsiklaupia bendrai maldai
spausdami rožančius
nulenkę galvas
šnabžda
„kadangi manęs ieškai
būsiu atrastas“

voratinkliai
sieja savo sapnus
su išbaltintom koplyčios sienom

SEPARATED BY NIGHT

we branch
towards each other

earth opens its mouth
as we plunge
into its depths

THE MONK

in white hooded robe
deep in trance
tolls the bell

the cellar doors open

the hermits walk
in silence
down the gothic corridors

kneel for common prayer
clasping rosary beads
with heads bent
they whisper
“because you seek me
I will be found”

the spider webs
connect their dreams
to whitewashed chapel walls

SAULĖ
ištrynė rūką
ištirpdama
skaidriame danguje

stirną akys susitiko
atpažinties švelnume
susiliejo šviesos versmėje

SNIEGO LEOPARDAS
kopia viršūnėmis
ir klausosi
kalno aimanos

priešingos srovės
ir Gango giluma
nuaidi amžinybėn

uolų gėlė
atsigręžia į driežą
sumišus ir nustebus

nusigręžia

IEŠKAU RAKTŲ
po garuojančiu dangumi

esmės negalime
nusakyti žodžiais

dienos ir naktys
lipdo savo priežastį

SUN

dissolved mist
and fused
into luminous sky

roes eyes met
in tenderness of recognition
melted into the source of light

THE SNOW LEOPARD

scales the peaks
and listens
to the sounds of the mountain

counter currents
and the Ganges depth
echo to aeon

rock flower
turns to the lizard
in confused wonder

and turns away

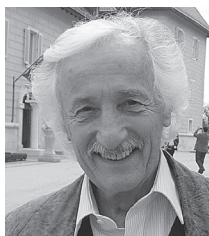
I SEARCH FOR KEYS

under steaming sky

the ultimate cannot
be put into words

days and nights
shape their reason

VERTÉ LIDIJA ŠIMKUTĖ



Veno *Taufer*

(SLOVENIA)

Veno Taufer (b. 1933, Ljubljana) poet, playwright, essayist, translator. In 1985, he founded the International Literary Festival Vilenica; and he also late initiated the Committee for Freedom of Speech and Writing, the “unofficial” public body of Civil society in Slovenia. 2000–2006, Chair of Writers for Peace Committee of International PEN. Acting president of the Slovenian Writers’ Association (from 2011). Taufer has published 17 poetry collections of which the first one, *Leaden Stars*, 1958, had to come out as a “samizdat” (underground) publication; *A Prisoner of Freedom* followed in 1963; the latest is *A Letter in a Bottle*, 2006. He is author of several books of plays and books of essays, as well as translator of more than fifty books of poets (among them T.S. Eliot, E. Pound, Wallace Stevens, G.M. Hopkins, Ted Hughes, and Constantine Cavafy). He was honored with the Grand Prešeren Prize for his oeuvre (1996), the International Central European Award (Vienna, 1995), the “Bethlen Gábor” Prize (Budapest, 1989), the “Branko Miljković” award for the best Yugoslav poetry collection of the year (1986), the “Jenko” award for the best Slovenian poetry book (1987), and the “Jan Smrek” international prize (Bratislava, 2002) etc. He is a member of the European Academy of Poetry. His books have been published in English, Croatian, Dutch, Macedonian, Serbian, German, and Czech; and his poems are included in numerous anthologies in many languages.

SARAJEVO

v knjižnici že dva tisoč let knjige načrti
v plamenih liste odnaša iz spomina veter
črke in strani zleplja kri v otrplih prstih

drhte peresa ko se prisluškujočim oglašajo sfere
le še s komentarji se upirajo smrti
stoletje drveč za strelom v srce od odmeva zadeto v sarajevu

Veno *Taufer*

(SLOVĖNIJA)

Veno Taufer (Venas Tauferis, g. 1933 m. Liublijanoje) – poetas, dramaturgas, eseistas, vertėjas. 1985 m. įkūrė tarptautinį Vilenicos poezijos festivalį ir Žodžio laisvės komitetą. 2000–2006 m. vadovavo Tarptautinio PEN centro komitetui „Rašytojai už taiką“. Nuo 2011 m. Slovėnijos rašytojų asociacijos pirmininkas. Septyniolikos poezijos rinkinių autorius. Pirmasis rinkinys *Švininės žvaigždės* (1958) išėjo savilaidos būdu, antrasis – *Laisvės kalinys* (1963), naujausias – *Laisvė butelyje* (2006). Parašė kelias pjesių ir esė knygas, išvertė daugiau kaip penkiasdešimt poezijos knygų (T. S. Elioto, E. Poundo, W. Stevence'o, G. M. Hopkinso, T. Hugheso, K. Kavafio). Apdovanotas daugeliu Slovėnijos ir tarptautinių literatūros premijų. Tarp jų – Didžioji F. Prešereno premija (1996), Tarptautinė Vidurio Europos premija (Viena, 1995), Gaboro Betleno premija (Budapeštas, 1989), Branko Miljkovičiaus premija už geriausią jugoslavų poezijos rinkinį (1986), Jenko premija už geriausią slovėnų poezijos knygą (1987), tarptautinė Jano Smreko premija (Bratislava, 2002). Europos poezijos akademijos narys. Jo knygų išversta į anglų, kroatų, olandų, makedonų, serbų, vokiečių, čekų kalbas, eilėraščiai įtraukti į daugeliu kalbų išleistas antologijas.

SARAJEVAS

bibliotekoje jau du tūkstančius metų raštai knygos
iš atminties liepsnomis lapus išskraidina vėjas
skiautės raidės sustėrusiuos pirštuos krauju sulipdytos

suvirpa plunksnos kai laukiantiems veriasi sferos
tik įrašais paraštėse nuo mirties jie gynės
paskui kulką lėkdamas sarajeve aido pašautas šimtmetis

tone z eno tistih ladij s seznama v spevu
 prvine razpadajo voda mezi v kužno sparino
 plameni kamnijo v pepel in mraz

kamen prhni v prah blato ga golta v globino
 scefran zrak vsesavajo ostudne ustnice špranj
 na krajih kjer so rasla drevesa jok je ponižan v slino

stoletje drveč za strelom v srce od odmeva zadeto v sarajevu
 tone z eno tistih ladij s seznama v spevu
 oslepljeni v razstrelitvi letnih časov preživeli pisarji

brskajo za okruški črk in cunjami pergamentov
 zapisali bodo kratko kar so že stari
 ponavljali v strašni skrivnosti fragmentov

za preživetje beseda se s smrtnim mesom spari
 stoletje drveč za strelom v srce od odmeva zadeto v sarajevu
 tone z eno tistih ladij s seznama v spevu

november 1993

NASPROTI ŠTRLEČIM OTOKOM

kamen se igra z obokom
 se igra steklo
 po črepinjah hodi

zrak se igra z vodo
 se igra nebo
 po cvetju hodi

telo se igra s krogom
 se igra bach z zvokom
 po dimu sveč hodi

grimzta drauge su laivu iš sąrašo giesmės palydimas
 yra pradaį nuodingais garais vanduo virsta
 akmenėja liepsnos į žvabą ir pelenus

sudūla akmuo į dulkes ryja jį purvas į prarają
 suaižytą orą plyšių šleikščios burnos siurbia
 kur vešėjo medžiai ašaros lig seilių pažemintos

paskui kulką lėkdamas sarajeve aido pašautas šimtmetis
 grimzta drauge su laivu iš sąrašo giesmės palydimas
 apakinti po apšaudymų išgyvenę raštininkai

naršo ieško raidžių likučių ir atplaišų pergamentų
 jie trumpai užrašys tai ką sentėviai
 kartojo šurpioj paslapy fragmentų

kergiasi žodis su maringu kūnu kad išgyventų
 paskui kulką lėkdamas sarajeve aido pašautas šimtmetis
 grimzta drauge su laivu iš sąrašo giesmės palydimas

1993 lapkritis

ARTĖJANT PRIE BOLUOJANČIŲ SALŲ

akmuo žaidžia su skliautu
 žaidžia stiklas
 šukėm eina

žaidžia oras vandeniui
 žaidžia debesis
 po gėlynus braido

žmogus žaidžia su lanku
 žaidžia bachas su garsu
 žvakių dūmais žengia

oče se igra z otrokom
pod križem hodi
morje se igra

z ladjo
igračo valovom
nasproti štrlečim otokom

se igraš s svetlobo
vse bližje slepoti
lovim tvojo roko

smrt se igra
z mano
kakor z otrokom

KONCA SVETA PALIMPSEST

valovi vihajo
pergament
konca sveta palimpsest

pen
potem voda
led potem

blato
mah že
nov svet

potem klici
ali s severa z
juga z vzhoda ali

zahoda globoko
v gošči sargase
šum

tėvas žaidžia su vaiku
palei kryžių eina
jūra žaidžia

laiveliu
bangų žaislu
artėjant prie boluojančių salų

su šviesa žaidi
akluma aštryn
tavo ranką stveriu

žaidžia mirtis
su manimi
lyg su kūdikiu

PASAULIO GALO PALIMPSESTAS

kiloja bangos
pergamentą
pasaulio galo palimpsestą

putų
vanduo paskui
ledas paskui

purvas
samanos ir štai
naujas pasaulis

ūmai garsai
iš šiaurės ar iš
pietų rytų ar

vakarų giliai
sargaso sąžalynuose
ošimas

za soncem
kosem pada kosem kosem
pada papir scefran spet

tipam suh
skoz razpoko
ognja od mlečkov obžgan

KONCERT V NARAVI

ona s pločevinastimi nogami
s peščenimi urami v ustih akvarijem v glavi
on z vsemi stopnišči mesta na rami
pod roko s srcem ki se lahko navije in ustavi

odpreta knjigo in iščeta pot
kjer je nebo voda in cvetni log
kjer ni znojnega papirja in tipajočih oči
ampak kot v kinu lepo ptič žvrgoli

ona razstavi noge akvarij odkrije
in začne loviti ribe
on se na stopnišča povzpne in srce navije

pesek ur goli telesi zalije
ribe švignejo skoz njune žile
v krvavih škrgah skrivajo mračne nagibe

*

(*Otok Vis*)

po zlatih starih travah stopajo
zdi se da pod valovi nog
zdaj tu zdaj tam bilke se upogibajo

paskum saulę šėkliai
kuokštai krinta kuokštai kuokštai
krinta popierių skivytai vėlei

sausas pro liepsnų
sprogymę aš čiuopiu
tvilkomas karpažolių

KONCERTAS GAMTOJE

ji skardinėmis kojomis
su smėlio laikrodžiais burnoj galvoje akvariumas
jis per petį miesto laiptus persimetęs
prisukamą širdį už parankės vedasi

jiedu atverčia knygą kelio dairos
kur dangus vanduo gėlių lankos
kur nėra užčiupinėtų popierių ir tiriančių akių
ir lyg kine klausaisi paukščio ulbesių

ji pražergia kojas akvariumą atveria
ir meškerę įmerkia
o jis laipteliais palypėjęs širdį užveda

laikrodžių smiltys nuogus kūnus užberia
į jų gyslas žuvys šmurkštelia
kruvinos žiaunos geidulius nuslepia

*

(Viso sala)

senais auksiniais žolynais žingsniuoja
sakytum po kojų vilnimis
tai čia tai ten smilgelės linguoja

večerne sence sikajo govoricam sap
vse vprek se utišajo vztrajni koraki
so to ženske v črnem svetli ali temni vojščaki

morda nag bog ves prostor je skrivnostno zlat
skozenj se stopinje križajo ves čas
je neviden vendar ves je tu in ta kraj

in vsi koraki in vzdih stoki in kriki
so zdaj to oko to uho
to prisluškovanje edini priči

črkovanju tega morja ki hkrati
piše in briše kar momljaje besediči

ORFEJ

o pomladi poje pod cvetočo češnjo
v angelskih rokah drži note narobe
poje angelsko žalostno in vražje smešno
ženske in otroci ga gledajo brez zlobe

cvetovi se usipljejo na čelo odmeva mu v glavi
vrane čakajo da sadovi dozore
v grlu mu slina glas ustavi
med zobmi ženske in otroci že čutijo pečké

njegovo srce je ujeda
na nosu mu sedi v oči ga gleda
s sapicami perutnic hladi mu smrtno srago

njegovo srce je ujeda
izkljuje mu oči v lobanjo seda
v zatohli suši grebe s krempljci za vlago

pavakarės šešėliai sušnypščia nutyla šnabždesys
visur aplinkui slopsta skardūs žingsniai
gal moterys tai juodos šviesūs kariai ar tamsūs

gal dievas nuogas slaptingu auksu tviska oras
pinasi jame laipteliai nuolat
nematomas akims o vibžda vietovė

ši ir žingsniai aimanos ir šnabždesiai
dabar tai ausys akys
įsiklausant į pasaką

jūros posmavimą jinai
užrašo ir tuoj trina ką užaudama paseka

ORFĖJAS

289

apdainuoja pavasarį po vyšnios žiedais atsistojęs
angeliški pirštai laiko gaidas atvirkščiai
angeliškai gailiai kipšiškai juokingai giedoja
vaikai ir moterys stebeilijasi nepiktai

žiedai ant kaktos krinta aidi galvoje
kada uogos prisirps varnos laukia
užslopina balsą seilės gerklėje
moterys vaikai kauliukus jau graužia

jo širdis paukštis plėšrus
tupi jam ant nosies žiūri į akis
mosuoja vėsina baimės prakaito lašus

jo širdis paukštis plėšrus
iškabina vyzdžius įlenda vidun
gličioj šutroj ieško drėgmės suleidęs nagus



Laura Wihlborg

(SWEDEN)

Laura Wihlborg is a poet, radio producer, and spoken word artist from Sweden. Her poems are about everyday situations, worries, and thoughts – always with a dark and comic twist. Laura won the Swedish national poetry slam championship in 2008 and has since then performed at several international poetry events, festivals, and venues such as Poetry Parnassus in London, Harvard University in Boston, and Poetry Africa in Durban, South Africa. In 2009 Laura won the Slam!Revue poetry competition at the International Literature Festival in Berlin.

DEN SÄKRA SIDAN

Steker du dina fiskpinnar med eller utan smör?

Det står på fiskpinneförpackningen att man inte behöver smör, att de inte kan bränna fast i pannan men jag litar inte riktigt på det. Jag steker mina fiskpinnar med smör.

Man vill ju vara på den säkra sidan.

Är du på den säkra eller osäkra sidan?

Jag är på den säkra sidan. Det sägs att det är roligare på den osäkra sidan men jag litar inte riktigt på det. På den säkra sidan har vi trottoarer och övergångsställen med rödljus och brevlådor och cykelbanor och cykelhjälmars och katter och hundar och höger och vänster och mammor och pappor och himmel och mark och mörker och Lidl.

Brukar du handla på Lidl?

Jag brukar handla på Lidl.

Är du på den säkra eller osäkra sidan?

Jag är på den säkra sidan. På den säkra sidan undviker vi pinsam stämning genom att prata om säkra saker, som t.ex. mat.

Brukar du gå vilse på den säkra sidan? Brukar du gå vilse på väg till Lidl?

Det sägs att man inte kan gå vilse när man går samma väg varje dag men jag litar inte riktigt på det. Jag brukar glömma bort vad som är som är cykelbana och vad som är trottoar, vad som är höger och vad som är vänster, vem som är mamma och vem som är pappa, vad som är mark och vad som är...

Laura Wihlborg

(ŠVEDIJA)

Laura Wihlborg (Laura Vihlborg) – švedų poetė, radijo laidų prodiuserė, *poetry slam* žanro atstovė. Eilėraščiams būdingos kasdieniškos situacijos; rūpesčiai, paprastos mintys perteikiama su humoru, ironija. 2008 m.

L. Wihlborg laimėjo Švedijos *poetry slam* varžytuvės. Dalyvavo šio žanro varžytuvėse Londone, Bostone, Durbane; 2009 m. laimėjo tarptautiniame *poetry slam* festivalyje Berlyne.

SAUGIOJI PUSĖ

Tu kepi žuvų piršteliu su sviestu ar be?

Ant pakuotės parašyta, kad sviestas nebūtinai, žuvų piršteliai juos keptant prie keptuvės neprilimpa, bet aš tuo nepasitikiu. Aš juos kepu su sviestu. Man norisi būti užtikrintai.

Ar tu visada būni užtikrinta?

Aš mėgstu būti tikra, mėgstu saugiąją pusę. Nors kiti sako, kad nesaugioje pusėje daug smagiau, aš nelabai tuo tikiu. Saugioje pusėje yra mūsų šaligatviai, perėjos su raudona šviesa, pašto dėžutės, dviračių takai ir dviračių šalmai, katės ir šunys, dešinė ir kairė, mamos ir tėčiai, dangus ir žemė, tamsa ir parduotuvė „Lidl“.

Tu perki maistą „Lidle“?

Aš – visada tik „Lidle“.

Tai tu renkiesi saugią ar nesaugią pusę?

Aš – visada už saugiąją. Kai esame saugūs, mes galim išvengt nejuokaus tylėjimo net ir kalbėdami apie saugius dalykus, pavyzdžiui, apie maistą.

Tau yra tekę pasiklysti toje saugioje pusėje? Esi kada pasiklydus eidama į „Lidl“?

Visi sako, kad pasiklyst neįmanoma, jei kasdien vaikštai tuo pačiu keliu, bet aš šituo nelabai tikiu.

Visada painioju, kur čia dviračio takas, o kur šaligatvis, kur kairė, kur dešinė, kas yra mano mama ir kas tėtis, kas yra žemė ir kas...

Det brukar svartna för mina ögon när jag går på trottoaren.

Brukar du falla handlöst in i mörkret på väg till Lidl?

Jag brukar falla handlöst in i mörkret på väg till Lidl.

Brukar marken öppna sig under dina fötter? Brukar du fortsätta framåt på trottoaren mot hålet?

Ett hål i asfalten, ett svart svävande fall bara ett fall, du faller.

Och nu finns det inga mammor, pappor, höger, vänster, brevlådor. Det finns inga pinsamma stämningar, inga säkra samtalsämnen, nu vill du inte längre handla på Lidl, nu är det liksom bara en replik någon stans från en tidigare period i ditt liv när du vet att du i och för sig inte var tillräckligt stabil för att föra en sammanhängande konversation men när du åtminstone, när du åtminstone, när du åtminstone var så mycket kvar på jorden att du fortfarande ville någonting överhuvudtaget när det inte bara var att falla fritt och ingenting mer, när du fortfarande var på väg någon stans, till mataffären.

Brukar du landa på botten till sist? Brukar det stå en liten man där nere och laga mat?

Brukar han se ut ungefär som den där dvärgen i tv-serien Twin Peaks

Brukar du kolla på Twin Peaks? Jag brukar kolla på Twin Peaks.

Brukar den lilla mannen säga hej, brukar du säga hej, brukar du fråga vad gör du, brukar han svara jag lagar mat, brukar du säga jaha. Brukar det bli sådär pinsamt tyst sen? Brukar du fråga:

Steker du dina fiskpinnar med eller utan smör?

Brukar den lilla mannen hoppa upp på din axel och väsa i ditt öra.

Var fiskpinnar verkligen det bästa du kunde komma på att prata om?

Det sägs att det finns bättre saker att prata om men jag litar inte riktigt på det. Jag brukar prata om fiskpinnar, för att slippa pinsam stämning, för att vara på den säkra sidan.

Är du på den säkra eller osäkra sidan?

Jag är på den säkra sidan.

FLYKT

Och nödutgångarna?

Fanns inga sådana, såg inga sådana.

Och belysningen.

Man kartais aptemsta akys, kai einu šaligatviu.

Ar tau taip nėra buvę – eini į „Lidlą“ ir krenti į tamsą?

O man dažnai taip būna, kai einu į „Lidlą“.

Tau žemė neprasiveria po kojomis? Niekada nesi nužengus į prarają? Į skylę, kuri atsiveria asfalte, tas juodas baugus kritimas tave tiesiog praryja.

Ir jau nebelieka nei mamos, nei tėčio, nei kairės, nei dešinės, nebėra net pašto dėžutės. Dingsta nejauki nuotaika, dingsta saugios pokalbių temos, nebenori apsipirkti „Lidle“, lieka tik buvusio tavo gyvenimo atkarpa, žinai, jog ir pati buvai nepakankamai brandi tęsti rišlų pokalbį, bet tada, tada tu bent tvirtai stovėjai ant šitos žemės, bent jau kažko norėjai, dar nebuvai prasmėgusi kaip dabar, kažkurėjai, skubėjai į maisto parduotuvę.

Ar tu jau pasiekei dugną? Ar ten kažkoks neužauga gamina valgi? Ar jis tau neprimena nykštuko iš serialo „Twin Peaks“?

Tu žiūri serialą „Twin Peaks“? Aš tai žiūriu serialą „Twin Peaks“.

Ar tas neužauga tave pasveikina „labas“, ar tu su juo pasilabini, ar klausi, ką jis čia veikia, ar jis tau atsako: „gaminu valgi“, o tu jam – „aha“. Ar tada stoja nejauki tylą? Ar tu jo neklausi:

Tu kepi žuvų pirštelius su sviestu ar be?

O tas neužauga užšoka tau ant nugaros ir šnypščia į ausį.

Negi apie tuos žuvų pirštelius ir tesugebi kalbėti?

Kiti sako, kad yra svarbesnių dalykų, apie kuriuos vertėtų kalbėti, bet aš nesu tuo tikra. Aš mėgstu pašnekėti apie žuvų pirštelius, vis jau geriau negu nejaukiai tylėti, man patinka būti saugioje pusėje.

Tu renkiesi saugią ar nesaugią pusę?

Aš – visada už saugiąją.

PABĖGIMAS

Kur čia atsarginiai išėjimai?

Tokių nėra, nieks jų nematė.

Kodėl nėra šviesos?

Obefintlig.

Och ögon, ögon att drunkna i?

Fanns inga sådana, såg inga sådana.

Och ögon, ögon att ta sig simmande ur?

Fanns inga sådana....

Fåtöljer att krypa upp i?

Fanns inga, sådana såg inga sådana.

Stolar att slå sig ned på?

Fanns inga...

Pallar att vila benen på?

Fanns inga sådana, såg inga sådana.

Men golvet?

Var under fötterna.

Alltid?

Nej.

När var det inte under fötterna?

När det var under kroppen.

När var det under kroppen?

När kroppen låg på golvet.

Och riktningen?

Nedåt som hagel, nedåt som rykande lava.

Dingus.

Kur tos akys, kuriose norėtum nuskęsti?

Tokių nėra, nieks tokių nematė.

Kur tos akys, iš kurių net nuskendus išplauktum?

Tokių nėra...

Gal yra koks fotelis, kur galėčiau nugrimzti?

Tokių nėra, nieks tokių nematė.

Kokia nors kėdė prisėsti?

Tokių nėra...

Bent krėslėlis kojoms pailsinti?

Tokių nėra, nieks tokių nematė.

O grindys?

Buvo po kojom.

Visada?

Ne.

Kada jų nebuvo po kojom?

Kai buvo po kūnu.

Kada jos buvo po kūnu?

Kai kūnas gulėjo ant grindų.

Kokia kryptim?

Žemyn kaip kruša, kaip garuojanti lava.

Och hastigheten?

Blind.

Fartblind?

Nej.

Men hastigheten?

De krypkörde.

Även på motorvägen?

Särskilt på motorvägen.

Och lukten!

Lukten.

Och stanken!

Stanken.

Men du flydde genom nödutgångarna?

Genom European Airlines.

Det internationella flygbolaget?

Röststyrda reseplanerare.

Du ringde dit.

Jag ringde dit.

- Välkommen till European Airlines. Vill du tala med vår röststyrda reseplanerare. Tryck... Välkommen till European Airlines röststyrda reseplanerare. Vart vill du åka från?
- Skärselden.

Koks buvo greitis?

Akinantis.

Be greičio pojūčio?

Be.

Koks buvo greitis?

Vėžliškas.

Net greitkeliu?

Ypač greitkeliu.

Koks kvapas!

Kvapas.

Kokia smarvė!

Smarvė.

Bet tu pabėgai per atsarginį išėjimą?

Per Europos oro linijas.

Tarptautinę oro linijų bendrovę?

Man padėjo balsu valdoma skrydžių informacija.

Tu ten paskambinai?

Aš ten paskambinau.

– Sveiki atvykę į Europos oro linijas. Čia – balsu valdoma mūsų skrydžių informacija. Spauskite...

Sveiki atvykę į Europos oro linijų balsu valdomą skrydžių informaciją. Iš kur norėtumėt išvykti?

- Jag förstod inte. Sa du Skärholmen?
- Nej.
- Sa du Skärsätra?
- Nej.
- Vart vill du åka från?
- Avgrundsmörkret.
- Jag förstod inte. Vart vill du åka från?
- Åhhh...
- Jag hörde något som jag inte uppfattade. Säg namnet på staden du vill åka från.
- Helvetet.
- Det finns fler platser som heter så. Vilken menar du? Helvetet –Sverige, Helvetet –Tyskland, Helvetet –Norge, Helvetet –Frankrike, Helvetet –Italien.
- Bara helvetet.
- Bara Helvetet. Vilken hållplats vill du åka till?
- Till ögon att drunkna i!
- Det finns ingen hållplats som heter så. Vilken hållplats vill du åka till?
- Till ögon att ta sig simmande ur!
- Det finns ingen hållplats som heter så. Vilken hållplats vill du åka till?
- Vart fan som helst.
- Vart fan som helst. Vilken tid vill du åka?
- Nu.
- Så snart som möjligt. Från Helvetet till Vart Fan Som Helst så snart som möjligt. Ett ögonblick. Flyg nummer 666 avgår från Helvetet klockan 16.15, måndagen den 22 juni år 2038. Ankommer till Vart Fan Som Helst klockan 17.50, tisdagen den 23 oktober år 2056. Vill du ha information om en tidigare eller senare resa?
- Ja, tidigare.
- Det finns inga tidigare resor. Vill du ha svaret repeterat?
- Nej. Tack.

- Iš Skaistyklos.
- Nesupratau. Gal iš Šerholmo?
- Ne.
- Gal iš Šersetros?
- Ne.
- Iš kur norėtumėt išvykti?
- Iš požemių tamsos.
- Nesupratau. Iš kur norėtumėt išvykti?
- Och...
- Išgirdau, bet nesupratau. Sakysit miestą, iš kurio norėtumėt išvykti.
- Pragaras.
- Yra kelios vietos tokiu vardu. Kurios jums reikia? Pragaro Švedijoje, Pragaro Vokietijoje, Pragaro Norvegijoje, Pragaro Prancūzijoje, Pragaro Italijoje?
- Tiesiog pragaro.
- Tiesiog Pragaras. Kokia stotis?
- Akys, kuriose galėčiau nuskęsti!
- Tokios stoties nėra. Kokios jums reikia?
- Akių, iš kurių net nuskendus išplaukčiau!
- Tokios stoties nėra. Kur jums reikia?
- Bet kur, po velnių.
- Bet Kur Po Velnių. Kada norėtumėt išvykti?
- Tuojau pat.
- Iš Pragaro į Bet Kur Po Velnių tuojau pat. Prašome palaukti. Skrydžio numeris 666, iš Pragaro išvyksta 16.15, pirmadienį, 2038 metų birželio 22 dieną. Atvyksta į Bet Kur Po Velnių 17.50, antradienį, 2056 metų spalio 23 dieną. Gal norėtumėt informacijos apie ankstesnę arba vėlesnę kelionės datą?
- Taip, kokia ankstesnė.
- Ankstesnių kelionių nėra. Pakartoti atsakymą?
- Ne. Ačiū.

BIBLIOGRAFIJA / BIBLIOGRAPHY

Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje išleistų ir mūsų pastebėtų poezijos knygų bibliografija /
Bibliography of Poetry Books Published in Lithuania from August to August, and noticed by us

ORIGINALIOJI POEZIJA / POETRY

Leonardas Andriekus, *100 eilėraščių*, sudarė Dainius Sobeckis, Vilnius: Versus aureus, 2014.

Atokios stotys: almanachas, sudarė Vytautas Kaziela, Utena: Kamonada, 2013.

Vainius Bakas, *Kas vėjo – vėjui*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.

Alis Balbierius, *99 trieliniai*, Vilnius: Homo liber, 2013.

Onė Baliukonė, *Eilėraščiai*, sudarė Viktorija Daujotytė, Kaunas: Naujasis lankas, Kauno meno kūrėjų asociacija, 2013.

Jurgis Baltrušaitis, *Dulkės ir žvaigždės*, sudarė ir parengė Viktorija Daujotytė, Gediminas Mikellaitis, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.

Gintaras Bleizgys, *Kai sėlinsi manęs*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.

Kazys Bradūnas, *Eilėraščiai*, sudarė Elena Bradūnaitė-Aglinskienė, Kaunas: Naujasis lankas, Kauno meno kūrėjų asociacija, 2013.

Vladas Braziūnas, *Saula Svaliū*, Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2014.

Ramunė Brundzaitė, *Drugy, mano drauge*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.

Ilzė Butkutė, *Karnavalų meniu*, Kaunas: Kopa, 2014.

Gražina Cieškaitė, *Žodžiai kaip stigmatos*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.

Gintautas Dabrišius, *Upė Jekaterinai*, Kaunas: Kauko laiptai, 2013.

Augustinas Dainys, *Akys girdi sielagėlę*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.

Antanas Gailius, *Penkiapėdžio sugrįžimas*, Vilnius: Apostrofa, 2013.

Sigitas Geda, *Ugniabalsis niekas*, sudarė Rimantas Kmita, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2013.

Valdas Gedgaudas, *Stiprėjanti juoda*, Vilnius: Homo liber, 2013.

- Rimgaudas Valentinas Graibus, *Tyliai vėjas prislinko*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.
- Jonas Jackevičius, *Vilnonis bliovikas*, Vilnius, Diemedžio leidykla, 2013.
- Jonas Jakštas, *Čia vienatvė žiemos*, Vilnius: Homo liber, 2014.
- Vytautas Jancikevičius, *Iš Joninių baltų naktų*, Ukmergė: Ukmergės spaustuvė, 2014.
- Ineza Juzefa Janonė, *Esame, kad nebūtume*, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2013.
- Vidmantė Jasukaitytė, *Ambra*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.
- Stasys Jonauskas, *Laikas išeina pats*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.
- Nedas Jurčius, *Vėju pavirst ketinu*, sudarė ir redagavo Ramunė Vakarė, Vilnius: Homo liber, 2014.
- Mykolas Karčiauskas, *Septynios kelionės*, Vilnius: Gimtasis žodis, 2013.
- Elena Karnauskaitė, *Užpustomi*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.
- Regina Katinaitė-Lumpickienė, *Undeniu ugniu žalynais*, Utena: Kamonada, 2013.
- Giedrė Kazlauskaitė, *Meninos*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.
- Julius Keleras, *Vėliau, gerokai vėliau*, Vilnius, Homo liber, 2013.
- Julius Keleras, Aldona Gustas, *Dviese apie meilę*, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2014.
- Lina Kopkaitė-Kiškienė, *Vilko vienatvė karolių neveria*, Radviliškis: Litera, 2013.
- Laima Kreivyte, *Sapfo skai(s)tykla*, Vilnius: Homo liber, 2013.
- Rasa Kutkaitė, *Iš rūko*, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2013.
- Dovilė Kuzminskaitė, *Namas su paukščio ženkle*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.
- Emilija Liegutė, *Būtis-nebūtis*, Vilnius: Petro ofsetas, 2014.
- Lietuvių poezija*: [eiluotų internetinių komentarų rinkinys], Vilnius: BMK leidykla, 2014.
- Literatūrinės Vilniaus slinkty 2013*: almanachas, sudarė Aivaras Veiknys, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2013.
- Literatūrinės Vilniaus slinkty 2014*: almanachas, sudarė Ernestas Noreika ir kt., Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2013.
- Marija Macijauskienė, *Atminties kontūras*, Kaunas: Kauko laiptai, 2013.
- Giedrė Maybe, *Sapno sodų nemigos*, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2013.
- Justinas Marcinkevičius, *Iš natūros*, sudarė ir parengė Valentinas Sventickas, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.
- Aidas Marčėnas, *Tuščia jo*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.

- Mindaugas Nastaravičius, *Mo*, Vilnius: Tyto alba, 2014.
- Kęstutis Navakas, *100 du*, Vilnius: Apostrofa, 2013.
- Alfonsas Jonas Navickas, *Donelaičio kelyje*, Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2013.
- Paulius Norvila, *Buitinė*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.
- Onyx*: Odės šimtamečiams ažuolams ir liauniems ažuoliukams, Anykščių šileliui, Puntukui ir visam kraštui pašlovinti, užrašytos anykštėno Rimanto Povilo Vanago anno domini 2012–2013, Vilnius: Petro ofsetas, 2013.
- Alfas Pakėnas, *Dainuojančiuose šuliniuose*, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2013.
- Sonata Paliulytė, *Sonatos*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.
- Gintaras Patackas, *Mažoji dieviškoji Co.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.
- Eglė Prednytė, *Lyg sala sutemų*, Kaunas: Naujasis lankas, 2013.
- Marius Plečkaitis, *Spektras*, Vilnius: Edukologija, 2013.
- Poetinis Druskininkų ruduo 2013 / Druskininkai Poetic Fall 2013*: almanachas, sudarytojas ir vyr. redaktorius Marius Burokas, Vilnius: Vaga, 2013.
- Poezijos pavasaris 2014*, sudarė Andrius Jakučius, Donata Mitaitė, Antanas Šimkus, Vilnius: Rašytojų sąjungos fondas, 2014.
- Sara Poisson, *Gražūs daiktai*, Kaunas: Kauko laiptai, 2013.
- Viktoras Rudžianskas, *Vienas*, Kaunas: Kauko laiptai, 2013.
- Solveiga Ska, *Aukščiau savęs*, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2013.
- Ramutė Skučaitė, *Tamsiai ir šviesiai matys*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.
- Vytautas Stankus, *Iš veidrodžio, už*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.
- Luana Stebulė, *Atminties smėlio laikrodis*, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2013.
- Vytautas Stulpinas, *Tolymės*, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2013.
- Aleksander Śnieżko, *Szukalem cię, Jezu*: wiersze i pieśni patriotyczno-religijne, Vilnius: UAB Standartų spaustuvė, 2013.
- Diana Šarakauskaitė, *Septyni gailėstingumo darbai kūnui*, Kaunas: Kauko laiptai, 2013.
- Violeta Šoblinskaitė Aleksa, *Margalapė*, Kaunas: Kauko laiptai, 2013.
- Mindaugas Švėgžda, *Diptichas E*, Kėdainiai: Spaudvita, 2013.
- Takai per kopas*: Palangos literatų kūrybos rinktinė, sudarė Aura Banevičienė, Palanga: Palangos miesto savivaldybės viešoji biblioteka, 2013.
- Dalia Tamošauskaitė, *Vabalai*: Vilnius: Versus aureus, 2013.

Vladas Vaitkevičius, *Saulėlydžio ornamento spindesys*, Vilnius: Naujosios Romuvos fondas, 2014.

Alvydas Valenta, *Nuožmiai artėjantis*, Vilnius: Gimtasis žodis, 2013.

Aivaras Veiknys, *Paukštuko liudijimai*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.

Viešpaties veidas: sakralinė poezija, redagavo ir sudarė Vytautas Kaziela, Utena: Kamonada, 2013.

Irena Vyšniauskaitė, *Ežiulių eketės*, Vilnius: Homo liber, 2014.

Dovilė Zelčiūtė, *Džuljetos suknelė*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2013.

Antanas Žekas, *Dovanoti metai*, Kaunas: Naujasis lankas, 2014.

VERTIMAI / TRANSLATIONS:

Aristofanas, *Paukščiai* / *Ὀρνίθες*, iš senosios graikų k. vertė Jonas Dumčius, Vilnius: Klasikų asociacija, 2013.

Jóhann Hjálmarsson, *Sielos krantai*, iš islandų k. vertė Rasa Ruseckienė, Vilnius: Homo liber, 2013.

Gotthold Ephraim Lessing, *Natanas Išmintingasis*, iš vokiečių k. vertė Antanas A. Jonynas, Vilnius: *Naujosios Romuvos* fondas, 2014.

Vladimiras Niakliajevas. *Polonezas*, vertė ir sudarė Jonas Liniauskas, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2014.

Raineris Marija Rilke, *Sonetai Orfėjui* / *Die Sonette an Orpheus*: parašyti kaip antkapinis paminklas Wera Ouckamai Knoop, Château de Muzot 1922, iš vokiečių k. vertė Alfonsas Bukontas, Vilnius: Santara, 2014.

SULESIOJO RIČARDAS ŠILEIKA GELEŽĖLĖ.

NUOTAIKAI PAKELTI ŠIAJAN SĄRAŠAN ĮDĖJO IR VIENĄ,

IR KITĄ ANT MARGO SVIETO PASIRODŽIUSĮ SPAUSDINTĄ PRODUKTĄ / COMPILED BY RIČARDAS ŠILEIKA

XXIV Poetinio Druskininkų rudens aidai

Tema: *Politinis korektiškumas ir poezija*

XXIV Poetinis Druskininkų ruduo vyko 2013 metų spalio 2–7 dienomis. Jame dalyvavo daugiau nei šimtas dvidešimt poetų, literatūros kritikų, leidėjų iš Lietuvos ir kitų pasaulio šalių.

Festivalis prasidėjo trečiadienį tradiciniu atidarymo vakaru knygyne „Mint Vinetu“. Skaitymuose dalyvavo svečiai iš užsienio Mizuki Misumi (Japonija), Kim Kyung-ju (Pietų Korėja), Lamont B. Steptoe (JAV).

Pagrindinių skaitymų dalyviai bei PDR almanache išspausdinti poetai: Valery Afanassiev (Prancūzija; vertė Edgaras Platelis); Eda Ahi (Estija; vertė Reiu Tüür, Marius Burokas); Ingmāra Balode (Latvija; vertė Erika Drungytė); Gintautas Dabrišius (Lietuva; vertė Medeinė Tribinevičius); Nijolė Daujotytė (Lietuva; vertė Ada Valaitis); Ruth Fainlight (Jungtinė Karalystė; vertė Marius Burokas); Jelena Fanailova (Rusija; vertė Benediktas Januševičius); Martin Glaz Serup (Danija; vertė Giedrius Tamaševičius); Jonas Kalinauskas (Lietuva; vertė Rimas Užgiris); Kim Kyung-ju (Pietų Korėja; vertė Martynas Šiaučiūnas); Mizuki Misumi (Japonija; vertė Vytautas Dumčius); Jesús Munnáriz (Ispanija; vertė Arvydas Makštutis); Mindaugas Nastaravičius (Lietuva; vertė Rimas Užgiris); Ana Pepelnik (Slovėnija; vertė Laima Masytė); Lamont B. Steptoe (JAV; vertė Sonata Paliulytė); Indrė Valantinaitė (Lietuva; vertė Ada Valaitis); Adam Wiedemann (Lenkija; vertė Vytautas Dekšnys).

Įvyko visi programoje numatyti festivalio renginiai: dveji *Almanacho* poetų skaitymai, festivalio dalyvių, lietuvių poetų ir jaunųjų poetų skaitymai Druskininkuose ir treji skaitymai Vilniuje, konferencija „Politinis korektiškumas ir poezija“, alternatyvūs renginiai – parodos, spektaklis „Vilniaus gaisras“, aukcionas. Festivalio Druskininkuose pradžia paskelbta skambant PDR himnui prie miesto fontano. Konferencijos diskusiją vedė Laimantas Jonušys, joje kalbėjo Laima Kreivytė, Arūnas Spraunius, aktyviai dalyvavo klausytojai.

Vėliau buvo pristatyta Aleksandro Ostašenkovo fotografijų paroda „Būsenos“.

Vakaro skaitymus vedė Donatas Petrošius ir Daiva Čepauskaitė. Penktadienį baigė tradiciniai jaunųjų poetų skaitymai, juos vedė Nerijus Cibulskas ir Ernestas

Druskininkai Poetic Fall 2013

Theme *“Political Correctness and Poetry”*

The 24th “Druskininkai Poetic Fall” festival took place October 2–7, 2013. More than 120 poets, literary critics, and publishers from Lithuania and abroad attended the festival.

Druskininkai Poetic Fall opened with an evening of readings at the Mint Vinetu bookstore on Wednesday. The following international guests read their work: Mizuki Misumi (Japan), Kim Kyung-ju (South Korea), Lamont B. Steptoe (United States of America).

The principal poetry reading participants, whose work is published in the Druskininkai Poetic Fall Almanac, were: Valery Afanassiev (France; translated by Edgaras Platelis); Eda Ahi (Estonia; translated by Reiu Tüür and Marius Burokas); Ingmāra Balode (Latvia; translated by Erika Drungytė); Gintautas Dabrišius (Lithuania; translated by Medeinė Tribinevičius); Nijolė Daujotytė (Lithuania; translated by Ada Valaitis); Ruth Fainlight (United Kingdom; translated by Marius Burokas); Jelena Fanailova (Russia; translated by Benediktas Januševičius); Martin Glaz Serup (Denmark; translated by Giedrius Tamaševičius); Jonas Kalinauskas (Lithuania; translated by Rimas Užgiris); Kim Kyung-ju (South Korea; translated by Martynas Šiaučiūnas); Mizuki Misumi (Japan; translated by Vytautas Dumčius); Jesús Munnáriz (Spain; translated by Arvydas Makštutis); Mindaugas Nastaravičius (Lithuania; translated by Rimas Užgiris); Ana Pepelnik (Slovenia; translated by Laima Masytė); Lamont B. Steptoe (United States of America; translated by Sonata Paliulytė); Indrė Valantinaitė (Lithuania; translated by Ada Valaitis); Adam Wiedeman (Poland; translated by Vytautas Dekšnys).

The festival program was full of events: 2 readings by poets featured in the Almanac, readings by festival participants, Lithuanian poets, and beginner poets, in Druskininkai, and 3 readings in Vilnius; a conference entitled “Political correctness and poetry;” alternative events – exhibitions, the performance of a play “The Fire of Vilnius” and an auction. The opening of the festival was signaled by the playing of the Druskininkai Poetic Fall hymn at the city’s

Noreika, dalyvavo dešimt jaunųjų poetų. Šeštadienį aptarta jaunųjų poetų kūryba.

Šeštadienio rytą kavinėje „Boulangerie“ buvo atidaryta Artūro Valionio fotografijų paroda. Vėliau „Sofos“ galerijoje – Mariaus Abramavičiaus meninis vyksmas. „Dainavos“ kieme prasidėję lietuvių poezijos skaitymai, kuriuos vedė Antanas Šimkus, popiet persikėlė į Būbilo salę. Popietinius lietuvių poetų skaitymus vedė Erika Drungytė ir Ričardas Šileika. Tarp skaitymų kieme vyko festivalio dalyvių spektaklis „Didysis Vilniaus Gaisras / Wielki Pożar Wileński. Kaip viskas buvo...“ Spektaklio režisierius statytojas Alvydas Šlepikas, scenarijaus autorius Artūras Valionis.

Kaip ir kiekvienais metais, įvyko PDR almanacho bei kitų per metus išleistų knygų pristatymas, mažoji knygų mugė. Knygas pristatė Valentinas Sventickas.

Šeštadienio vakare – poezijos skaitymai bei baigiamasis festivalio renginys.

Skaitymus vedė poetas Mindaugas Nastaravičius ir festivalio direktorė Rūta Elijošaitytė. Baigiamajame renginyje poetui Jonui Kalinauskui už 2013 m. poezijos rinkinį *Mano sodo vagis* įteikta Jotvingio premija, o poetei Ramunei Brundzaitei už eilėraščių rinkinį *Drugy, mano drauge* – Jaunojo jotvingio premija. Jotvingio premija už viso gyvenimo nuopelnus taip pat suteikta pernai mirusiam poetui Stasiui Stacevičiui. Apdovanotas ir geriausias jaunųjų kūrėjų skaitymų dalyvis – Antano A. Jonyno skirtą prizą gavo poetas Mantas Balakauskas; geru žodžiu už poeziją paminėti ir leidyklos „Vario burnos“ knygomis apdovanoti Tomas Petrulis ir Mindaugas Kirka. Po apdovanojimų vyko tradiciniai anoniminio eilėraščio konkursai, aukcionas.

Sekmadienį festivalis persikėlė į Vilnių, čia visi PDR svečiai bei laureatai dalyvavo skaitymuose Šiuolaikinio meno centro bibliotekoje. Skaitymus vedė Ramunė Brundzaitė ir Eugenijus Ališanka, grojo Vyčio Nivinsko džiazio trio.

Pirmadienį vakare Užupio kavinėje įvyko tradiciniai pofestivaliniai skaitymai, šiemet skirti poetų grupei „Svetimi“, skaitymus vedė Alvydas Šlepikas.

central fountain. The theme of the 2013 festival was – *Political correctness and poetry*. The discussion on the conference's theme was led by Laimantas Jonušys, with presentations given by Laima Kreivytė and Arūnas Spraunius. The audience also actively participated in the discussion.

Later, participants attended the exhibition of photographs by Aleksandras Ostašenkovas, entitled “Conditions”

The evening readings were hosted by Donatas Petrošius and Daiva Čepauskaitė.

Friday closed with the traditional young poets' reading, during which 10 young poets read their work. This event was hosted by Nerijus Cibulskas and Ernestas Noreika, and the work of these young poets was discussed the next day.

On Saturday morning, Artūras Valionis's photo exhibition was presented at the Boulangerie café. Later, the SOFA Gallery hosted an art happening by Marius Abromavičius. Readings by Lithuanian poets began in the courtyard at Dainava and moved to Bubilas Hall in the afternoon, and were hosted by Erika Drungytė and Ričardas Šileika. Between the morning and afternoon readings, the festival's participants performed the play “The Great Fire of Vilnius / Wielki Pożar Wileński. How it all happened...” which was written by *Artūras Valionis* and directed by *Alvydas Šlepikas*.

Just as every year, there was the presentation of the Druskininai Poetic Fall Anthology and the books published in the previous year, together with a small book fair. The presentation was led by Valentinas Sventickas.

Poetry readings and the Festival's closing ceremony took place Saturday evening, hosted by Mindaugas Nastaravičius and Rūta Elijošaitytė, Director of the Druskininai Poetic Fall Festival. During the ceremony, poet Jonas Kalinauskas was awarded the Yotvingian prize for his 2013 poetry collection, “The thief of my garden”, and the poet Ramunė Brundzaitė was awarded the Young Yotvingian prize for her poetry collection, “Butterfly, my friend”. The Yotvingian prize for lifetime achievement was awarded posthumously to poet Stasys Stacevičius, who passed away last year. After the awards ceremony, the anonymous poem competition took place, followed by an auction. The best showcase during the young poet's reading was also acknowledged during the festival – Mantas Balakauskas was awarded the Antanas A. Jonynas prize. Tomas Petrulis and Mindaugas Kirka were also acknowledged for their poetic works and were presented with books from the Vario Burnos publishing house.

On Sunday, the Festival moved to Vilnius where all of the winners and guests participated in readings at the Contemporary Art Centre Library. The readings were led by Ramunė Brundzaitė and Eugenijus Ališanka, and the Vytis Nivinskas jazz trio performed.

On Monday, the post-Festival readings, which focused on the poetry group, “Strangers,” took place at Užupis café, and were led by Alvydas Šlepikas.



Fotografijos autorius
Benediktas Januševičus

Jonas KALINAUSKAS

Gimė 1947 metais Pajevonyje (Blauzdžiūnuose), Vilkaviškio rajone. 1972 m. baigė studijas Vilniaus universitete, įgijo filologo lietuvių kalbos ir literatūros dėstytojo specialybę. 1985 m. baigė Maskvos M. Gorkio literatūros instituto Aukštuosius literatūros kursus. Dirbo pataisos darbų kolonijoje, redakcijose, reklamos agentūroje, Lietuvos kino studijoje, Lietuvos „Telefilme“, Rašytojų sąjungoje ir kt. Lietuvos rašytojų sąjungos narys nuo 1980 metų. 2011 metų „Poezijos pavasario“ laureatas.

SODO VAGIS

vasaros naktimis
 mano sodo vagis
 slenka be garso
 su obuolių prigrūstu užančiu ir kišenėm
 plaukia lyg šešėlis
 patyręs mano sodo vagis
 bet palauk
 aš neturiu sodo tiksliau
 turėjau bet kartą pardaviau
 skoloms išmokėti
 dar vieną sodą iškirtau
 bet vagis liko
 o tą vienintelį paliko augti
 laukinių gyvenimą
 vidury kultūrinių pievų
 nugriovus namus

Jonas KALINAUSKAS

Jonas Kalinauskas is a poet. He was born in 1947 in Pajevonys (Blauzdžiūnai), in Vilkaviškis region. He completed his studies at Vilnius University in 1972, acquiring specializations in philology, Lithuanian language and as a lecturer in literature. In 1985 he completed higher studies in literature at the M. Gorky Literary Institute in Moscow. He has worked at a correctional labour colony, at editorial offices, at the advertising agency, at the Lithuanian film studio, at the Lithuanian film company "Telefilm", the Writers' Union and other institutions. He is a member of the Lithuanian writers union since 1980.

GARDEN THIEF

summer nights
 my garden thief
 slithers without a sound
 with apples stuffed in his bosom and pockets
 he swims like a shadow
 my experienced garden thief
 but wait
 I don't have a garden exactly
 I had one but sold it once
 to pay my debts
 I hacked out another garden
 but the thief stayed
 and that one I left to grow
 with wild life
 in the middle of cultured fields
 having torn down the houses

jie vis dar ten ir sulaukėjęs sodas
lyg šuo tebelaukiantis pabėgusio šeimininko
tai kam man sodo vagis

ką su juo daryti
įduoti policijai

išvyti iš savo sapnų
bandžiau beviltiška

mane seka mano sodo vagis
kokie jo planai
ko jis dar nori
gal tik naktį

sutriaukšti kokį nuparkusį
obuoliūkštį kam toks kelias
gal jis ten gyvena

kokiam urve

čia kažkas nesuprantamo
kaip ir mano gyvenimėlis

mano sodo vagis be mano sodo
bet man patinka

jis tiesiog privalo ten pasilikti
mano sodo vagis man yra giminė

JAUNOJO JOTVINGIO PREMIJA BUVO ĮTEIKTA POETEI RAMUNEI BRUNDZAITEI.
JOS EILĖRAŠČIAI PUBLIKUOJAMI ALMANACHE.

VIENO ANONIMINIO EILĖRAŠČIO KONKURSAS I VIETA NESKIRTA
II VIETA

Jesus Munarriz

ATSARGAUS POETO PATARIMAI IR PERSPĖJIMAI

Įmanoma rašyti nieko neužkliudant,
Tai ir nesielsk priešingai.

they are still there and the overgrown garden
waits for its runaway owner like a dog
so why this garden thief for me
 what should I do with him
 turn him in to the police
drive him out of my dreams
 I tried hopelessly
but my garden thief follows me
 what are his plans
 what does he still want
 maybe only at night
to crunch down on some bedraggled
little apple why such a road
maybe he lives there
 in some cave
there is something incomprehensible here
 like my little life
my garden thief without my garden
 but I like it
he really needs to stay there
my garden thief is a relative of mine

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

YOUNG YOTVINGIAN PRIZE WAS AWARDED TO POET RAMUNĖ BRUNDZAITĖ.
HER POEMS ARE PUBLISHED IN THIS ANTHOLOGY.

ONE ANONYMOUS POEM CONTEST 1ST PLACE NOT AWARDED

2ND PLACE

Jesus Munarriz

ADVICE AND CAUTION FROM A CAREFUL POET

It's possible to write without bothering any one,
So don't behave to the contrary.

Pasistenk, kad nesuprastų, ką galvoji,
Nes manančių kitaip – daugybė.

Nepiršk nuomonių,
Bus, kas su jomis nesutinka.

Idėjos skaido,
Neįleisk jų į savo eiles.

Pasakyk kuo mažiau, gal net nutylėk,
Juk nenori, kad įtartų tave ką nors žinant.

Nepranešk apie smurtą,
Sunervinsi smurtautojus.

Neaptark neteisybės savo eilėse,
Neteisieji gali supykti.

Neminėk nusikaltimų,
Te nusikaltėliai nemano, kad apie juos kalbi.

Neatskleisk slaptų sandorių, neaprašyk suktybių
Juk nenori, kad sukčiai supyktų.

Palik mafiją ramybėj,
Mafiozai tokie jautrūs.

Neužsimink apie šantažą,
Šantažuotojai gan kerštingi.

Nekalbėk silpnųjų vardu, netapk nuskriaustųjų balsu,
Tai nepatiks galingiesiems.

Pasaulis platus, jis toks platus,
Pamiršk, kad jis ir svetimas.

Neužsipulk stipriųjų,
Silpniesiems teks už tai sumokėti.

Neteisk kaltųjų,
Gintis jie moka.

Do your best to make sure they don't understand what you think,
because those who think otherwise are plentiful.

Don't offer opinions,
Someone will disagree with you.

Ideas divide,
don't let them into your poems.

Say less, maybe even keep silent,
If you don't want them to suspect you know something.

Don't report on violence,
You'll get on the nerves of the violent.

Don't discuss injustices in your poems,
The unlawful can get angry.

Don't mention offences,
So the offenders don't think you're talking about them.

Don't reveal secret contracts and don't write about swindlers
If you don't want to anger the crooks.

Leave the mafia in peace,
Mafiosos are so sensitive.

Don't mention blackmail,
Blackmailers are quite vindictive.

Don't speak in the name of the weak, don't become the voice of the wronged,
The stronger won't like it.

The world is broad, it's so broad,
Forget that it also belongs to someone else.

Don't attack the powerful,
The weak will pay.

Don't try the guilty,
They know how to defend themselves.

Neminék mirties,
Mirtingu būt nejuokinga.

Neleisk istorijai kištis į tavo eiles,
Matai, nieko neatsitinka, jei nenori.

Tikrovė neturėtų užgožti tavo šviesių minčių
Savo eilėse esi viešpats.

VERTĖ EDGARAS PLATELIS IR MARIUS BUROKAS

Mindaugas Nastaravičius

JUDESYS VIETOJE

kai man buvo kokie dešimt metų, geltonas
moskvičius pervaziavo mūsų šunį topsiką

šiek tiek paverčiau, bet paskui jau nebeverčiau,
nes reikėjo imtis veiksmų, kažkokio judesio

pakėliau topsiką nuo asfalto, nunešiau už namo
ir atsiguliau šalia, nes žinojau, ką reikia daryti:

turiu užsimerkti, labai patikėti, ir kai atsimerksiu,
topsikas vėl kvėpuos, kvėpuos ir kvėpuos

kai man buvo kokie penkiolika metų, gulėjom
su tėvu prie laužo, degė tada mudviejų akys

ir tėvas pasakė, kad viskas, kad jo gyvenimas
yra pasibaigęs, tada užsimerčiau

tada atsimerčiau, bet tėvas tebežiūrėjo
į laužą, tebedegė jo ir žarijų akys

kai man buvo lygiai dvidešimt, gulėjau
šalia tavo antkapio ir nepajėgiau užsimerkti

Don't mention death,
To be mortal is no joke.

Don't let history interfere with your poems,
You see, nothing happens if you don't want it to.

Reality shouldn't stifle your happier thoughts
In your poems you are God.

(ORIGINAL IN SPANISH; THIS POEM WAS TRANSLATED FROM THE LITHUANIAN
TRANSLATION BY EDGARAS PLATELIS AND MARIUS BUROKAS.)

Mindaugas Nastaravičius

MOVING IN PLACE

when I was about ten years old a yellow
Moskvitch ran over our dog, Topsik

I cried a little but then I stopped crying
because I had to take action, some kind of movement

I lifted Topsik from the asphalt, carried him behind the house
and lay down beside him because I knew what I was supposed to do:

I have to close my eyes, believe very hard, and when I open them again
Topsik will breathe again, will breathe and breathe

when I was about fifteen years old I lay
with my father beside the fire, both of our eyes burning

and my father told me that his life
was over, and then I closed my eyes

and then I opened them again but my father was still staring
at the fire, his eyes and the coals still burning

when I was exactly twenty years old I lay
beside your gravestone and didn't have the strength to close my eyes

galvojau, kad viskas, kad gyvenimas pasibaigė,
pakėliau save ir nusinešiau į laužą

bet šiandakt vis dar esu ir žinau, kad jeigu staiga
atsimerkčiau, niekas nebūtų pasikeitę

nesujudėtų ir tada, jeigu atsimerkčiau iš lėto,
jeigu niekad daugiau neatsimerkčiau

todėl guliu užsimerkęs, klausaus, kaip kvėpuoji,
o tada – su viskuo susitaikęs – užmiegu

III IR IV VIETOS NESKIRTOS

V VIETA

Ingmara Baluodė

*

Vaikinas akordeonininkas prie stoties

perėjos

galiausiai tave sujaudina

Anksčiau tu bijojai

žiūrėt į jo šypseną

einant per gatvę

kurios vidury jis išdalo

taktus

Triukšmingiausia vieta mieste

Sujaudina pavargusi moteris

sujaudina atsiminimų nuvargintas

vidutinio amžiaus vyriškis

parduotuvės vitrinos lange

Sujaudina praeinamybė

lapai

dabar ir vėl susitraukę tarsi niekai bet vasarą

pagelbės kažkam nuo lietaus

Kažkam kas staiga išgirs balsą

I thought that this was it, that my life was over
I lifted myself up and carried myself to the fire

but tonight I'm still here and I know that if I were to
suddenly open my eyes, nothing will have changed

even if I were to open my eyes slowly nothing will have changed,
same if I were to never open my eyes again

this is why I lie with my eyes closed, listening to you breathing
and then – everything reconciled – fall asleep

3RD AND 4TH PLACES NOT AWARDED

5TH PLACE

Ingmāra Balode

317

*

The young man accordionist by the station
walkway
finally moves you
Earlier you were afraid
to look at his smile
as you crossed the street
in the centre of which he kept
time

The noisiest place in the city
a tired women moves you
a weary middle-aged gentleman
moves you to reminiscence
in the shop window glass
Moves the transitory
leaves
shrinking now again as though nothing but summer
can help anyone from rain
For someone who suddenly hears a voice

griežtai ir užtikrintai sakantį:
tau yra tiek ir tiek (tiek ir tiek) metų
kad nejaustum daugiau baimės
nebekankintų pyktis
grožis kad nepavogtų tavo
sielos
neatiduok jos
neatiduok šitos sutaupytos nevilčiai vogtos
muzikos
nė vienam

IŠ LATVIŲ K. VERTĖ ERIKA DRUNGYTĖ

Vainius Bakas

BE PARTITŪROS

Viskas, ko šiandien taip tyliai prašai,
su atpildu duota.
Groja balkono turėklais lašai,
stingsta į gruodą.

Gruodą atleidžia, atleis dar nekart
žodžiai į tylą,
bando giliau ir giliau įsigert,
krenta ir skyla.

Nebesinori prieš nieką maištaut,
tilsta jau barniai.
Spalio lietus ir ši muzika tau
skamba nedarniai.

Slenkas į nebūtį sapno riba,
nebesulaiko –
kas iš tiesų tu, paukšte raiba,
lesanti laiką?

firmly and assuredly saying:
you are such and such (such and such) years old
that you'd no longer feel any fear
no longer be tormented by anger
beauty that nothing would steal your
soul
don't return
don't return this accumulated despair-quelling
music
not to anyone

TRANSLATED FROM THE LITHUANIAN. TRANSLATION BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Vainius Bakas

WITHOUT A SCORE

All that you so quietly wish for today
is given and more.
Raindrops play on the balcony railing,
and freeze in the ground.

The ground releases, relieves more than once
words into silence,
will try to soak in deeper and deeper,
falling and breaking.

No longer wanting rebellion
quarrels fade out.
October rain and this music for you
ring cocophonous.

The threshold to oblivion dream bounds,
no longer holds –
what in truth are you really, motley bird,
pecking at time?

Ar dar yra panašių į tave?
Esam panašūs?
Nuskamba ilgas akordas gatvė –
krentantis lašas.

Kliudo judėti sparnai prie pečių,
vos bepaneši.
Kaip tu laikaisi? Dar tų pačių,
sukančių ašį.

Sunksta įmirkę sparnai ant kupros,
mėnesiai niūrūs.
Spalio lietus jau visai nusigros
be partitūros.

Neringa Dangvydė

IŠ DIENORAŠČIO MYLIMAJAI, 1943

iš lelijų taurelių lukštenasi mudviejų laikas
baltaplaukis lyg rūkas virš Velnio akmens jis pakyla
lapų venos suplyšta į vėjo stygas laša saulė
ir nugrimzta į delnus išlaikiusius žemuogių kvapą
kai sumaigėi jas saujoj į kraujo žalčiuką bejėgį
Ratnyčia nuvingiavusį slėptis į užmirštą kaimą
kurio vardą sušaudė neliko tavęs tiktai bitė
tavo lūpų pravertų kory dar kvėpuoja
netolygiai aštriai
paskutinis medus iš lelijos taurelės
ant liežuvio galiuko saldžiausias
bet tu nežinai – – –
aš bučiuoju.

Are there others like you out there?
Are we two alike?
A long finale rings out in the street –
a falling raindrop.

Wings on your shoulders hinder your movements,
you can scarce lift them.
How are you holding up? Still the same,
turning on axis.

Your soaked wings hang heavy on your hunchback
these months are dismal.
And this October rain will play itself out
without a score.

Neringa Dangvydė

FROM A DIARY ENTRY FOR A LOVED ONE, 1943

our time is hulled from lily sepals
white haired like the fog above the devil stone he rises
leaf veins tear in the wind's chords the sun drips
and sinks into palms holding the scent of strawberries
from when you crushed a handful into a little blood grass snake weakling.
It wound its way to Ratnyčia to hide in a forgotten village
whose name was shot up nothing remained of you only a bee
your lips open honeycomb still breathing
unevenly sharply
the last bit of honey from the lily's sepals
on the tip of the tongue is the sweetest
but you don't know – – –
I'm kissing you.

Birutė Jonuškaitė

*

Jaučiu kaip po sijonu
nubėga akis
galvoju –
kaip toli?

III VIETA

Dovilė Zelčiūtė

PO KŪRYBOS VAKARO. EMIGRANTĖ

šitame krašte
gyvenu jau dvylikti metai
esu buhalterė
jūs jau žinote
valgau, kaip sakoma,
skalsią duoną
kai pagalvoji
viską turiu
draugą šunį
tačiau jau kuris laikas
taip kažko trūksta
parašiau du eilėraščius
prieš pusmetį
ar galėtumėte man pasakyt
atvirai apie juos
visą tiesą
užrašykite savo emeilą
gal imsiu kurti

Birutė Jonuškaitė

*

I feel a run scamper
up under my skirt
I think –
how far?

Dovilė Zelčiūtė

AFTER AN EVENING READING. EMIGRANT.

I've lived on these shores
twelve years already
I'm a book-keeper
as you already know
I eat, as they say,
nourishing bread
when you think about it
I have everything
a boyfriend a dog
but already for some time
something's been missing
I wrote two poems
six months ago
could you tell me
the whole truth about them
openly
write down your email
maybe I'll start creating

Mantas Balakauskas

*

tas palaidūnas kada nors sugrįš namo,
bet iš tiesų tai nesugrįš, kvailai laukiam, nes
nebėra kur pareiti, jo vagabond yra sandalai,
šimtamylių batų reklamos, batų, kurie nebepadeda žengti
per smėlį, vagabond yra mano brolis, kurį matau
kartą per metus arba dar rečiau ir iškart pamirštu,
kas ten buvo, keičiasi prasmės, tai tėra sniegas,
uždari stalčiai, žandikaulis išnarintas tuščių žodžių,
gramatikos, kuri neatitinka, neturi jėgų, priežasties būti,
todėl reikia mainytis į malkas, kalti medinį padą
arba pušimi virsti į židinį, šildyt savo kvailumu
susispietusių kūnus, gal žynių arba valkatų, kačių
išvarvėjusiais žvilgsniais, varyt seną melodiją,
nuo kurios norisi vemt į ekraną, varyt ir varyt,
kol vagabond taps gėlių puokštėmis, dūmais arba raketomis,
nešančiomis miesto pakraščiu, pakraščiu, kurio dar nėra
ir kokį tūkstantį kartų nebus, nebus, kol upės saujon
įsmukęs nelaimingai prigersi, tikrai ne vandens.

NERIMTOJO EILĖRAŠČIO KONKURSAŲ LAIMĖJO POETAS SIMONAS BERNOTAS,
II VIETĄ UŽĖMĖ ARTŪRAS VALIONIS, III – DAINIUS DIRGĖLA.

Mantas Balakauskas

*

some day that libertine will return home,
but in truth he won't return, we're silly to wait because
there's nowhere to return to, his sandals are vagabond,
hundred-mile shoe advertisements, shoes that no longer help you walk
through sand, vagabond is my brother, whom I see
once a year, or even less, and immediately forget
who was there, meaning changes, and so there is snow,
closed drawers, jaw-dislocating empty words,
grammars that don't fit, don't have power or reason to exist,
this is why you need to change into firewood, to nail on a wooden sole
or topple like pine into the hearth, to heat with your folly
the swarming bodies, maybe prophets or beggars, the cats
with dripping glances, keep playing that old melody,
the one that makes you want to throw up on the screen, play it and play it
until vagabond becomes a bouquet of flowers, smoke or rockets,
carrying to the city's outskirts, outskirts which do not exist yet
and won't exist some thousand times over, won't exist, until sinking into the river's
grasp you drown unhappily, really not in water.

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

THE COMEDIC POEM CONTEST WAS WON BY POET SIMONAS BERNOTAS,
2ND PLACE WENT TO ARTŪRAS VALIONIS, AND 3RD PLACE TO DAINIUS DIRGĖLA.

Jotvingių premijos laureatai / Yotvingian Prize Winners

1985 – Kornelijus Platelis
1986 – Vytautas P. Bložė
1987 – Bronius Kutavičius
1988 – Alfonsas Nyka-Niliūnas
1989 – Kazys Bradūnas
1990 – Henrikas Čigriejus
1991 – Henrikas Nagys
1992 – Donaldas Kajokas
1993 – Knuts Skujenieks
1994 – Sigitas Geda
1995 – Sigitas Parulskis
1996 – Marijus Šidlauskas-Jonaitis
1997 – Antanas A. Jonynas
1998 – Marcelijus Martinaitis
1999 – Nijolė Miliauskaitė
2000 – Alfonsas Bukontas
2001 – Jonas Strielkūnas
2002 – Jonas Zdanys
2003 – Vladas Braziūnas
2004 – Stasys Jonauskas
2005 – Tomas Venclova
2006 – Kęstutis Navakas
2007 – Almis Grybauskas
2008 – Aidas Marčėnas
2009 – Valdemaras Kukulas
2010 – Viktorija Daujotytė
2011 – Alfonsas Andriuškevičius
2012 – Rimvydas Stankevičius
2013 – Jonas Kalinauskas

Jaunojo jotvingio premijos laureatai / Young Yotvingians Prize Winners

1998 – Darius Šimonis
1999 – Gintaras Bleizgys
2000 – Gintaras Beresnevičius
2001 – Tomas S. Butkus
2002 – Gytis Norvilas
2003 – Agnė Žagrakalytė
2004 – Donatas Petrošius
2005 – Sonata Paliulytė
2006 – Vytautas Dekšnys
2007 – Benediktas Januševičius
2008 – Dainius Gintalas
2009 – Giedrė Kazlauskaitė
2010 – Antanas Šimkus
2011 – Marius Burokas
2012 – Indrė Valantinaitė
2013 – Ramunė Brundzaitė

PDR ekspertų taryba / DPF Board of Experts:

Kornelijus Platelis (pirmininkas / chairman), Vladas Braziūnas (pavaduotojas / vice-chairman), Eugenijus Ališka, Gerardo Beltrán (Meksika / Mexico), Gintaras Bleizgys, Marius Burokas, Vytas Dekšnys, Erika Drungytė, Rūta Elijošaitytė, Dainius Gintalas, Antanas A. Jonynas, Donaldas Kajokas, Laurynas Katkus, Giedrė Kazlauskaitė, Kerry Shawn Keys, Aidas Marčėnas, Andrius Mosiejus, Kęstutis Navakas, Gytis Norvilas, Liana Ruokytė-Jonsson, Marijus Šidlauskas, Ričardas Šileika, Antanas Šimkus, Alvydas Šlepikas, Artūras Valionis, Jonas Zdanys, Gintaras Žilys, Agnė Žagrakalytė.

Rengėjai / Organizers:



Asociacija „Poetinis Druskininkų ruduo“,
Lietuvių PEN centras, centras „Dainava“.

Association *Druskininkai Poetic Fall*,
Lithuanian PEN Centre, Centre *Dainava*.

Rėmėjai:

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija; Lietuvos Kultūros taryba; EU-Japan Fest Japonijos komitetas; Ispanijos Karalystės ambasada Lietuvoje; Amerikos centras; Švedijos ambasada Vilniuje; VšĮ Valstybės ir savivaldybių tarnautojų mokymų centras „Dainava“; Druskininkų savivaldybė; įmonių grupė „Alita“; kultūros savaitraštis *Literatūra ir menas*, Raimundo Lulijaus institutas (Katalonija), Lenkijos institutas Vilniuje.

Sponsors:

Ministry of Culture of the Republic of Lithuania; Lithuanian Council for Culture; EU-Japan Fest Japan Committee; Embassy of Spain in Vilnius; The American Center; Embassy of Sweden in Vilnius; Center “Dainava”; Druskininkai Municipality; Company Group ALITA; Culture weekly *Literatūra ir menas*; The Institute Ramon Llull; Polish Cultural Institute in Vilnius.



LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA



LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

EU
JAPAN
Fest



Švedija
Sverige



LENKIJOS
INSTITUTAS
VILNIUJE



Literatūra ir Menas

institut
ramon llull
Catalan Language and Culture

Alita

Poetinis Druskininkų ruduo 2014

Almanachas

Leidykla VAGA, Gedimino pr. 50, LT-01110 Vilnius

El. p. info@vaga.lt; www.leidykla.vaga.lt

tel. +370 5 249 8121; faks. +370 5 249 8122

Spausdino UAB BALTO print, Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Tiražas ????????????? egz.